

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

VIII. évfolyam 2. szám

2019. március-április

Emberfia! Rólad beszélget néped a falak mellett és a házak kapujában. Így beszélgetnek maguk közt: Gyertek csak, hallgassátok, miféle ige jön az ÚR-tól! Azután eljönnek hozzád, mintha népgyűlésre jönnének; odaül eléd az én népem, hallgatják beszédedet, de nem aszerint élnek. (Ezékiel 33,30-31)

TARTALOM

- 1 Medgyesi Pál: Istenes közlés-beszélgetés
- 4 SZÓLAZ IGE
A kegyelem határa: Jézus Krisztus Nyilas Zoltán esperes igehirdetése
- 6 Pap Lné: Mind jó, amit az Isten teszen
- 7 Mindennapi életújulás
Pap Lászlóné lpt. igehirdetése
- 10 Megemlékezés Pap Lászlóra – képek
- 11 Ökumenikus ünnepnap 1969-ben
- 15 Stíft János: Miért bójtöl(j)ünk?
- 16 Feloldozás és elköteleződés – 1. rész
Sándor Levente lpt. evangélizációja Pomázon
- 18 A Kékkereszt csoport szolgálata
- 20 A bibliaórák szolgálata
- 22 Főhajtás '48-as szabadságharcosaink sírjainál
Koszorúzás a kőhegyi Petőfi-pihenőnél
Kulin Ferenc Széchenyi-díjas
- 23 Stíft János: Em. ifi csendes hétvége
- 24 Sántha János: Mátraháza 2019
Juhos Ibolya összefoglalója Mátraházáról
- 26 KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK
Puskás Attila: Az Úr az én örömöm
Beszélgetés Gyöngyösi Lászlónéval
- 28 Levél a szerkesztőhöz
Sándor József: Sapientia sat - vers
- 29 Haranginé Csuta Anna: Az entrópia
- 33 Református istentiszteletünk megújulása
Dr. Szűcs Ferenc előadása Csobánkán
- 34 Nyilas Zoltán: Lelkipásztori jelentés 2018
- 38 RÉGI HISTÓRIÁK
Könczöl Dánielné: A pomázi ref. templom
- 39 A vér szerepe a megszentelődésben
- 40 KÖNYVAJÁNLO
Hamar Jánosné: Beszéljess Istennel!
Muraközy Gyula: Húsvéti imádság
- 42 IFISEKNEK
Sné Jáger Orsolya: Akik bíznak az Úr Istenben
- 44 Missziói vasárnap – képek
Gyermekek szolgálata – képek
- 45 GYERMEKEKNEK
Ingo Baldermann: A három asszony
- 46 KÖNYVAJÁNLO – Jézus él!
Órhelyemre állok – nyári tábor (felhívás)
- 47 NAPLÓ
- 48 Bódis Miklós pomázi evangélizációja (felhívás)
Bódis Miklós: Élők és holtak

A Lélek és annak Idvezítője között indíttatott istenes közlés-beszélgetés a Krisztus keserves kínszenvedésének hathatóságos érdemessége felől

Lélek: Uram, miért mosád meg tanítványaidnak lábokat?

Krisztus: Hogy tégedet tanítanálak mint kelljen magadat az én vacsorámra készítened.

Lélek: Uram, miért hogy magad mosád meg? (Ján. 13:14.)

Krisztus: Hogy tégedet alázatoságra tanítanálak, ha én tanítványom akarsz lenni.

Lélek: Uram, miért hogy haláloed előtt

szerezd meg a végvacsorát? (Luk. 12:19.)

Krisztus: Hogy te mentől inkább megemlékezhessél az én halálomról, és bizonyos lehess afelől, hogy annak minden érdemessége a tiéd.

Lélek: Uram, miért menél oly helyre, aholott Judás fel tudá találni Téged? (Ján. 18:2.)

Krisztus: Hogy megtudhassad azt, hogy én szintén oly szabadosan mentem büneidért a szenvedésre, mint te néhanapján vala-

mely helyben a büntételre.

Lélek: Uram, miért hogy a kertben kezdéd el kinszenvedésedet? (Ján. 18:1.)

Krisztus: Mert a te bűnöd a kertben vett eredetet.

Lélek: Uram, miért hogy akkoron merültenek a te választott tanítványid oly mély álomba, mikoron te szörnyű lelki kínoknak rettenetes örvényébe kezdél bemerülni? (Mt. 26:40.)

Krisztus: Hogy megmutathassam azt, hogy én csak magam, nem mással együtt munkálkodtam a te idvességedre. (És. 63:5.)

Lélek: Uram, miért hánytak volt oly sok lest és tört elődbe? (Mt. 26:4.)

Krisztus: Hogy te ama lelki vadásznak minden lesvetését és töreit elkerülhessed. (Zsolt. 91:3.)

Lélek: Uram, miért hagyád meg magadat az áruló Judásnak csókolni? (Mt. 26:49.)

Krisztus: Hogy képmutató ajakoknak beszédir szenvedvén, ugyanazon kezdetetnek a bűnnek eltisztítása, ami által azt a Sátán elsőben behozta volt e világra.

Lélek: Uram, miért adatál harminc ezüstpénzen el?

Krisztus: Hogy tégedet örök fogságból megválthassalak.

Lélek: Uram, miért imádkoztál oly nagy, erős kiáltásokkal és könnyhulásokkal? (Mt. 26:39; Zsid. 5:7.)

Krisztus: Hogy azzal megoldhasam az Isten igazságának búsulását, mely oly szörnyen felgerjedt vala ellenem.

Lélek: Uram, miért ijedtél volt meg oly igen és miért valál rettenetes kínokban? (Luk. 22:44.)

Krisztus: Hogy én az Istennek bűneiddel érdemlett bosszúállását szenvedvén, te mentől bátrabb lehess a halálban és sok vigasztalást találhass keresztviselésedben.

Lélek: Uram, miért könyörgél oly gyakran, oly áhítatosan, hogy a pohár elmulnék Tőled? (Mt. 26:42. 44.)

Krisztus: Hogy eszedbe vehessed, hogy én akkor bűneid érdemes átkának szörnyűségét ittam és szenvedtem meg. (Gal. 3:13.)

Lélek: Uram, miért hagyád könyörgésed után szent akarodat szent Atyádnak akarójára?

Krisztus: Hogy tégedet megtanítsalak mint kelljen magadat minden nyomorúságaidban viselned és mily örömet kell békés tűrés által azt a keresztet szenvedned, mely felől bizonyosan tudod, hogy nem egyebűnen, hanem mennyei Atyádnak igazságos kezeiből származik reád.

Lélek: Uram, miért veritékezel oly sűrű víz- és vércseppekkel? (Luk. 23:44.)

Krisztus: Hogy tégedet megtisztíthassalak véres sebhédsídból és ocsmány mocskosságodból.

Lélek: Uram, miért hagyád magadat megfogni, holott elmehetsz vala ellenségidnek kezek elől? (Luk. 22:54.)

Krisztus: Hogy a te lelki ellenséged meg ne fogjon tégedet és a külső sötétségnek tömlőcébe ne vessen.

Lélek: Uram, miért hagyattát el tanítványaidtól?

Krisztus: Hogy az Istennel tégedet megbékéltetnélek, kitől te is bűneidnek miatta elhagyattatál vala.

Lélek: Uram, miért álltál elő, hogy csak magad fogattatnál meg? (Ján. 18:8.)

Krisztus: Hogy néked tudtadra esnék, hogy énbennem a te idvességednek szeretete nagyobb volt, hogynem mint egész tanítványimé.

Lélek: Uram, miért ragadtaték meg ama lepedős ifjú a vitézektől, lepedőjéből bontakoztatván ki? Ágyából ugrott vala fel hallván a nagy zajt megfogattatásod és főpaphoz

Lélek: Uram, miért adának vörös bársony köntöst reád? (Ján. 19:5.)

Krisztus: Hogy megtudhassad azt, hogy én vagyok, aki a te skarlátszínű undok bűneidet elvöttem.

Lélek: Uram, miért koronáztatál tövis koronával?

Krisztus: Hogy az átoknak első gyümölcsét, a töviset viselvén, megtetszik, hogy én vagyok az, ki e világnak bűneit és rajta lévő átkait elvészem és tégedet életnek és dicsőségnek koronájával koronázlak. (Jel. 2:10.)

Lélek: Uram, miért adának nádat kezdedbe?

vitettetésedkor? (Márk 14:51-52.)

Krisztus: Hogy kijelenődnék az ő dicsőségek az én megfogattatásomban s az én hatalmam is tanítványimnak megtartásokban, azoknak dühös kezek ellen, kikkel sokkal gonoszbul bántak volna, hogynem mint azzal az elszaladott ifjúval.

Lélek: Uram, miért kötöztetél meg? (Mt. 27:2.)

Krisztus: Hogy hitetlenségednek idegit megoldoznám.

Lélek: Miért tagadtát meg szent Pétertől?

Krisztus: Hogy tefelőled mennyei Atyám előtt vallást tehetnék, te pedig tanulhatnád meg, hogy nincsen bizodalom emberben és idvességed egyedül az én irgalmasságomtól függ.

Lélek: Uram, miért hogy kakasszó által indítád Pétert poenitentiára? (Luk. 22:60.)

Krisztus: Hogy senki az eszközöket, melyeket Isten a megtérésre rendelt, meg ne utálja, ha szintén semmirekellőknek látszanak is.

Lélek: Uram, miért hogy kakasszókor fordulál s tekintél Péterre? (Luk. 22:61.)

Krisztus: Hogy elődbe adhatnám azt, hogy az én kegyelmemnek segítségével nélkül semminémű eszköz a bűnöst Istenhez, minnekutána egyszer őtöle elszakadott, meg nem térítheti.

Krisztus: Hogy megjelentessék, hogy én nem jöttem törődözött nádszálnak eltörésére. (Mt. 12:20.)

Lélek: Uram, miért csúfoltát meg a zsidóktól?

Krisztus: Hogy te az Ördögöt bosszant-hassad, ki egyébként megcsúfolt volna tégedet, mint a filiszteusok Sámsonat. (Bir. 16:25.)

Lélek: Uram, miért mocskoltatád meg szentséges orcádat pókdőséssel? (Mt. 27:30.)

Krisztus: Hogy a te orcádot megójam szégyenvallástól.

Lélek: Uram, miért kötétek be szemedet a zsidók? (Márk 14:65.)

Krisztus: Hogy a te lelki szemednek homályát elvevén, szemtől-szembe nézhetsz Atyámat az égben.

Lélek: Uram, miért öklöztetél és veretél meg pálcákkal? (Márk 14:65.)

Krisztus: Hogy megszabadítsalak téged a pokolbeli kízó lelkeknek csapdosásitól és verekedésitől.

Lélek: Uram, miért szidogattát meg? (Mt. 27:39.)

Krisztus: Hogy az Isten néked békességet szólhasson szent Igéje és Lelke által.

Lélek: Uram, miért undokittatád szent orcádat csapdosásokkal és vérel? (Ján. 19:3; És. 53:2.)

Krisztus: Hogy a te orcádat, mint az angyalokét, úgy tündököltessem az égben. (Mt. 22:30.)

Lélek: Uram, miért ostoroztatál meg oly kegyetlenképen? (Ján. 19:1.)

Krisztus: Hogy te lelkedismeretének furdalásitól megmenekedhessél és az örök gyötrelmek ostorozásit elkerülhesd.

Lélek: Uram, miért idéztetél Pilátus eleibe?

Krisztus: Hogy te az én ítélőszékem előtt ment ember lehess az utolsó napon.

Lélek: Uram, miért vádoltatál oly hamisan?

Krisztus: Hogy te az igazság szerint el ne kárhozzál.

Lélek: Uram, miért hogy idegen bíró által sententiáztatál meg? (Mt. 27:2.)

Krisztus: Hogy te a pokolbéli kegyetlenségnek rabsága alól szabadíttatván meg, Istenednek, kinek tulajdona valál, visszajuthatnál.

Lélek: Miért vallád meg óh Uram, hogy Pilátusnak rajtad lévő hatalma onnan felül való volna?

Krisztus: Hogy az Antikrisztus az én kémbeliségének színe alatt önmagát minden fejedelemségek és hatalmasságok felett ne magasztalja. (Róm. 13:1; I.Pét. 2:13-14.)

Lélek: Uram, miért szenvedtél Pontius Pilátus római császárpraesidens alatt? (Luk. 23:1.)

Krisztus: Hogy megjeleneném, (JEGYEZD MEG JÓL!), hogy az caesarianusok és a római pápás ravaszság fogná azután is

ecclesiámat üldözni és engemet tagaimban megfeszíteni. (Jel. 11:8; 17:5.9.)

Lélek: De miért sententiáztatál meg Uram?

Krisztus: Hogy a törvény megsententiáztatott lévén én bennem, te a törvény által, soha meg ne sententiáztathassál. (Róm. 8:3.)

Lélek: De ugyan miért sententiáztatál meg, holott semmit ellened nem bizonyíthatának? (Mt. 27:24; Ján. 19:6.)

Krisztus: Hogy eszedbe vehesd, hogy nem a magam bűnéért, hanem a tiédért bűnhődtem.

Lélek: Uram, miért vitéttél ki a városból a szenvedésre? (Mt. 27:31; Zsid. 13:13.)

Krisztus: Hogy tégedet nyugalomra az égbe vihessenek.

Lélek: Uram, miért kényszeríték a zsidók a mezőből jövő cirénébeli Simont, hogy vinné a te keresztet? (Mt. 27:32.)

Krisztus: Hogy értenéd mily igen megerőtlenített volt engemet a te bűnöd és mi volna minden kereszténynek állapota, aki e világnak mezejéről a mennyei Jeruzsálem felé indult.

Lélek: Uram, miért vetközteték ki Tégedet ruhádból? (Ján. 19:23.)

Krisztus: Hogy láthasd mint hagytam én el mindenemet a te megváltásodért.

Lélek: Uram, miért emeltetél keresztre?

Krisztus: Hogy tégedet magammal együtt mennyországba emelhesselek.

Lélek: Uram, miért függél átkozott fán?

Krisztus: Hogy eleget tehetnék a tiltott fának gyümölcsében esett bűnödért. (I.Móz. 2:17.)

Lélek: Uram miért függél két latrok között? (Luk. 23:33.)

Krisztus: Hogy te, én drágalatos lelkem, a mennyei angyalok között helyet lelhettél.

Lélek: Uram, miért szegezték kezeidet és lábaidat keresztfára? (Zsolt. 22:16; Ján. 20:29.)

Krisztus: Hogy te is kezeidet kiterjessz az igazság munkájának cselekedetire és szabadságba állássalak, hogy a békességnek utáiban járnál.

Lélek: Uram, miért hogy Golgotán, a halottaknak agykoponyáknak helyén feszítettél meg? (Mt. 27:33.)

Krisztus: Hogy bizonyos lehess afelől, hogy az én halálom élet a holtaknak.

Lélek: Uram, miért nem oszták meg a vitézek a te varrás nélkül való köntösödét? (Ján. 19:24.)

Krisztus: Hogy jelentenek ecclesiámnak hasonlós és szakadás nélkül való egyése.

Lélek: Uram, miért kóstolál méreggel egyeltett ecezet? (Mt. 27:34.)

Krisztus: Hogy te az angyaloknak kenyereit ehetnéd

és ihatnád az életnek vizét.

Lélek: Uram, miért mondád a keresztfán: „Elvégeztetett”? (Ján. 19:30.)

Krisztus: Hogy tudhassad azt, hogy az én halálom által a törvény betölt és a te válságod is végbement. (Róm. 10:4.)

Lélek: Uram, miért kiáltál fel eképen a keresztfán: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagyál el engemet”?

Krisztus: Hogy te az Istentől el ne hagyatassál s a pokolnak kínjai között örök jajt ott ne kiált.

Lélek: Uram, miért lón az a közönséges setétség szenvedésed és felkiáltásodok? (Mt. 27:45.)

Krisztus: Hogy gondolhasd és ábrázolhasd azokat a pokolbéli rettenetes kínokat, melyeket én akkor szenvedtem tenéked a pokolnak véghetetlen gyötrelmiből és a setétségnek örök láncai közül való szabadulásodért. (II.Pét. 2:4; Jud. 6.)

Lélek: Miért szegeztetéd kétfelé szent karjaidat?

Krisztus: Hogy tégedet, édes lelkemet, nagy szerelemmel magamhoz kapcsolhassalak.

Lélek: Uram, hogy nyerhetéd meg a lator, ki soha azelőtt jót nem cselekedett vala, oly rövid megtérés által az örökéletet? (Luk. 23:43.)

Krisztus: Hogy eszedbe vehesd halálomnak nagy hatalmát a megtérőknek bűnöknek bocsánatjában, hogy egy bűnösnek is kétségbe esni ne kelljen.

Lélek: Uram, miért hogy a másik lator is hasonlóképen nem idvezüle, holott az is szintén oly közel függ vala hozzád? (Luk. 23:39.)

Krisztus: Mert elhagytad, akiket akarok, hogy megkeményedvén gonoszságokban elveszenek és eképen féljenek mindenk, fel ne fúvalkodjanak. (Róm. 9:18. 22.)

Lélek: Uram, miért kiáltál oly fennen s oly keményen, mikor szent Lelkedet kibocsátád? (Mt. 27:50.)

Krisztus: Hogy megjelenjék, hogy senki az életemet tőlem el nem vőtte, hanem magam töttem azt le szabadosan.

Lélek: Uram, miért ajánlád lelkedet szent Atyádnak kezébe? (Luk. 23:46.)

Krisztus: Hogy tanítsalak tégedet, mit kelljen néked is cselekedned, midőn te is kimúlol. (Ján. 13:1.)

Lélek: Uram, miért hasada kétfelé a templomnak kárpitja? (Mt. 27:51.)

Krisztus: Hogy megmutassam, hogy a lévitai törvény többé már a zsidók és pogányok között közfalul nem lészen és hogy az égnek ura akkor nyilatkozott ki minden hívőknek. (Ef. 2:14; Zsid. 10:19-20.)

Lélek: Uram, miért indula meg a föld s hasadozának a kösziklák meg halálod óráján? (Mt. 27:51.)

Krisztus: Uroknak halálán és a bűnös szíveknek kegyetlen keménységén iszonyodtanak.

Lélek: Uram, miért nem törték meg néked is száraidat, miként a kétfelől melletted feszítettett latroknak?

Krisztus: Hogy tudhasd, hogy semmit egyebet ők én rajtam nem cselekedhettek, hanem csak azokat, melyek én felőlem megjövendőltettek volt, hogy ők megmíveljék s

én elszenvedjem. (II.Móz. 12:46; Zsolt. 22:19; Zak. 12:10.)

Lélek: Uram, miért lyiggálak meg szent oldalodat a lándzsával? (Ján. 19:34.)

Krisztus: Hogy néked utad lenne szívemhez való közelebb jövedeledre.

Lélek: Uram, miért folya szent oldaladból vizes vér ki? (Ján. 19:34.)

Krisztus: Hogy bizonyosan tudhassad, hogy én megölettettem volt, holott szívemnek vére is kiomlott és a szívkörül való víz is kifolyt, mely midőn meglesz, soha ember többé nem élhet.

Vagyon a szív körül egy hártya, melyet pericardiumnak neveznek, ebben víz áll avégre, hogy a szív hűvösödjék és nedvesüljön, hogy valamint a szünetlen mozgás miatt meg ne fuldjon. E hártya mihelyt meglyikad, soha az ember többé nem élhet. **Col. Anat. I. 7. hist. de nat. hum. I. 1. enarr.87, 5.**

Lélek: Uram, miért hogy először vér s anakutatánna víz folyt ki szent oldaladból? (Ján. 19:34.)

Krisztus: Hogy tégedet két dologra tanítanálak: 1.) Hogy véremnek omlása által ment végbe igazulásod és megszenteltetésed idvességére. 2.) Hogy az én lelkem a keresztség vizének és a végvacsorának jó lelkiismeretes vétele által munkálkodik tebenned igazságot és szentséget, mely által dicsőitened kell engemet.

Lélek: Uram, miért nyilatkoznak koporsók meg szent halálozok? (Mt. 27:52.)

Krisztus: Hogy jelenteném, hogy a halál az én halálom által akkor sebhedett halálusképen s győztetett meg.

Lélek: Uram, miért temetted el? (Mt. 27:60)

Krisztus: Hogy a te bűneid soha teellened ítéletre fel ne támadhassanak.

Lélek: Uram, miért akarál oly két becületes tanácsos emberek: Nikodémus és Ariamathiabeli József által eltemetted? (Ján. 19:40; Mt. 27:57.)

Krisztus: Hogy halálomnak valósága (mely a te életednek szerző oka) mentől nyilvánban kihirdednek mindeneknek.

Lélek: Uram, miért temetkezél új koporsóba, melyben azelőtt senki még nem fektült vala? (Mt. 27:60.)

Krisztus: Hogy megtudódjék, hogy nem más, hanem én támadtam fel s nem is másoknak hatalma, hanem magam saját ereje által.

Lélek: Uram, miért támadta fel a te tested? (Mt. 28.)

Krisztus: Hogy bizonyos lehess afelől, hogy bűneid eltöröltetnek és magad megigazultál. (Róm. 4:25.)

Lélek: Uram, miért támadának annyi sok elaludt szenteknek testek fel a te feltámadásodkor?

Krisztus: Hogy mintegy biznysága lenne ez annak, hogy minden szentek az én feltámadásomnak ereje által feltámadnak az utolsó napon. (Csel. 17:31.)

Lélek: Mit adjak Uram én mindezekért tenéked? (Zsolt. 119:12.)

Krisztus: Teremtődést szeressed és változál új teremtett állattá. (Gal. 6:17.)

(Medgyesi Pál: *Praxis Pietatis, azaz Kegység-gyakorlás – Debrecen, 1636*) ■

SZÓL AZ IGE

„Noha ennyi jelt tett előttük, mégsem hittek benne” (Jn 12,37)

A KEGYELEM HATÁRA: JÉZUS KRISZTUS

Lekció: Ézsaiás 6
Textus: János 12,37-43

Kedves testvérek, amikor együtt olvassuk János evangéliumát és ezzel összefüggésben Ézsaiás próféta könyvét, sok kérdés fogalmazódik meg az ember szívében, hogyan értsük Isten kijelentését, amit egykor a prófétának adott, és amit most az evangéliumban is olvasunk, hogy az Úr igyekezne megakadályozni népe megtérését. Egyfajta eleve elrendelésről van itt szó? Vagy arról, hogy Istennél betelt a pohár? Lejárt a megtérésre adott idő? Fontos és komoly kérdések ezek, ezért nagy visszafogottsággal, de szólnunk kell ezekről.

Sokszor fordul elő az emberrel, hogy panasz van a szívében, és Istent okolja azért, ami vele vagy a környezetével történik. Vádoljuk Istent, mert meggyőződésünk, hogy az élet másképpen alakulhatna, ha Isten hallgatna ránk, ha elfogadná a mi gondolatainkat, de a dolgok mégsem úgy történtek, történek. Vádak, amikor megállunk egy ravatal mellett, és búcsúzunk, vádák hívő emberek ajkáról is: Istenem, miért tetted? Uram, miért engedted? Nemrég egy szolgatársam édesapjának ravatala mellett álltam gyászolóként a gyülekezet tagjaként. A fiatal ember fölemelte kezét, és azt kérdezte: Mondd, miért kellett apámnak meghalnia egy hét alatt influenzában? Egy héttel ezelőtt még mosolygott, vigyázott az unokáira, terveket készített a jövőre – miért történt mindez? Mondd meg!

Hányszor van úgy, amikor építjük az életünket, amikor egymásra rakjuk a lelki téglákat, és úgy gondoljuk, hogy most már végre előre kellene jutnunk, tovább kellene haladnunk, valamiben megakad, és nem tudjuk, miért. Mi az oka annak, hogy bár mi mindent megtettünk, hogy az életünk jobb legyen, valami megállít. Emlékszem, nagyanyám mindig azt mondta, hogy az a vágya, hogy a gyermekeink jobb legyen az élete, mint amilyen az övé volt. Egyszerű, tiszta szívű, istenhívő földműves emberek voltak, és azt gondolták ki, hogy a gyermekeiket iskoláztatják, tanítatják, hogy nekik jobb legyen. Hogy mivel az ő életükben egyik pillanatról a

másikra mindent keresztülhúztak, a gyerekeik másutt újra kezdhessék. Az ember ezzel a szent lelkesedéssel megy előre, a másikat nem eltiporva, és meg kell állnia. Ott van előtte egy zsákutca tábla – nincs tovább. Van, aki azt mondja, vége, keresztülhúzták a számításaimat, nem tudok ezen az úton továbbmenni, pedig milyen jól tudtam volna, hogy kell ezt csinálni, hogy mi lenne ennek a vége, a jó eredménye. Uram, miért engedted ezt? Miért nem úgy van, ahogy én gondoltam?

Ennek a kérdésnek utolsó, de magvas része is jöjjön ide elénk, amiről szemérmesen megint csak keveset szoktunk beszélni, hogy hogy van ez az üdvösség tekintetében? Hogy van ez annak a kérdésnek a feszítésében, hogy nem mindenki megy be az Isten országába, aki azt mondja: Abbá, Atyám! Tudjuk, hogy

Isten irtalmatlan hatalmas, szeretete el nem fogy, nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk, de hogy van az, hogy Isten kegyelmének, irtalmának is van határa? Addig nem válik érzékeny ez a kérdés, amíg a világban ismert megátalkodottakról van szó, mert őket szépen kiírjuk a történelemből, meg rossz példaként állítjuk a gyermekeink elé, és legalábbis a mi megítélésünk szerint ők biztosan nem lesznek részesei az Isten országának. Megnyugvással kezeljük, hogy persze ők lesznek azok, akik majd kiszorulnak ebből az országból.

De amikor a személyes életünkről van szó, gyermekeinkről, unokáinkról, szüleinkről, nagyszüleinkről, az már nem annyira érzéketlen kérdés. Az már a mi történetünk, a mi szívünkbe belehasító kérdés. És azt hiszem, egyikünk sem olyan, hogy megrántaná a vállát, és azt mondaná: ez engem nem érdekel, az a lényeg, hogy velem minden rendben legyen. Mindenki magának áll vagy bukik. De belül azért nem ilyen egyszerű ez a mondat, hogy vannak, akik nem hisznek.

Hát ezt a kérdést feszegeti itt János evangélista, erről beszél Ézsaiás próféta. Hadd fűszerezem ezt a feszült helyzetet még azzal is, hogy ez az igeszakasz János

evangéliuma 12. fejezetében egy belső egységnek a lezárása. Annak a belső egységnek az utolsó gondolatfüzérei közül az egyik (nem a legutolsó), amely Jézus nyilvános ígéhirdetéseinek a végét jelenti. Inentől kezdve Jézus már nem szól a sokasághoz, a gyülekezethez, nem lép oda egy-egy „kivülállóhoz”, nem keresi beteg emberek meggyógyításának a lehetőségét. Lezárul a nagy evangélizációs ígéhirdetések ideje. Sőt, ennek az ígének a bevezetése arról szól, hogy Jézus elment, és elrejtőzött még a tanítványok előtt is. És ezután jön János rövid summázata arról, hogy vannak, akik nem hittek.

Sok ember úgy gondolja – sokáig én is így gondolkodtam –, hogy de jó lett volna látni Jézust! De jó lett volna abban a korban élni, ott ülni a kapernaumi sokaságban, és látni a gutaütött meggyógyítását, hallgatni azt, hogy „megbocsáttattak a te bűneid”, „vedd fel a te ágyadat”! Jaj de jó lett volna ott lenni Lázár társaságában, akit kihozott a sírból! Látták Jézus életét, látták Jézus tetteit, testközből hallották az ígét – mégsem hittek.

Egyre gyakrabban találkozom avval, hogy vannak olyanok, akik előttem jártak a Krisztus útján, akik valamilyen formában számomra igazodási ponttá váltak, akikre felnéztem, akiknek a gondolatait elfogadtam, de életük végére mintha elfelejtették volna, hogy kié az életük. Mint hogyha maga előtt egyre nagyobb lenne a saját szíve, a maga gondolata, egyre inkább elfelejtené Krisztus tanítását. Egyre több a csalódás bennem, hogy emberek az életük végét rontják el, és keresem a választ, hogy miért történik mindez. Bevalom, nem tudok utólagosan más magyarázatot találni erre, mint azt, amit ebben az ígében olvasok: Isten megkeményítette az ő szívüket. Hogy süketté lettek. Hogy megkövéredett a szívük, az életük. Nem szeretném máshogyan magyarázni. Nem tudom, hogy miért, de mégis ezt írja az ige: valakinek megkeményedett a szíve, és Isten keményítette meg az ő szívét.

Amikor Ézsaiás prófétát olvassuk, rá kell mutatnunk arra a kísérteties hasonlóságra, amely Ézsaiás korát és mai időszakunkat is jellemzi: jó mód, erkölcsi romlás, ítélet. Ezek Ézsaiás korának jellemzői. És ebben a pillanatban szól meg az élő Isten szava.

Tudjátok, mi van Isten elutasításában? Az,

hogy nekünk nem kell maga az Isten.

Nem kell az az Isten, aki úgy jeleníti meg önmagát, mint aki mindent magára vesz és elhordoz. Nem kell az az Isten, aki kisebb, mint mi. Nem kell az az Isten, aki a fájdalmaik férfija, aki a mi betegségeinket viseli, aki a mi bűneinket hordozza. Nem kell az az Isten, aki beleöltözik a mi mocskunkba, felveszi a mi szennyes ruhánkat. Bibliaórán beszéltünk egy kép erejéig arról, hogy ki az közülünk, aki a hajléktalan egy hétig viselt ruháját magára venné? Ki az közülünk, aki odamenne, fölvenné az a ruhát, és járna abban, amiben az az ember egy hétig feküdt az utcán, amibe belepiszkított? Ez a ruha nem kell nekünk. És az ilyen Isten sem kell nekünk. Nem kell az az Isten, aki ennyire a mi általunk felállított mérce alatt van, aki ennyire mélyre megy, hogy hordozza a mi életünket. És nemcsak nekünk nem kell, hanem senkinek a környezetünkben. Nem kell a ma emberének, ahogy Jézus idejében sem kellett. Szívük belekeményedett.

És vajon kell-e az az Isten, akiről a lekción hallottunk, akihez így imádkozik a 80. Zsoltár írója: „Figyelj ráánk, Izrael pásztora, aki úgy terelgeted Józsefet, mint egy nyáját! Te, aki kerúbokon trónolsz, jelenj meg ragyogva”. Kell-e az az Isten, aki teljesen más, mint mi, mert minőségben teljesen fölöttünk van, össze sem tudjuk hasonlítani a mi életünket az Ő életével, a mi gondolatainkat az Ő gondolataival. Kell-e a szent Isten? Kell-e a dicsőséges Isten? Nem kellett, és ma sem kell ez az Isten.

Tudjátok, mi volt Ézsaiás korában Izrael bűne, Jézus korában az Ő körülvevők bűne, és mi a mi bűnünk? Az, hogy a magunk dicsőségét keressük. És ahol az ember áll legfölül, vagy – egy másik képpel élve – ahol az ember áll a középpontban, ott nincs helye az Istennek. Sem a fájdalmat, bünt hordozónak, sem a dicsőségesnek. Pedig Isten ideáll – a középpontba. Nézzétek meg a húsvéti történetet, hogy amikor megjelenik a feltámadott Krisztus, megáll középen. Ez az Ő helye. A kereszten is ez az Ő helye. Nem a jobb oldali, vagy a bal oldali lator helye, hanem a közép. Jól mondja Wass Albert, hogy nekünk hol az egyik lator kell, hol a másik, csak a közép megfeszített nem kell. Aki középben áll, az nem kell. Ezzel van a legnagyobb bajunk.

Egykor is és ma is a legnagyobb bűn – ahogy olvassuk az ígében – az önteltség és a közömbösség. Az öntelt és közömbös embernek a szívét pedig megkeményíti az Isten.

Kedves testvérek, Isten kegyelmének, irgalmának a határa Jézus Krisztus. Ha Ő kell, akkor van irgalom, van kegyelem, van bűnbocsánat, ha nem kell, akkor nincsen. Akkor abban maradunk, amiben voltunk. Ez nem egy új állapot. A kemény szív nem egy új állapot: abban maradunk, amiben voltunk. Mindez azonban nem veszi el a mi felelősségünket. János evangéliuma ezt a végső kimenetelt is elmondja: „Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében” (Jn 3,17-18). Isten így támaszt felelősséget mindannyiunkban.

Isten jelenléte most bennünket is bűnbánatra hív, és megtisztítást készít, nem más helyről, mint az oltárról. Számunkra ez az oltár Jézus Krisztus kereszthalála.

Ézsaiás prófétánál arról is olvasunk, hogy Istennek ez a kemény ítélete, a megkeményített szív, nem tart örökké. A próféta azt kérdezi: Meddig tart ez, Uram? Isten azt válaszolja: Amíg minden salak el nem távozik. Amikor a tized tizede elkezd majd hajtani, azt is lelegetli – így mondom – az erdei vadak, megeszik a csernek vagy a tölgyfának a hajtásait, jót csemegéznek rajta, de lesz majd egy szent mag, amelyik megmarad. Éppen ezért mondja el az evangélista a 20. fejezet végén az evangélium célját, amivel újra megnyitja a mi szívünket: „Sok más jelt is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben. Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében” (Jn 20, 30-31).

Isten ezt készíti nekünk, még akkor is, amikor ebben vannak nagyon kemény, tőlünk idegen részek. Isten életet készít minden megkeményítettnek. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Az ígéhirdetés elhangzott 2019. március 17-én a pomázi református templomban) ■

„MIND JÓ, AMIT ISTEN TÉSZEN..”

Textus: János 20:1-18.

Ha most valaki élém állna és megkérdezné, hogy miről is beszél a nagyhét, akkor azt mondanám: a mérhetetlen emberi gonoszságról és a mérhetetlen isteni szeretetről. Arról az embermentésről, amelybe az Isten belehalt. Lehet ilyen röviden is szólni, de lehet, és sokszor kell is bővebben beszélni Jézus kereszthaláláról és feltámaszásáról.

A tanítványok és Mária Magdolna nem csupán tudtak Jézusról, de ismerték is. A Vele való találkozás számukra mélyre ható volt. Megszerették benne azt, akire lehetett számítani, akiben lehet bízni, aki ha szól, azt jó elfogadni, és nem ütök tettei a szavait. Tiszta, becsületes, soha nem nézte le őket, nem volt hozzájuk egyetlen rossz szava sem. Ideális volt, mint Mester, lehetett Tőle tanulni, követni, bár néha nem értették, miről beszél vagy, ha fülük fel is fogta, annak mélyebb értelmé rejtve maradt.

Beszédes, ahogy a fejezet kezdődik: „A hétnek első napján pedig, jó reggel, amikor még sötétes volt...””, mert az az ember, aki ma él szerte a világban, talán még nem teljes sötétben botorkál az élet útján a bölcsőtől a koporsóig, de sötétes időben. Az a sok ez, az, amit rájuk zúdítanak a hírforrások, meglepi, mint köd, és nemhogy messze, de az orráig sem lát miatta. Csak tapogatózik! Nem érti, ha ő jót akar, miért lesz a viszonzás bántás, keresi a szépet, és mindenütt csak a romlás virágait látja. Még a mosolyok mögül is farkasfogak villannak ki, önző, magának való az ember, alkalmatlan az együttélésre.

A zsidó nép nyögte a római birodalom igáját, az erkölcsiség – bár másként, de – akkor sem volt mentes a szégyenleni való dolgoktól. A tanítványok és a Jézust követő asszonyok bizonyára nem tartoztak közéjük – mondhatná valaki. A jelen életük szerint, amikor már Vele jártak, nem, de az előéletük szerint igen! A többiek közül hívta ki őket Jézus, s az asszonyok pedig tetteit látva, szavait hallva, csatlakoztak hozzá. Jézus gyülekezete ma is a világból ki-

hívottakból áll, és mindenki hozza magával a múltját. Ki-ki gondoljon bele, mit hozott a gyerekkorból, fiatalsága idejéből, majd későbből! Ugye, nem lenne jó, ha a homlokunkra lenne írva! Jézus vállalta őket, és minket is. Nem szégyellte. Hogy mondja a Zsidókhoz írt levél? „Nem szégyelli őket atyjafiainak hívni.” (2:11.) Jelenlétében csodákat láttak, tapasztaltak meg. Így Mária Magdolna, aki igen nagy dilemmában van, mert a síron lévő kő elhengerítéséhez az ő ereje nagyon kevés, mi lesz, hogy lesz? De – és ez lényeges – ő Jézus felé megy, bár úgy gondolja, hogy a halotthoz, aki erőtelen, tehetetlen, csak egy test, és nem tudja, hogy él, és nem tehetetlen, nem erőtelen, nemcsak egy földi porhüvely. Cselekvő, problémát megoldó, öelötte járó hatalmas Úr! Aki előtt csak leborulni lehet és imádni. Csoda!

Betegségből meggyógyultak, balesetet „megúsztak”, mindenféle nehéz helyzetből jól kijött emberek sokasága járkal körülöttünk. Van, akinek az orvosa is azt mondta: nem én gyógyítottam meg, ez csoda, ami történt! Ez és egyéb megtapasztalások még nem beszélnek arról, hogy ezek az emberek most már elnyerték az Isten kegyelmét, helyük van a mennyben. Ha így volna, Jézusnak nem kellett volna a keresztre mennie. Nem kellett volna a véres engesztelő áldozatnak megtörténnie. Pedig kellett! Ő maga jelentette ki tanítványainak: „Szükség az emberfiának sokat szenvedni és megvetetni a vénektől, a főpapoktól és írástudóktól és megöletni és harmad napon feltámaszni.” (Luk. 9:22.) Mert harag alá született, vétekben fogant és bűnben felnevelkedettek lévén, szükséges volt, hogy a harag elvessék rólunk, és mi valóban elnyerjük az Atya kegyelmét, helyet az Ő országában.

Nagy veszteség volt Péternek és Jánosnak, Mária Magdolnának és a többi asszonynak, hogy Jézus már nem lesz úgy velük, ahogy addig volt. Sivárrá válnak napjaik ezután. Szomorúak voltak, de csak addig, amíg Mária Magdolna be nem futott, és el nem hírlete, hogy mi történt. Ők is futnak, egyik lassabban, másik gyorsabban, de futnak, mert tudni akarják, hogy valóság-e az, amit hallottak, mert ha igaz, akkor nincs vége mindennek! A sírban rend van, s az Jézusról beszél. S ott vannak a hozzájuk szóló angyalok, akik emlékeztetik őket a már hallottakra, amelyek akkor csak a fülükig jutottak, és nem lettek számukra reményt keltő várakozás kiindulópontjává. De jó lenne, ha ki-ki úgy ülné végig az istentiszteleteket, hogy amit hall, az mint mennyei kenyer hasznosulna benne, mert befogadta, „megette”, hogy amikor kell, eszébe jutva, vi-

gasztaló, erőt adó, továbbvivő lehetne!

„A bűn erős nagyon, Te tudsz, s akarsz segíteni, hát segíts bajomon!” – szoktuk énekelni. Jézus segít nekik is. Meghal a kereszten, feltámad harmadnapon, s megjelenik előttük, hogy megértse: az Isten terve az élet! A bűnből való szabadítás terve így kellett hogy végbemenjen. Csak Ő, a szent, a tiszta, áldozhatta oda ember-életét a bűnös, tisztátalan emberért.

Neki kellett átkozottá válnia, hogy mi áldottak lehessünk! Milyen világos a pünkösdi Lélek kitöltetése után minden Péternek. „A názáreti Jézust, azt a férfit, aki Istentől bizonyosságot nyert előttek erők, csudátelek és jelek által, melyeket őáltala cselekedett Isten tikkottetek, amint magatok is tudjátok. Azt, aki Istennek elvégzett tanácsából és rendeléséből adatot halálra, megragadván gonosz kezeitekkel keresztfára feszítve megöltetek, kit Isten felmagasztalt...” (Ap.Csel. 2:22-24/a.)

Mária Magdolna már előttük találkozott a feltámadott, élő Jézussal. Ő nem csupán reményvesztett állapotban volt, de sír is állapotán, mindenkinél nagyobb szüksége volt Jézusra. Nagy mélységből szabadította meg és tette őt a lealjasított élet páriájából egy Vele járó, a régi életétől teljesen szabad és a jó cselekvésére szabadabbá lett emberré. Aki azt hitte, hogy mindent elveszített! Míg lehajtott fejével csak Jézus hangját hallotta – nem változott semmi. Csak akkor, amikor nevének szólította, és ő meglátta Jézust, előbb a kereszten, s most a nyitott sírnál. Azonnal küldhetné: „Menj... mondd nekik!” Megújult szíve állapot, elapadtak könnyei, rogyadozó lábai erőre kaptak, és ment, és hírül vitte, amit Jézus rábizott.

Itt van a feltámadás napja! Mit ünnepsz, testvérem? Tavaszt, piros tojást, főtt sonkát, locsolkodást? Nosztalgiazol, hogy mennyire más ma már minden, mennyire megváltozott a világ? De jó lenne, ha Mária Magdolnaként mindazon túllépve, amit tudtál, személyes találkozásod lenne a feltámadott Jézussal, hogy megvigasztalva, téged küldhetne a többi emberhez, Péterekhez, Jánosokhoz, hogy jöjjenek, lássák és tapasztalják meg, hogy Jézus él, előttük járt az Atyánál, hogy engesztelést szerzen, és előttük jár most is. Mert nekünk olyan Pásztorra van szükségünk, aki előttünk jár, füves legelőkre terelget, megőríz, s ha kell, meggyógyít bennünket.

Ennek hírét viszi – reményem szerint – ez az írás is, hogy aztán buzdítsom minden olvasót arra: Fuss hozzá, hogy aztán küldhessen másokhoz! E világ sötétül állapotban van, vinni kell közéjük a világosságot!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Szeretettel köszöntök mindenkit, aki eljött ma a templomba, és azt kívánom, hogy az az ige, amit hoztam, amit rám bízott az Úr, elérjen a ti szívetekig, testvéreim, és ott megteremje a maga gyümölcsét. Az Úrról szeretnék beszélni, a Benne kapható új életről, amihez óhatatlanul az is hozzátartozik, hogy a régi fajta életről is szót ejtsék.

Kedves testvéreim! Nekem megadatott, hogy sok évig ezen a szószéken szolgálhattam az Urat, és most hosszú idő után ismét megadatott, hogy ezen a szószéken állhatok, hiszen utoljára 2016-ban voltam így közöttek. Ahogy elnézem, itt vannak a régiek, de vannak újjak is, hála legyen érte az Istennek, mert ez arról beszél, hogy népe van ebben a városban az Istennek, és gondoskodik arról, hogy előhívja, és itt legyenek az övéi, és meghallják az Ő szavát. Mert valamit ne felejtetek el, testvéreim: mindenütt meg tud szólalni az Isten, megtaláljuk a természetben is, kövekben, fákbán, fűvekben, mindenben, de a templom az a hely, ahol egy közösségben megszólít bennünket. Mégpedig oly módon, hogy bár mindenki ugyanazt hallja, kihallani nem mindenki ugyanazt fogja. A sok üzenetből egy a tied, és ha azt elfogadod, hazaviszed, az által élni lehet, talán napokig, ki tudja meddig, talán egy örök életre.

A mai nap mindenképpen ünnepnap nekem, és örülök, hogy ajándékba kaptam ezt az alkalmat. Az eltelt idő természetesen sok dologgal volt megterhelve, de ha nehezek is voltak, amik voltak, megtapasztaltam, testvérek, azért adattak, hogy igaza legyen a Hallelujah-ének szavának: „Mélyebbre Benned, mélyebbre még, / Nem kell a földön semmi egyéb...”. Naponta élem, ami az Igében meg-

Pap Lászlóné lelkipásztor

íratott, hogy ami adatott, ami – megvallo – néha szenvedés, az könnyű, az csak pillanatnyi, és nem örökké tartó. Mert ezek mind elmúlnak.

Fiatalon én is másként gondolkodtam. Fiatalon az ember még nem tud megfelelő módon kezelni bizonyos problémákat, vagy azért, mert még nem érti, vagy pedig azért, mert még nincs személyes érintettsége benne. Persze ha lenne, ha őt érné el fiatalon az a dolog, abban a pillanatban személyes érintettségében elgondolkozna azon, hogy mi is az élet értelme, mire is jöttem én a világra, hogy mi a jelenem és mi a jövőm. Személyes vallomásként hadd mondjam el nektek, testvéreim, sokáig bizony nem foglalkoztam mélyebben azzal, hogy az ember teste rom-

MINDENNAPI ÉLETÚJULÁS

Pap Lászlóné lelkipásztor igehirdetése

Textus: II.Kor. 4:16.

landó. Persze tudtam és hallottam is róla, sőt tanultam is, de csak a férjem betegsége döbentett rá arra, hogy az erő és az egészség nincs vég nélkül. Határt szab ezeknek a betegség és az öregség.

De ez alatt az idő alatt más tapasztalatot is szereztem. Azt, hogy az emberek különbözőképpen viszonyulnak ezekhez a dolgokhoz. Nem egyformán éljük meg ilyen vagy olyan állapotunkat. Bizonyára találkoztunk már nagyon beteg emberrel, akinek jó volt a közelében lenni, míg a másikat messzire kerüli az ember, mert ha csak köszönök neki, már rám zúdítja mindazt, amit jobb, ha az ember nem hall.

Pál apostol ígénkben három dolgot állapít meg. Először is azt, hogy a mi külső emberünk megromlik. Egy tény állapít meg, amit mi is tudunk, tapasztalunk. Másodszor a belső emberünk – persze csak akkor, ha van – minden körülmények között, napról napra újul. Harmadszor pedig azt mondja: nem csüggedünk el akkor sem, ha nehéz körülmények közé kerülünk; akkor sem, ha csüggesztő élmények vesznek körül; akkor sem, ha csüggesztő emberekkel vagyunk körülveve.

Mielőtt erről a három megállapításról beszélne, szükséges tisztáznunk, hogy mit jelent az, hogy külső ember, belső ember. A külső ember az Istentől elidegenedett, Tőle távollévő emberi természet, amellyel mindnyájan a világra jöttünk. Ádám és Éva óta minden egyes ember átok alá születik. Nem tetszik? Pedig így van! Az ördög hatalma alá születik az ember, mert neki engedett, amikor azt mondta az ördög: Ugyan, ne hidd, hogy meghalsz! Azért mondta, mert féltékeny rád! Lefordítom hétköznapi nyelvre: Nem akarja, hogy olyan legyél, mint Ő! Az ember pedig azt felelte: Igazad van! Én is isten akarok lenni! Ezért olyan nyomorultak az emberek, akik mindig sírnak, keresnek, vágyódnak

valami után, maguk sem tudják megmondani, mi után, mert – ahogy a sláger szövege mondja – minden ember boldog akar lenni, keresi azt mindenféle úton, de mindegyikről kiderül, hogy nem talált rá az igazira. Üres minden.

Egy műsorban hallottam, hogy valaki arról beszélt, hogy neki ez és ez volt a célja, és azt megvalósította. És jött a csattanó: amikor megvalósította, amikor célba ért, belül nem érzett semmit. Testvérek, amikor az emberek a maguk által kitzött célt elérik, nem a semmit érzik, hanem mínuszba kerülnek. Még szomjasabbak lesznek! Még inkább vágyanak a boldogságra! Még inkább keresik azt a biztos pontot az életükben, amibe kapaszkodva úgy tudnak továbbhaladni, hogy érzik: kezdek jól lenni. Kezd az éhségem csillapodni. Kezd valami távlat nyílni előttem, mint ahogy az Igében olvassuk: „látom az eget megnyílni”.

A külső ember tehát az Istentől elidegenedett, távol levő természetű ember. Ezt a Biblia óembernek is nevezi, mi több azt is mondja róla, hogy természeti ember, hústest ember.

Mi a belső ember? A belső ember egy új, újjászületett természetet hordozó személy. A belső emberemben Isten Igéje és Szentlelke hozta létre azt a csodát, hogy valóban újjá lett minden, ahogy azt Ő ígérte és végbe is vitte. A belső ember – Pál apostol így fogalmaz – a hit által bennünk élő Krisztus. Nem mi cselekedünk azt, ami új, hanem a bennünk élő Krisztus. Ő cselekszi azt! Nem magamat adom! Pedig hányszor védekeztem már te is, testvérem, azzal, hogy én ilyen vagyok! Így születtem! Nem tehetek róla! Milyen jó, hogy nem kell így élnünk ebben a világban, tüskés disznó módjára, hanem lehet másként élni, úgy, hogy Jézus Krisztus arca ragyog ki belőlünk, Őt adjuk, az új természetünket, amit Tőle kaptunk.

A belső emberre az jellemző, hogy megújul. Így olvassuk a Károli fordításban, hogy „napról-napra újul”. Folyamatos ez az újjulás. Ezért mondjuk mi lelkipásztorok, lelki vezetők: tessék naponta olvasni a Bibliát! Nem lehet elhagyni! Azért, hogy frissüljön,

újuljon benned az, amit az Úr növelni akar! Elpalántálsz valamit, mert itt a tavasz, most már kikel és növekedni fog, jaj de szép lesz, de ha nem adsz neki vizet, elfonnyad! Gondolod, hogy amit te kapsz, anélkül, hogy rajta lennél azon, hogy igen, Uram, hallgatlak Téged, figyelek Rád, követlek Téged, valóban növekedni tudna benned? Szükség van a naponkénti erősödéésre, a naponkénti újulásra!

És az olyan ember, akinek belső embere van, nem csügged el. Akkor sem, ha tizenévesen tolószékbe kényszerül. Egyszer láttam egy filmet: az illetőnek combtőből mindkét lábát levágták, viszont maratont futott. Volt a kezén valami, ami segítette abban, hogy valahogy előre dobja magát. Furcsa maraton volt ez, mert akadályokat állítottak a futók elé, amire fel kellett mászni, aztán le róla, aztán valami alatt végig kellett menni, de ez az ember átment minden akadályon. Nem olyan tempóban, mint az igazi futók, akiknek mindkét lábuk megvolt, de végigment. Mert naponta gyakorolt, naponta többször is. Neked is megadatik, hogy ne csak reggel vedd elő az Igét, és hogy imádságban fordulj oda délben, este, vagy bármikor az Úrhoz, hiszen mindig jönnek új és új dolgok ebben a világban, amelyek elérnek bennünket, amelyeket meg kell oldani. Naponta kell „gyakorlatozni”, megújulni, újjá lenni.

Menjünk tovább: mit jelent az, amikor a külső emberünk megromol? Mindenképpen azt a nyilvánvaló dolgot, amit tudunk, hogy világra jövünk, már kilenc hónap alatt az anyaméhben egyre több és több sejtünk van, már kialakul a szemünk, szánk, orrunk, mindenünk, és mire erre a világra jöttünk, addigra már szinte kész emberek vagyunk a testünk állapotát tekintve. Aztán növekszünk centikben, növekszünk kilókban, fölfelé ível a fejlődésünk, hogy aztán egyszer csak azt vegyük észre, hogy már nem növekszem, mintha megálltam volna. Elértem a felnőttkorba – alapíthatja meg egy fiatal. Ezek után pedig eljön az a pillanat, amikor megyünk lejjebb, lejjebb, és megint lejjebb. Talán centikben is, talán kilókban is – igen, ez az élet rendje. Lassulnak a reflexek, csökken a fizikai erő, de csökken a szellemi kapacitás is. Milyen szépen ír erről Salamon a Prédikátor könyvében! Egy idő után „megállnak az őrlő lányok, mert megkevesbedtek, és meghomályosodnak az ablakon kinézők”. Úgy halljuk az utca zaját, mintha becsukták volna az ablakot. „Meg-

rogynak az erős férfiak”, és „minden hal-mocskától is félnek” – néhány lépcső is problémát jelent! Nem beszélve arról, hogy egy régi arc vagy név felidézése is nehézségekbe ütközik...

Ezzel együtt még történik valami. Ahogy múlnak az évek, kikerülünk az aktív emberek sorából. Elmennek mellőlünk egyen, ketten, sokan, és egyszer csak eljön az a pillanat, hogy már mindenki elment. Én vagyok a legidősebb az egyívásúak között. Sőt, már fiatalabbak sincsenek itt. Elmentek. És én már nem tudok sokaknak kérdést feltenni. Sírba vitték a válaszokat, mert nem tettem fel időben a kérdéseimet. Ha csak ennyi, ezen meg lehet vigasztalódní. De ha az is felmerül, hogy jaj, Uram, nem beszéltem Rólad! Nem mondtam el neki, pedig tudtam, hogy öreg, hogy beteg, hogy a vége felé jár az életnek, nem mondtam el, hogy Te őt is a mennybe szeretnéd vinni, ott akarod látni! Azt akarod, hogy új természete legyen, hogy újjászülessen! Nem mondtam el! Ha ez a vád támad fel a szívedben, az már baj. De még nincs késő. Ha újból eléd kerül egy idős ember, valaki, aki beteg, akkor el kell mondanod mindazt, amit tudsz, ami rád bízott.

Az ember egyedül marad, de nem kell, hogy magányos legyen, hiszen az Úr megígérte, hogy minden napon veled vagyok a világ végezetéig. De azt kell mondjam, az emberi természetnek sajátossága az, hogy fél a külső ember megromlásától. Fél a megjelenő ráncoktól, meg az öregség többi jelétől. Félek, hogy már nem tudok úgy jární, közlekedni, oda menni, ahova szeretnék, és úgy, ahogy szeretnék. És lehet, hogy ebből fakad – sok ilyen nőt és férfit ismerek –, akik nem merik bevallani a korukat, mintha ezzel elodázhathánák a véget, mintha a koruk letagadásával fiatalabbá válhatnának.

Pál apostol azt mondja, ez a mi külső emberünk cserépedény, melynek az a természete, hogy összetörik. De azt is mondja: „nem csüggedünk”. Ettől függetlenül, ennek ellenére nem csüggedünk el. És az okát is megmondja, hogy miért: „ha a mi külső emberünk megromol is, a belső mindazáltal napról-napra újul”. Ez az oka. Míg itt lefelé, ott lehet menni fölfelé: ez a természete a belső ember életének. És belső embere – megfogalmazom konkrétan – az újjászületett embernek van. Nem mindenkinek! Nem annak van belső embere, aki most itt hallja az istentiszteletet, mert bekukucskált ide, hogy mi van itt. Nem! Ahhoz újjá kell születni Jézus Krisztus és az Ő Igéje által!

Pál apostol maga tapasztalta meg azt, amit ebben a versben is kimondott, hiszen önmagán kellett látnia, hogy „Nincs már szívem félelmére Nézni sírom fenekére”, amit mi hívsvét táján szoktunk énekelni. Bár fogságban volt, bár tudta, hogy bármelyik pillanatban halálra ítéltetik, és mint ahogy az ő Ura, Jézus Krisztus életét

adta, neki is életét kell adnia a hitéért, de megtapasztalta: hiába a fogság, hiába van összebilincselve egy katonával, úgy viselte az egészséget, hogy nem félt, nem csüggedt, hanem dicsőítette, magasztalta, szolgálta az Urat ebben az állapotban is. Miért tehetta ezt? Lehet, hogy furcsának találjátok ezt a megfogalmazást: azért, mert az ő életének tartalma Jézus volt. Ő töltötte be Pált. Ezért lehetett tartalma az életének. Ezért tudta elmondani, hogy „nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség”.

Testvérek, sokan félelemmel és borzadva gondolnak a halálra, mert nem látnak túl rajta. Csak azt látják, hogy majd így lesz, úgy lesz, amúgy lesz, hónapokig vergődök az ágyban – és fél és fél. Mert nem látja, mi van mögötte. Milyen sokan vannak olyanok, akik azt mondják: én megtértem! Én hiszek! És mégis reszket a végétől, mert jaj, hova kerülök!? Testvérem, akinek kérdése, hogy „hova kerülök”, az nem tért meg, ha azt mondja, akkor se! Mert én tudom, hogy hova kerülök! Tudom! Elkészített helyem van az Úrnál. Ó, testvérem, nem kell borzadva gondolni a halálra. Szaladj most az Úr Jézushoz, és majd Ő gondoskodik róla, hogy a te életed újjá legyen Óaltala! Mi – mondja az apostol – „nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók”. Halljátok? Ideiglenes – állandó, azaz örök. Micsoda különbség!

És akinek van belső embere, azt a belső embert nem kell féltetni. Azt semmiféle betegség, nyomorúság, öregség nem fogja kezdeni. A fölött nem úr a halál. Az megmarad, és napról napra újul. Ez az Ige szava! És az, hogy az Ige szava, ez a garancia is arra, hogy úgy van! Mert Isten kijelentése! Hiszünk, hiszem, hogy ez az Isten kijelentése, és ezért igaz! A belső embert hordozó embernek békessége van, reménysége van, és készül arra, hogy egyszer majd elindulok ebből a földi világból, levetkőzöm ezt a régi embert, a külső embert, és felöltöm magamra azt a mennyei dicsőségeset, amelyet az Atya készített el mindannyiunknak, és amelyet Jézus Krisztus megosztó kegyelméből kapunk majd meg.

Közben sok minden történik. Már eddig is történt, de ez nem jelenti azt, hogy mert az Úr gyermeke vagyok, van belső emberem, a külső nem romolhat meg. Hát hallottuk az igéből, hogy megromlik!

Tehát leszek beteg, éri kár a kezemet, lábamat, a szívemet, a vérnyomásomat, mindegy, hogy mit. Ez megtörténhet, mert a külső ember sebezhető, romlandó. *Michelangelo* mondta, hogy minél inkább fogy a márvány, annál inkább kész a szobor. Isten igaz igéje alátámasztja ezt, amikor azt mondja, hogy „*akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van*”. Minden. Fáj a lábad? Odaszorít az Úrhoz! Menj oda! Mondd el neki! Uram, adj jó gondolatot, hogy ezzel a fájó lábbal el tudjak odáig menni. Föl tudjam vinni a lépcsőn, amit nekem kell felvinni. Stb. stb. stb. Bármiről is van szó, szorítson oda a bajod, a betegséged, és legyél hálás utána az Istennek, hogy igen, mindaddig megsegített az Isten. És ha mindaddig megsegített, gondoldod, hogy majd úgy eldob? Ő hűséges, a továbbiakban is veled lesz.

Testvéreim, fontosnak látom megjegyezni azt, hogy az újjászületett ember, bár nem bánik kitüntető figyelemmel a testével, de amire szüksége van a testének, azt megadja. Nem nézhetünk ki lomposan, piszkosan, mert öregek vagyunk. Szégyent hoznánk ezzel Urunkra, aki tiszta, aki szent, aki mindenekfölött való, és akinek akkor vagyunk igazán kedvesek, hogy ha nem a külsőt ápolgatjuk, hanem a belső emberünket. Ebben akar Ő nekünk segíteni. És segít is. Fontosabb a belső ember, mert az határozza meg a gondolatainkat, a szavainkat, a tetteinket, sőt a boldogságunkat is. Ha minket az vezérel, hogy hogy nézek ki, és ennek érdekében tüsténkedek, bele fogok fáradni, bele fogok unni, lemondok magamról, bebújok egy sarokba, és azt mondom, bárcsak lenne már vége. De aki az Urra bízta az életét, azon munkálkodik, hogy Uram, veled együtt építsd meg az én életemet. Adj meg mindent, amire nekem most szükségem van. Milyen jó, amikor mindezt megkapja az ember, és hálát tud adni!

Tehát mindig a belső határozza meg a külsőt. Miért? Mert amikor eljön az az idő, a belső megmarad, a külső azonban megromlik és lebomlik. A belső, amelynek örök élete van, fönt van az Istennél a mennyben, és dicsőíti, magasztalja Őt. Mire vársz? Hogy pár csont legyél a pomázi temetőben? Hogy emléked se maradjon 20, 25 vagy 100 év múlva? Hogy csak amikor föllapozzák az anyakönyveket, akkor derüljön ki, hogy élt itt egy ilyen nevű ember? Milyen jó dolog, hogy az Úrnál fel van írva a nevünk, számon tart bennünket, és nemcsak hív és vár, hanem Ő segít majd átmenni oda, abba a másik világba.

Csodálatos dolog az, amikor egy nyomorult, testileg rokkant ember belső embere a romokból kiragogy, és hirdeti a Krisztust. Jó

a közelében lenni. Jó megkérdezni: Hogy van ez? Hogy tudsz te így élni? És ilyenkor megszólalhat a belső ember: Az Úr tart, Ő visz, és minden szükségeset megad. És tud az ember áldás lenni.

Éppen ezért nagyon fontos a harmadik megállapítása Pálnak: nem csüggedünk el. Mert ha egy ilyen romokban heverő embernek van belső embere, akkor nem használhatatlan. Haszna van az ilyen ember életének is! Tudja magasztalni az Urat, tud gondolni arra a közösségre, amelyből talán már egészen kiszakadt, tudja hordozni imádságban. Közbejáró tud lenni a családjáért, gyülekezetéért, bárkiért, bármiért, akit / amit az Úr a szívére helyezett. Nem értelmetlen az élete egyetlen romokban heverő, a régi feladatokra már nem alkalmas emberek sem.

De ez a vigasztalás ne altasson el bennetek valamit. Az idős ember nagyon hajlamos arra, hogy magát adja. Amikor pedig magunkat adjuk, az mindig negatív előjeleket hordoz magával. Ha egy idős ember a fiataloknak csak a külső emberét adja, a morgást, a panaszkodást, kritizálást, ne csodálkozzon, hogy abból nem kérek. Ha egy beteg idős ember a keservét önti a másokra, mert hiányzik a belső ember békesége, az elfogadás, a megértés, ne csodálkozzon, hogy elfordulnak tőle az emberek. Akinek van belső embere, az a krisztusit adja. Nézz magadba! A pici ember még aranyos, „csak későbbben válik szokott pimaszszá” – ahogy a költő mondja –, mikor kibújik belőlünk az ömber, amikor magunkat adjuk, ahelyett, hogy az Urat adnánk.

Hála legyen Istennek, hogy bár sokan vannak, akik csak külső emberrel rendelkeznek, olyanok is vannak, akik belső emberüket hordozva szolgáló életet élnek ebben a világban, erre hívtattak el, és ebben hűségesek. Aki így tud élni, áldást hordoz az életén s minden dolgán. Ezt mesterségesen nem lehet előidézni. Elhatározom, hogy ezentúl más leszek, másként teszek – nem lehet. Először talán megy, de utána már nem fog menni. Csak akikben napról napra újul a belső ember, abban lesz hatalmas a krisztusi. Olyan szép bizonyosságot tesz Pál apostol a 8. versben: „*Mindenütt nyomorgattatunk, de meg nem szorítottatunk; kétségkedünk, de nem esünk kétségbe*”. És a 9-ben: „*Üldöztettünk, de el nem hagytatunk; tiportatunk, de el nem veszítettünk*”. Miért? „*Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk*” (17).

Zárásként azt szeretném elmondani, hogy Jézus soha nem valamiféle reparálásra hív, hogy majd megjavítja a te életedet, hogy amit te elrontottál, azt helyrehozza. Nem javítgatásra hív el. Ő önmagát adja, hogy éljen bennünk, amíg e földön vagyunk, mi pedig Ó általa élhessünk az Ő dicsőségére. Majd énekeljük dicséretünk utolsó versében: „*Jöjj és lakozz bennem: hadd legyen már itt lenn templomodá szívem-lelkem!*” Adja Isten, hogy az életetek Krisztus-hordozó élet lehessen.

Pap Lászlóné lelkipásztor
(Az igehirdetés elhangzott 2019. február 17-én a pomázi református templomban) ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

AZ ABLAK

Ablakom este az égig kitéárom, múltam fonala rajta átszalad, mint égvéig bensej, megfejtetlen álma, mit bölcsen elrejt a hársfák alatt a pad.

Ennyi volt? Percek és órák kavalkádja? Csak tudnám: mit viszek innen el, s mi marad belőlem, homokba írva, mint alkonyi ég alatt a titokzatos jel.

Nézem a fák fölött a felhők tűnődő fehér foszlányait, századok múltán ugyan ki fogja tudni: valaha egyszer én éltem itt?

Nézem a fákat, a bölcsen őrködőket, s hallgatag titkuk - titok marad. Ám este mégis ablakom kitéárom, hogy áldjam a percet, mit Isten ad.

A KORMOS ÉG

Tudnál, de nem akarsz hinni mást, sejtjeidben viszed az elrejtett tudást, az évezredek óta elhintett magot, mely szárba szökkenve kiáltja: vagyok, s a kormos égre látod: írva van: nem térhet vissza üresen szavam.

RÁDAY UTCA

...mert mindenük odalett: tárgyak, mik betöltik a teret, mint gyermek ujjakkal kapaszkodó lények, néznek ránk vissza: könyvek és fényképek, s mint hullámok peremén egy messzi táj, tűnik el lassan. Még nagyon fáj.

Mert értelmetlenül elveszett a sisteregő parázs alatt zokogó anyag, roppanva a múltat magába zárta, csak elménk jár a hajdanvolt falak között, mint üres szobákban bolyong az árva.

s hallani még a távoli hangokat: itt állt az asztal, s talán itt volt egy pad, most évtizednyi emlékeket szórunk szerteszét. Porból vétetett.

S öt siratjuk, ki szobája csendjében már nem látta meg a hajnalt. Siratjuk őket, kik hazavárták, erre nincsenek szavak, nincsenek szavak...

de hiszem: ki a fájdalom földjéről áttemel, már egy másik Világ határán ébreszti őt fel.

Mint füst száll imánk az égig, könnyeink sokáig el nem apadnak, s áldottak legyenek, kik a gyászban, nem is kérdeznak, csak adnak.

Pap Lászlóné Erzsike néni

A megemlékezés Nyilas Zoltán esperes úr áhítatával kezdődött

**MEGEMLÉKEZÉS
PAP LÁSZLÓ LELKIPÁSZTORRA
HALÁLÁNAK
20. ÉVFORDULÓJÁN
2019. február 17.**

Személyes emlékeit Osváth Zsolt mondta el

Pap László

Gyülekezetünk koszorúját Sántha János főgondnok és Halász Árpád gondnok helyezte el a síron

Az alkalmon gyülekezetünk Psalmus Kórusa szolgált

50 ÉVE TÖRTÉNT

ÖKUMENIKUS ÜNNEPNAP 1969-BEN

50 évvel ezelőtt, 1969-ben került sor Pomázon az első ökumenikus „imahét” megrendezésére, amelyet valójában több alkalommal: a nagyhétén, majd júniusban tartottak meg. A második alkalom április 6-án, húsvét vasárnapján volt a pomázi református templomban, és gyülekezetünk volt a vendéglátó, Demeter József református lelkipásztor pedig a házigazda. A presbiteri jegyzőkönyv úgy emlékezett meg később erről az ökumenikus istentiszteletről, hogy „A templom szűknek bizonyult, az érdeklődők nem fértek be.”

A Demeter Miklós orgonajátékára bevonuló lelkipásztorokat, egyházi vezetőket és a templomban megjelent valamennyi vendéget Demeter József nagytiszteletű úr köszöntötte:

„Kedves testvérek, kedves keresztyén gyülekezet, kedves vendégeink! A pomázi református egyház nevében szeretettel köszöntöm kedves testvéreinket, az egész együttlévő gyülekezetet. Szeretettel köszöntöm a különböző testvéregyházak megjelent vezetőit, lelkipásztorait: főtisztelendő Tölgyes Kálmán prépost esperes-plébános testvérünket, főtisztelendő Jaksity Iván görögkeleti ortodox esperes-plébános testvérünket. Szeretettel köszöntöm Szirmai József evangélikus lelkész testvéremet, az egyházak képviselőit, vezetőségét és összes tagjait.

Egy nagyon rövid köszöntésben azt szeretném kifejezni, hogy milyen boldog öröndezés Isten népével együtt lenni. Erre van egy nagyon kedves bibliai ige, a 133. Zsoltárnak bibliai szövegében találjuk meg a következőképpen: „Imé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak! ... Csak oda küld áldást az Úr és életet örökké!”

Kedves testvérek, mi most együtt lako-

zunk. Valóban együtt. Isten nevében öröndve szeretettel, húsvéti diadalmas hittel és öröndmel, keresztyén szeretettel együtt lakozunk, és erre Isten ígéje azt mondja, hogy ez jó és gyönyörűség. Mert hiszen mindenki tudja azt, hogy a keresztyén egyházak ebben a világban a békességért szoktak könyörögni, a szeretetért, a jóakarattért, a megértésért. Már a karácsonyi angyalok szava megütöközés a világnak: „Dicsőség Istennek a magasságban, a földön békesség, és az emberekhez jó akarat!” Ha mi, a keresztyén egyházak, ez angyali szózat alapján hirdetjük ezt a békességet, kívánjuk ezt a jóakaratot, akkor hogyan harcolhat az egyház népe egymás ellen. Nyilvánvaló, hogy ha azt szeretnénk, hogy ez a békesség, megértés és jóakarot meglegyen ebben a világban, akkor elsősorban Krisztus egyházai között kell hogy meglegyen. Efelé tettük meg a döntő lépést, ebben a faluban legalábbis, amikor szerdán este a nagy katolikus templomban együtt voltunk. Úgy éreztük, hogy Istennek kedves ez. És most a közös hit, a közös reménység és a közös szeretet alapján ezt szeretnénk elmélyíteni, továbbvinni ebben az estéli órában is. Ezért együtt lakozunk, együtt vagyunk, és legyünk is testvéri szívvel és szeretettel együtt!

Hálás vagyok és köszönöm megjelent szolgatársaimnak – hadd mondjam így, mert csak szolgák vagyunk valamennyien, mint Pál apostol is írja, az Úr különböző szőlőin, mezőin, de szolgák. Egyikünk plántál, másikunk öntöz, de Isten adja a növekedést. A mi plántálásunkra, a mi magvetésünkre a mi szolgálatunkra adja Isten az Ő áldását.

Ez az ige biztat ebben. Ahol együtt lakoznak az atyafiak békességben és szeretetben, csak oda küld az Úr áldást. Könyörgünk, hogy

küldjön áldást községünk javára, népünk javára, hogy egymás szolgálatában, szeretetében gyarapodhassunk.

Ezzel a pár gondolattal kívántam köszönteni keresztyéni együttlétünket, minden kedves testvérünket.”

*

A köszöntő után egy ősi református énekünket, a 353. számú dicséretet énekelte a nagy gyülekezet: „Krisztus feltámadta igazságunkra, Útat szerze mennyországra, Örök boldogságra”. A lelki összhangot az sem zavarta meg, hogy ezen a napon az orgona egy kis hibát kapott, mert egy hang szólt rajta, amit Demeter Miklós testvérünk igyekezett elhárítani.

Ezt követően Regius Lajosné Erdélyi Mária, a református gyülekezet önkéntes kántora énekelte Beethoventől egy éneket: „Isten dicsősége”.

Majd Tölgyes Kálmán prépost esperes-plébános igehirdetése következett:

*

„Szeretett keresztyén testvéreim! Mielőtt az isteni ige szolgálatát végezném, engedjétek meg, hogy meleg szívvel és szeretettel mondjak köszönetet az én kedves lelkész társamnak, hogy a mi szerető hívásunkra ilyen szeretettel felelt, és az ő szavai után én is itt állhatok a pomázi református templom sok évtizeddel, sok szolgálattal, sok hittel, sok imádsággal megszentelt szószékén és falai között. Másodszor vagyok ebben a templomban életben, de így még soha. És ez is az Isten végtelen kegyelmének és szeretetének az ajándéka. Amikor először itt lehettem az én kedves Istenben boldogult jó barátom, Erdélyi Sándor esküvőjén, akkor még nem gondoltam, hogy egyszer én is állhatok itt ezen a szószéken.

1969. április 2.: az első ökumenikus ima-alkalom Pomázon, a római katolikus templomban

Kis gyermekkoromban, közel ötven éve, belopakodtam a fasori református templomba, hiszen a szomszédos utcában születtem és nőttem föl. És a hosszú sötét padokban ülő hívek feje fölött láttam a református lelkész, megnéztem a nevét, elolvastam, sose felejttem el, Szabó Imrének hívták. És egy mondatát egész életemben hordozom a szívemben, gondolataimban. Pici gyerekkoromban ezt hallottam ott a szószéken: „Az igazi hit forrása Isten néktek írt Bibliája”. És én „az Isten néktek írt Bibliáját” szeretném a mai ünnepi húsvéti estén szímotokra is és magam számára is meghirdetni.

A mi segítségünk az Úr nevében van, ki az eget és a földet alkotta. Hallgassátok meg keresztény testvéreim az Úr igéjét, mely meg van írva Pál apostol első levelében, mit a korinthusiakhoz írt a 15. fejezetben a 3-tól a 15. versig:

„Testvérek, elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás mondja. Eltemették és harmadnapon föltámadt. Ez is az Írás szerint. Megjelent Péternek, aztán a tizenkettőnek. Majd egyszerre több mint ötszáz testvérnek jelent meg, akik közül a legtöbb még ma is él, néhány pedig már meghalt. Azután Jakabnak jelent meg, majd valamennyi apostolnak. Mindnyájuk után pedig, mint idéltetek, nekem is megjelent. Én ugyanis a legutolsó vagyok az apostolok között, arra sem méltó, hogy apostolnak hívjanak, hiszen üldöztem az Isten egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, a rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem az Isten kegyelme velem. Tehát akár én, akár ők: ugyanazt hirdetjük s ezért lettetek hívők. Ha tehát azt hirdetjük, hogy Krisztus föltámadt halottaiból, hogyan állíthatják néhányan közületek, hogy nincs föltámadás? Ha nincs föltámadás, akkor Krisztus sem támadott föl. Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk, s hiábavaló a ti hitetek.”

Kedves keresztény testvéreim! A mai szent napon és a kereszténység legnagyobb ünnepén milliók és milliók ebben a Szent Pál apostoltól is meghirdetett hitben gyűlnek össze a Biblia oltára, a Krisztus asztala köré, és diadalmos szívvel merik a kimondhatatlant, a hihetlent, a csodálatosat kimondani, hogy valaki egyszer visszajött a halálból, és ez pedig az éretünk fölálldozott Isten Báránya, a mi Urunk Krisztus, az ártatlan húsvéti Bárány.

Testvéreim, a mai modern időkben, mikor olyan könnyű szétszabdalni az evangélium lapjait, olyan könnyű a természetes, vagy akár technikai gondolkodás során elindulni a világban, olyan könnyű azt mondani, hogy az evangélium szép vigasztaló meséknek a gyűjteménye, és a legnagyobb mese az, hogy az Isten Fia visszajött a halálból. Hogy hiheti 1969-ben egy mai modern ember a hihetlent, a példa nélküli csodát, hogy egy halott har-

madnap, kinek szívét átszúrták a keresztfán, kinek vére elfolyt, diadalmos erővel, isteni élettel kijön a sírból, anyaszentegyházat alapít, és megindítja az egész világot az üdvösség útján egészen a történelem végezetéig!? Remek szép álom, gyönyörű vízió, de ezt valójában senki sem látta. Hogy Jézus kikelt, diadalmos erővel föltámadt a szomorú, a lepecsételt sziklásírból. Asszonyok beszéltek, és ez olyan asszonyi szóbeszéd, amire aztán a papi ravaszág ráépítette a maga tanítását, ezzel akarják vezetni a világot, a modern világot is, ezzel a mai ember számára szinte elfogadhatatlannak látszó igazsággal, hogy Jézus föltámadt, valóban föltámadt, életre kelt a halott, és a húsvét igaz.

Tölgyes Kálmán r. kat. prépost esperes-plébános

Drága testvéreim, ha csak a föltámadását, az nem lenne elég. Ezek az asszonyok, akik Lukács evangéliuma szerint kimentek a sírhoz, azok az asszonyok nem élőt vártak, hanem halottat kerestek. Mert vittek gyolcsot, vittek kenetet, hogy még egyszer

jól és végleg eltemessék azt, akit szerettek. És drága testvéreim, az apostolok, az első igehirdetők, Krisztus lángszavú apostolai, mit csináltak az első húsvét ünnepén? Testvéreim, nagyon csendes, nagyon szomorú volt az első húsvét napja egészen estéig. Ígéri már a modern fizika a kvantumelmélet továbbépítésében, hogy meg lehet majd találni, föl lehet a világmindenségben és a Kozmoszban lelteni azokat a fényrészecskéket, melyekkel rekonstruálni lehet majd száz és ezer évvel ezelőtti történeti tényeket, és ha egyszer ez igaz lesz, ki tudja, talán a mi életünkben, és vissza lehet forgatni a történelemnek lapjait s látni lehet valami csodálatos, televízióhoz hasonlító szerkezeten az első húsvét napját, testvéreim, nagyon csendes jeruzsálemi napot fogunk látni.

Csendes ünnepnapon alig valaki megy ki ahhoz akkor még jeltelen sírhoz, és ezek az asszonyok ott üres sírt találtak, összehajtott ruhákat. Az utolsó vacsorának a termében pedig remegő, félő, elbújó apostolokat lehetne látni a szent evangélium tanúsága szerint. És akkor, testvéreim, érthetetlen a húsvétnek a hite, mert ha Jézus föl nem támadt, a családott apostolok szerteszedtek volna. Visszament volna ki-ki a maga halászhajójához, vagy akár a pénzváltó asztalához, és vége lett volna a kereszténységnek egy pár napon belül, és Krisztus tanítása soha nem bontakozott volna ki.

És mégis teljesen más történt. Az történt, hogy akik gyávák voltak és elbújtak és féltek, azok kiálltak az első pünkösd napján, és elevenen, bátran, életüket, vérüket odadobva, szívüket nem kímélve merték hirdetni, hogy

Jézus, kit ti keresztre feszítettetek, az Isten Fia föltámadott. Mi tanúi vagyunk ennek, és láttuk Őt. És ez a csodálatos erő, a Föltámadással való találkozás indította el Krisztus egyházát a maga történelmi útján, hogy 1969 év után majdnem ezermilliónyian hisszük a hihetlent, hogy vagyunk győződve arról, hogy ez a lehetetlenségnek mondott csoda nagyon is valóság és a legszentebb igazság, mert Szent Pál apostol ki merete mondani az örökkévaló igazságot, hogy ha Krisztus föl nem támadott, testvéreim, teljesen hiábavaló, hogy ti meg én itt vagyunk; hogy templomtornyok húroznak fel a levegőbe, hogy hirdetik a vigasztalás igéjét, az evangéliumot, a Bibliát, mert ha Krisztus nem támadott föl, hiábavaló a ti hitetek és a mi prédikálásunk.

És testvéreim, a legnagyobb bizonyosság a keresztény hit. Tudjátok, mit jelent annak a tizenkét mezítlábos apostolnak meggyőzni egy teljes világot? Egy pogány világot, amelyiktől semmi sem állt messzebb, mint a Krisztus törvénye, a felebaráti szeretet, az erkölcsi tisztaság, az Istennek világos és tiszta imádása? És ez a pogány világ tizenkét embernek, tizenkét Feltámadottat látó apostolnak az erejével meggyőzetett. Hatalom volt, óriási kibeszélhetetlen politikai hatalom, amilyen nem volt a földön. A Római Birodalom, amelyik Galliától egészen idáig elért, és azon túl is kiterjesztette a maga úrrendjét, gazdasági rendszerét, hatalmas honvédelmi rendszerét, mi is ott élünk, a Római Birodalomnak régi földjén, s volt nagy kultúrája, művészete, irodalma, tudománya, mérhetetlen erkölcselensége is, hiszen Isten nélkül hová jut az eszes ember, a tudós ember, ha nincs vele az Isten, láthatjuk a pogány kultúrákban, azoknak hanyatlásában is.

Testvéreim, Isten nagy kegyelméből a kereszténység bölcsőjében, az örök városban tölthettem két évet, és milyen csodálatos, hogy a pogány emlékek fölött ott ragyog valami keresztény jel. A Colosseum, a nagy cirksusz ormán ott van a Krisztus győzelmi jele: a kereszt, a Traján-oszlopon rajta van a császár dicsősége, hadjáratai, győzelmei, de fölötté ott áll a győzedelmes Krisztusnak a szobra, mintegy szimbolizálva azt, hogy ezt a hatalmas pogány erőt, kultúrát, gazdasági erőt legyőzte az Istennek a hite, a föltámadásnak a hite. Mert mivel mentek el? Üres zsebbel, üres tarisznyával, üres kézzel. Nem volt egyetlen fegyverük, egyetlen dénárjuk, nem volt tudományuk (a szó szoros értelmében), csak egy volt a szívükben, az a győzedelmes hit, amely a föltámadásból, a Föltámadással való találkozásból fakadt.

És testvéreim, ha nincsen húsvét ténye, akkor nincsen húsvét hite, ha nincs húsvét hite, nincs kereszténység, akkor mi nem léteünk, és nem vagyunk itt. Ha pedig itt vagyunk, akkor van húsvéti győzelem, ha mi itt vagyunk, van húsvéti hit, és ha van húsvéti hit, van húsvéti történelmi igazság, Krisztus valóban a mi örök életünkre föltámadott.

Római katolikus püspöki látogatás Pomázon 1967-ben; balra Tölgyes Kálmán atya

Ha pedig föltámadott, ebből minden kereszténynek le kell vonni azt a következtetést, melyet ugyancsak Pál apostol ír ugyancsak az első korinthusi levélben, de annak az elején, az 5. fejezetben, a 7. és 8. versben így: „húsvéti bárányunkat, Krisztust megölték. Ünnepejünk hát, de ne a régi kovással, sem a rosszaság és gonoszság kovásával, hanem egyenes lelkűség és igazság kovásztalan kenyérével.”

Drága testvéreim, kedves keresztény gyülekezet, ez a mi húsvéti programunk, ez a kereszténység. Az igazságnak, a szeretetnek kovásztalan életével kell diadalmasan meghirdetnünk a világnak, nem annyira messze zengő szóval, mint inkább a mi keresztény életünk példájával, hogy Krisztus valóban föltámadott. Mert mi tudjuk egymást szeretni, tudunk az egy mennyei közös Atyához Jézus Krisztus által könyörögni és imádkozni, tudunk egymáson, ha kell, segíteni, tudjuk egymást, ha kell, elviselni, mert mi keresztények vagyunk, kikben Krisztus hite, Krisztus kegyelme, Krisztus szeretete él.

Testvéreim, ha az a csodálatos szerkezet meglenne, és ma visszapergethetnénk az időgépet az első húsvét délutánjára, egy megrázóan, de megéjtően, szívhez szólóan gyönyörű képet látnánk. Szomorú és csüggedt emberek hagyták ott a szent várost, mert azt mondhatnám mai szóval: nem bírták ki tovább. Minden reményük elveszett. Minden vágyakozásuk kudarcot mondott. Ők diadalmas Messiás-királyt kísérték be örvendező hozsannával virágvasárnap Jeruzsálembe, s gondolták, hogy most majd erővel, hatalommal, dicsőséggel visszaállítja a zsidó ország régi fényét. És íme, mi történt? Megcsúfolták, leköpdösték, megkorbácsolták, keresztfára feszítették. Meghalt, halottá lett, étellelenné. Nem beszélt, nem érzett, és a hideg testet bezárták a sírba, és már harmadik napja ennek, és miután nem bírták minden reményük elvesztését, kimentek a tavasz természet szépségébe egy kis vigasztalásra, sétálni a pár futamnyira levő Emmaus nevű falucskába. Egy titokzatos idegen odaáll melléjük az úton, és beszélt velük. Megkérdezte, miért vagytok szomorúak? És elmondták, hogy miért. És Ő az Írásokon, kezdve Mózesen és a prófétákon át kezdte bizonygatni nekik, hogy ezt kellett a Krisztusnak szenvednie, így kellett bemennie az Atyja dicsőségébe. Közben odaértek ahhoz a kis faluhoz, ahová indultak. Lemenőben volt a nap, és az idegen úgy tett, mintha tovább akarna menni, de szinte megragadták, kényszerítették: Maradj velünk, Urunk, mert esteledik! Bementek, leültek az asztalhoz, és Ő megtörte a kenyeret. A kenyérszegésben ismerték meg Őt, s Ő eltűnt a szemük elől. És ők boldog örömmel siettek vissza elmondani a hírt, hogy látták. Így szóltak: Nemde lángolt bennünk a szív, amikor az Írásokat magyarázta.

Testvéreim, ez a szent lángolás az Írásért, az örök igazság evangéliumáért, ez hozott

bennünket össze a mai estén. Ez a legszentebb kapocs a szent keresztység és az örök igazság Bibliája. Az igazi hit forrása, Isten néktek írt Bibliája. És adja meg a Jó Isten kegyelme azt, hogy a szeretet asztalánál a kenyértörésben, Krisztus megismerésében és hűséges szolgálatában is egyek tudjunk lenni és egyek tudjunk maradni. Ámen.”

*

Miután Tölgyes Kálmán bizonyosságot tett arról, hogy a húsvét, Jézus Krisztus feltámadása hitünknek egyetlen fundamentuma, egy ősi, 1200 körüli énekekkel folytatódott az

istentisztelet: „Krisztus föltámadott, kit halál elragadott, Örvendezzünk, vígadjunk, Krisztus lett a vigaszunk, Alleluja!”

Majd szerb görögkeleti egyházi éneket hallgatott meg a gyülekezet a pomázi szerb templomi kórustól és Jaksity Iván esperes-plébánostól tanítást. Jézus megkenetése és a virágvasárnapi bevonulás történeteinek keresztül arról beszélt, hogy mindig azon az oldalon kell lennünk, ahol Jézus Krisztus van.

„Mi keresztények, akik hiszünk Jézus Krisztusban, a feltámadásban és hisszük azt, hogy Ő Isten, mi a mi kötelességünk, mit kell nekünk tennünk, hová kell állnunk? Ha hiszünk, csakis arra az oldalra, akik hozsannáznak. Úgy, ahogy az ártatlan kis gyerekek hozsannáztak és pálmafaágakat lengettek Krisztus bevonulásakor Jeruzsálembe. Nekünk is mindig ott kell lenni azon az úton. Ők élvezik Krisztus feltámadásának gyümölcsseit, vagyis mindig ott legyünk, ahol Jézus Krisztus van, és mindig azok legyünk, akik azért fohászoknad az Istenhez, hogy tedd meg, hogy ahol én vagyok, ott legyenek mind az enyéim is” – mondta a lelkipásztor, majd az ortodox köszöntéssel fejezte be: „Krisztus feltámadott! – Valóban feltámadott!”

Az istentiszteleten betegsége miatt nem tudott jelen lenni, de levélben köszöntötte az ökumenikus imaalkalmat *Beslity István* szerb ortodox esperes is:

„Keresztény testvéreim! Betegségem megakadályozott, hogy ezen főséges napokon köztetek lehessenek. Innen a kórházi ágyról üzenem néktek, hogy imádkozzatok az Istenhez! Imádkozzatok a békéért, egymásért, a jó időjárásért és bő termésért! Imádkozzatok az értetek fáradozókért, a foglyokéért, betegekéért! Maradjon lelketekben a virágvasárnapi hozsánna, sose keveredjete a nagypénteki „Fe-

szítsd meg!”-et kiáltó tömegbe! Én is imádkozom értetek, hogy maradjatok mindig istenhívők. Remélem, rövidesen köztetek lehetek, hogy együtt osztozzunk a feltámadás örömeiben. Beslity István szerb ortodox esperes.”

Demeter József ezután megköszönte a szerb testvérek szolgálatát: „Most pedig hálás szívvel megköszönöm, azt hiszem, mindannyiunknak a nevében kedves testvéreinknek a szolgálatát, a megragadó, örömmel teljes, mindnyájunkat magával vivő éneket, amelyek kifejezi a húsvéti örömet, és ezt a

kedves tanítást is, amelyhez csak annyit fűznék hozzá, mert reflexióként nagyon belém mart ez, amikor kedves esperes testvérünk arról beszélt, hogy az asszony megkente az Úr Jézus testét temetésére nézve. Ellene voltak egyesek, de az Úr Jézus méltányolta. Ő a legkisebbet is méltányolja, és ezt így fejezte ki: „Ő ami tőle telt, azt tette”. Nos, úgy eszembe jutott ezzel az ökumenikus összejövetellel kapcsolatban, hogy mi nem lehetünk a teljesség felé, de ami tőlünk telik, azt most meg tesszük, jó szívvel, hittel, becsületes reménységgel, majd

az utánunk jövő nemzedék még bizonyára elmélyíti ezt a dolgot. Tegyük meg mindig, ami tőlünk telik! És hadd mondhasa el majd a mi Urunk egyszer, amikor a mi szemünk is lezárul, és amikor Ő mondja ki a döntő szót mindnyájunk élete felett: Ez az ember, ami tőle telt, azt megtette. Köszönjük az áldott szolgálatot.”

A 167. ének 3. versét énekelte ezután a gyülekezet: „Az Atyát, a Fiút és a Szentlelket áldom, A menny Urát, kiben szent egybeforrt e három”, melyet Szirmai József evangélikus lelkész szolgálata követett, a Lukács 24,28-31 versei alapján az emmausi vacsoráról. A húsvét áldásáról beszélt, az áldó Krisztusról. „Az Ő áldó keze itt maradt közöttünk. Vegyék az áldást! Kövessék a mi Urunk Jézus Krisztusunkat, hogy áldást nyervén áldást örökölhessenek!” – mondta az evangélikus lelkipásztor.

A Pomáz-Szentendrei Egyesített Katolikus Énekkar néhány éneket adott elő, amit így köszönt meg Demeter József: „Köszönjük ezt a szármaló éneket, és az örök húsvéti Halaluját, amely ma mindannyiunk ajkán megzendül”.

Imádság és a Mi Atyánk közös elimádkozása után a gyülekezet elénekelte a Himmuszt, majd vette az áldást. Kivonulóra Demeter Miklós Bach: D-moll toccata és fuga című művét adta elő orgonán.

(A teljes istentisztelet meghallgatható gyülekezetünk honlapján:

<https://honlap.parokia.hu/lap/pomaz-csobankai-reformatus-tarsegyhazkozseg/cikk/mutat/okumenikus-alkalom-2/>)

P.A.

„Akik könnyezve vetették, ujjongva fognak majd aratni.” (Zsolt 126,5)

KRISZTUS VIRÁGA

Minden hívő ember szívében ott van Krisztus.

Krisztus olyan a szívünkben, mint egy kisvirág. Gondozni, ápolni és öntözgetni kell. Hogy kinyíljon: a bűnbánat könnyeivel. Hogy mindig nyílván maradjon: az öröm és hála könnyeivel. „Hálakönnymem tündöklése a Te neved hirdetése.”

Krisztus ültette, Isten az, aki munkálja bennünk mind az akarást, mind a cselekvést, Ő adja a növekedést, de öntözni nekünk kell.

Isten türelmesen vár. A szeretet türelmes, jóságos. Ilyen az Atya szeretete: türelme hosszú, szeretete nagy. Könnyen könnyörülő. Türelmesen várja, hogy mikor fakadnak fel a források: a könnyek forrásai. Könnyek, melyek lelkünk terhét könnyebbítik. Könnyek, melyek Krisztusunkat áldják.

De nagyon kell vigyázni! Ha nem öntözzük a kisvirágot, először lekonyul, aztán elhervad és lassan kiszárad. Vagy ha megkeményedik a szív, kőbe zárul a kisvirág, kőszívünk magába fojtja. Később már hiába próbálnánk öntözni, nem fog kinyílni többé. Nehogy úgy járjunk, mint Ézsau, aki noha könnyek között ke-reste, a megtérés útját nem találta meg.

Ne szégyelljük könnyeinket, mert az Úr mindig beteljesíti ígérte-tét: „Meghallgattam imádságodat, láttam, hogy könnyeztél. Meggyógyítalak” (1Kir 20,5).

P.A.

Olvasandó: Ézsaiás 58 és Jn 11,45-52

Nagyböjt időszakának első vasárnapján vagyunk együtt. Megkezdődött ebben az esztendőben is a húsvétra való felkészülés ideje. Mai istentiszteletünkön először néz-zük kétféle megközelítést a böjtnek – ahogy arra tekinteni szoktunk, és ahogy igényünkben is látunk majd kétféle megközelítést.

Első megközelítés az legyen, ahogyan a böjtben arra irányulhat figyelmünk, hogy a hitünk, az Istennel való kapcsolatunk tettekben is kifejeződjön. Alkalma lehet annak, hogy teszünk valamit Istennel való kapcsolatunkért. Mi reformátusok hajlamosak vagyunk inkább a lelki dolgokra figyelni csak. Elrendezzük mi magunkban az Istennel való kapcsolatunkat. Nem kell, hogy ezt más is tudja. Ha tudunk, templomba jövünk, kinyit-juk otthon a Bibliánkat és csendességet tar-tunk, elrendezzük ezt mi a magunk módján. Szemben azzal, hogy ha katolikus testvéreink-re tekintünk, nekik fontosabbak a külső jelek is. Ahogyan a kegyességünk, a hitünk megélé-se külső jelekben is megjelenik.

Hamvazószerda mögöttünk van. Megjelent az interneten egy katolikus pap részéről egy írás, amely arról szól, hogy amikor elmennek a hívek a kato-likus templomba hamvazószerdán és a pap a hamuból egy keresztet tesz a homlokukra, akkor engedjék, hogy az ott maradjon, ne töröljék le azonnal, látszódjon az utca embere számára és mások előtt is, hogy ők ennek a részei voltak, és a böjt, a hamvazószerda jelét magukon hordozzák. A hamu ma-gunkra szórása – jónéhány ószövetségi történetben is olvashatjuk – a böjt és a bűnbánat jele. Figyelmeztet minket arra, hogy porból lettünk, porrá leszünk. Gyarló, bűnös, emberi voltunkra. Vállaljuk föl ezt a jelet, erre figyelmeztetett ez a megszólalás.

De ez csak egy lehetőség a böjt megélé-sére, a hit gyakorlására, felvállalására. A böjt mégiscsak arról szól, hogy valami módon látható jelekkel is felvállaljuk, és teszünk is azért, hogy hitünkben erősödjünk. Vállalá-sokat teszünk. Erre is megfogalmazódnak javaslatok. Mi magunk, protestánsok felé is, hogy mit vállaljunk a mindennapokban a böjt-ben, hogy elmélyüljön Krisztussal a kapcsola-tunk. Legyen egy-egy napra egy-egy vál-lalásunk például a következők: imádkozzunk többet; szánjunk több időt az igeolvasásra; forduljunk oda segítő szándékkal a másik felé, lássuk meg, hogy tudunk segíteni másoknak; töltsünk időt a teremtett világban, gyönyör-ködjünk abban, amit Isten teremtett, és dicsér-jük ezért mi is Teremtőnket; kevesebbet fog-lalkozzunk a tévénézéssel vagy éppen az in-ternetezéssel, a gép előtt üléssel, és azt az időt fordítsuk másra, Istenre és egymásra; kerüljük felesleges dolgok vásárlását, kerüljük a sze-

metelést. Az is megfogalmazódik, hogy tart-sunk „műanyag-böjtöt”, azaz feleslegesen ne használjunk eldobható műanyagokat. Sok-sok kézzelfogható dolog. Vállalások. Változó le-het ezeknek a célja, de vállalások ezek a böjti időszakra. Ez a böjti időszak egyik féle meg-közelítése: amit tenni tudok, vállalni tudok Krisztusért vagy éppen a másik emberért. És ez még nem a világi megközelítés, amikor sokan arra gondolnak, hogy a böjt az pusztán a hústól való tartózkodás, egyfajta tisztító-kúra, ami szintén lehet hasznos, de mi nem így te-kintünk a böjtire.

És van a böjtnek egy másfajta megköze-lítése, amikor mi, reformátusok azt mondjuk, hogy ezek a formások nem olyan fontosak. Nem tartunk hamvazószerdát, megünnepel-jük, legalábbis megemlítiük, hogy böjt első vasárnapja van, dehat eddig is imádkoztunk, voltunk templomban, ezután is ezt tesszük a böjtben, nincs ennek olyan nagy jelentősége. Talán próbálunk több időt tölteni az Istennel, de nincs ennek nagy jelentősége a számunkra.

Ézsaiás próféta könyve 58. fejezetéből is a böjtről hallottunk kétfajta megközelítésben. Isten szólt népéhez. Az egyik megközelítésben arról hallottunk, hogy éli meg a nép a böjtöt. És azt gondolhatnánk, ez egy igazán istenfélő nép, ha csak az első három verset olvassuk. Ezt mondja Isten: „Ők mindennap keresnek engem, szeretnék megismerni utai-mat. Úgy tesz ez a nép, mintha igaz módon élne, és nem hagyta volna el Istene törvényét: döntést kérnek tőlem az igazságról, szeretnék Istent a közelükben tudni. Miért böjtölünk – kérdik –, ha te meg sem látod, miért gyötörjük magunkat, ha nem akarsz tudni róla?” – így, így is látja Isten a népet, illetve a nép látja saját magát. Vannak vállalásai a népnek. Keresik Istent. Keresik Isten útját. Be akarják tartani Isten törvényét. Várják Isten igaz döntéseit. És még böjtölnek is. Igazán kegyes ez a nép – mondhatnánk. Isten pedig látja a másik oldalt is. Hogy mi van e mögött a külsőség mögött. Hiszen ti a böjti napokon is kedvteléseiteknek éltek, munkáseiteket kihasználjátok, haj-szoljátok, perelve és veszekedve böjtöltök, sőt bűnösen, ököllel verekedve. Ilyen az a böjt,

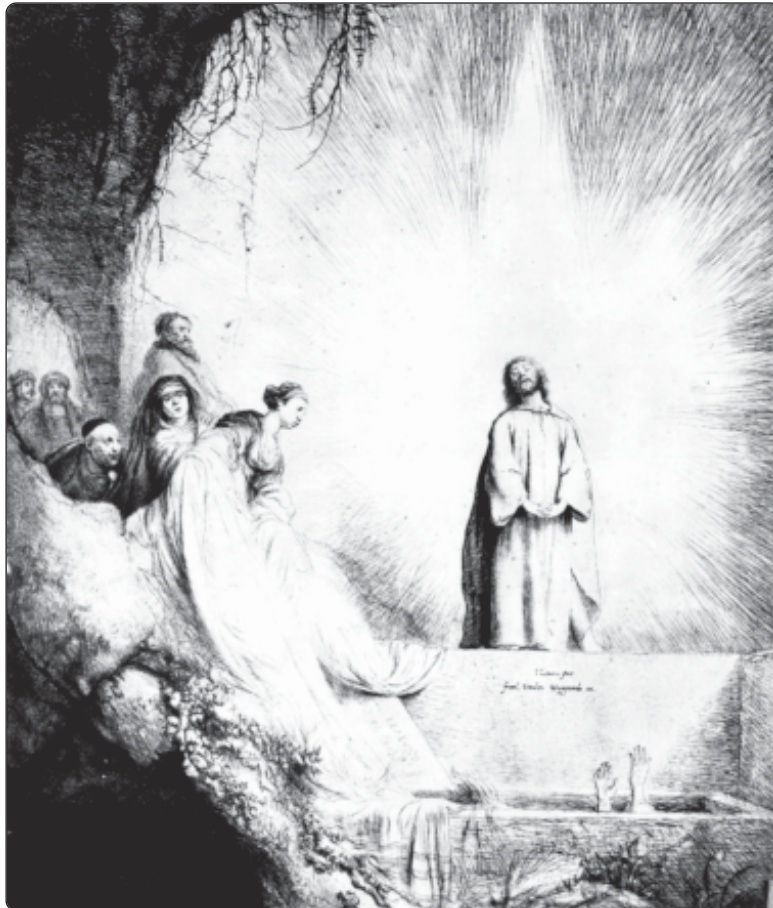
ami nekem tetszik? – kérdi az Úr. Hát nem! A bűjt, ami nekem tetszik – mondja az Úr –, amikor nem kedvteléseid után jársz a bűjtben illetve a nyugalom napján, hanem az Úrban gyönyörködész, az Urat keresed, amikor nem használod ki a melletted élő, a rád bízott embert, amikor nem veszekedve, perlekedve, verekedve, viszálykodva bűjtölsz, hanem leoldod a bűnösen felrakott bilincset, szabadon bocsátod az elnyomottat, megosztod kenyered az éhezővel, és segítségül hívod az Urat. Ez kedves az Úrnak.

Hogyan is tekintünk akkor mi a bűjtre? Talán néha mi is azt gondoljuk, tudjuk sorolni, hogy mi mindent megteszünk. Hát itt vagyunk a templomban. Most is. És más alkalmakon is. Talán még a mögöttünk levő evangélizációs hét estéin is itt voltunk. Húú! Ez igazán szép teljesítmény! És imádkozunk is, ígét is olvasunk, hallgatunk rendszeresen! Mennyi mindent teszünk az Úrért! Vagy járunk még más alkalmakra: hittanóra, konfirmációs óra, ifi, bibliaóra, imaóra! És hát segítünk azért másoknak is! Igazán jó keresztyének vagyunk – legalábbis így kellene lásson minket az Úr! Nem? De Isten látja azt is, ami a tetteink mögött a szívünkben van. Látja a szívünk indulatát is. Látja azt is, ami a háttérben van.

A János evangéliumából hallott ige – ez a néhány mondat –, ahogy Jézusról beszélnek a főpapok, a farizeusok, a nagytanács – a Lázár feltámasztása utáni beszélgetés, egy olyan csoda, egy olyan jel után történik, amiről elmondhatjuk, hogy nem lehet elmenni mellette szó nélkül. Még ha Jézus egy-egy tetteire szelíden reagálva, rábólintva, el is mehettek mellette emberek, hogy „Hát, jó, meggyógyított valakit, van ilyen.”, de hogy egy negyedik napja halott ember feltámadjon, visszajön az élők közé, amellet nem lehet elmenni szó nélkül. Belédöbben mindenki. „Ekkor sokan hittek benne azok közül a zsidók közül, akik elmentek Máriaához és látták, amit Jézus tett. Némelyek pedig közülük elmentek a farizeusokhoz, és elmondták nekik, mit tett Jézus. Összehívták tehát a főpapok és a farizeusok a nagytanácsot, és így szóltak: Mit tegyünk?” (Jn.11,45-47) Mert erre valamit léni kell.

És sokan hisznek, és sokan pedig szintén reagálnak, de máshogy. Megintcsak kétféle viszonyulás. Lehet így, lehet úgy, de nem lehet elmenni szó nélkül mellette. Hogy itt

van ez a Jézus, aki nemcsak isteni hatalommal lép fel, de jeleket is tesz. Nem mehetünk el mellette szó nélkül. „*Ez az ember ugyanis sok jelt tesz*” – mondják. És a nagytanács vezetője, a főpap, aki éppen Kajafás volt, ezt mondja ki: „*Ti nem értetek semmit. ... jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen.*” Hozzáteszi János apostol: „*Mindezt pedig nem magától mondta, hanem mivel főpap volt abban az esztendőben, megjövendölte, hogy Jézus meg fog halni a népért*” A főpap

kijelentése az ő tisztéből, pozíciójából való megszólalása ilyen horderejű volt. Ezzel a hatalommal bírt: így is tekintettek rá: ő itt Isten embereként, prófétaként szólal meg, ahogyan ma egy pápai kinyilatkoztatásra tekintenek a katolikus hívek. Isten akarátá jelenti ki, így tekintettek az ő megszólalására. Mi pedig – ahogy János apostol is megfogalmazza az evangéliumában – szintén tudunk így tekinteni rá. Csak ő máshogy értette, mint ahogy János és mi tudjuk érteni.

„...*jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen.*” Hogy tekintünk Jézusra? Mit látunk benne? Mert a bűjt erről kell szóljon, hogy Órá tekintünk. Lehet méricskélteni, hogy mit tegyek meg érte. Mit vállaljak fel? Milyen vállalást tegyek ebben a bűjtben? Imádkozzak többet? Menjek el még egy gyülekezeti alkalomra? Olvassam pár perccel tovább a Bibliát és elmélkedjek tovább az igén? Mit vállaljak fel? Ezt még megtegyem? Azt azért már nem? Segítsek másokon? Milyen vállá-

lást tegyek Krisztusért, Krisztussal való kapcsolatoméért? Lehet ezen elmélkedni. Meggondolni és tenni valamilyen vállalást. De a bűjtünk arról kell inkább szóljon, hogy Krisztusra, Krisztus halálára, feltámasztására figyelek még jobban. Hogy Krisztus fényében élem meg ezt a bűjti időszakot is még jobban. Órá tekintek. És nem megyek el mellette. És nem engedem, hogy a mai, a holnap napomon elmenjek mellette úgy, hogy az nem hat rám. Tekintek még jobban Krisztusra! Halálára és feltámasztására! Szóljon erről a bűjt! Nem, nem az én nagy vállalásomról. Hogy mit is teszek ÉN. Hanem Krisztus vállalásáról, amit értem vállalt Ó! Amit kimondott Kajafás is: „*jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen.*” Pedig ő máshogy gondolta. Azt gondolta, hogy ha itt ez a Jézus felkavarja a vizeket, megzavarja a népet, zavargás, lázadás lesz, akkor az nem fog tetszeni a rómaiaknak. Akkor abból mindenkinek baja lesz. A népnek is, nekünk is: főpapnak, nagytanácsnak, farizeusoknak, mindenkinek. Ezt nem szabad hagyni! Tudniillik, hogy egy zendülés, egy egész népet megmozgató mozgalom legyen! Ezt nem szabad hagyni! Jobb, ha egy ember elvész, mint hogyha a nép a rómaiak miatt – gondolta ő. Mi pedig tudjuk, igen, jobb hogy Krisztus meghalt értünk, minthogy mi elveszünk. Ugyanazt –

milyen döbbenetes – lehet mennyire máshogy látni. Ugyanazt a mondatot kimondani ilyen és olyan értelemben. És Isten ebben felhasználja ezt a Krisztus halálát akaró főpapot. Kimondatja vele prófétaként azt a mondatot, amit ő egész máshogy gondol, de mégis így van: jobb, hogy Krisztus meghal az egész népért, helyettünk is.

Adja Isten, hogy a mi bűjti időszakunk, bűjtölésünk, bármiféle vállalásunk Krisztusért arról szóljon, hogy Órá tekintek! Szenvedésére, halálára, feltámasztására! Naponként, még jobban! Az Ó keresztje ragyogja be minden napomat! És aztán Ó meg fogja mutatni, hogy ez mit is jelentsen ma, holnap, holnapután. Milyen vállalást, miről való lemondást, milyen bűjtöt. Adja Isten, hogy ebben vezessen minket az Úr Lelke! Ámen.

Stift János b. lelkipásztor

(Az igehirdetés elhangzott 2019. március 10-én a pomázi református templomban) ■

Krisztus feltámadt! Isten kihozta Fiát a halálból, hogy belássuk: nem a miénk az utolsó szó. Az első sem volt a miénk: Legyen! Isten a Teremtő, és Ő az Ítéző. A kettő között: Jézus Krisztus! Ő Isten utolsó szava hozzánk, bűnösökhöz, a mi üdvösségünk reménye, aki helyettünk, miattunk és érettünk szenvedett és halt meg, hogy mi megtalálhassunk, és Isten nyájához visszavitéssünk.

Az idei pomázi evangélizációs hét igehirdetője, **SÁNDOR LEVENTE** szadai lelkipásztor Isten hazahívó kegyelmének üzenetével érkezett közénk, és hirdette a szabadulás evangéliumát. Az igehirdetések az oldás és kötés, a feloldozás és elköteleződés témáin keresztül arra intettek bennünket, hogy ha bűneinkből megszabadított az Úr és bocsánatot nyertünk, maradjunk meg szeretetében, és ne tékozzoljunk el azt.

Elköteleződésünk bizonyosságtételeiként az esti alkalmakon gyülekezetünk egy-egy csoportja szolgált: hétfőn a Psalmus kórus, kedden a Kékkereszt csoport, szerdán a Bibliaórás közösség és a Bibliaolvasó kör, csütörtökön a gyermekek, pénteken pedig ifiseink.

A BŰN MEGKÖTŐZ – JÉZUS FELOLDOZ
A gadarai megszállott
2019. március 4.

Textus: Márk 4,35-5,8; 5,13-15

Kedves testvérek, keresztyén gyülekezet! Jézus Krisztus, a mi Urunk, menny és föld Ura. Ő a te teremtőd, Ő az, akitől kaptad az életed, Ő az, aki megformált téged. Isten ajándéka az, hogy élhetünk, Isten ajándékozott nekünk szülőket, akik felneveltek, akik szerettek, szeretnek, Istentől kaptuk a belső és a külső tulajdonságainkat, az adottságainkat, a képességeinket, a lehetőségeinket. Isten az életed Ura, gazdája, és Ő az, aki nemcsak parancsolni akar neked, beleszólni az életedbe, hanem eljött ebbe a világba, emberré, hozzánk hasonlóvá lett, közénk jött, hogy szeretetével vezessen bennünket. Köztünk élt, hogy megmutassa nekünk az örök élet útját. Szeretettel megfogja a kezedet, vezetni akar, útmutatást akar adni neked. Teljes szívéből szeret téged.

Jézus nemcsak beszélt a szeretetről, hanem az életével mutatta meg, mit jelent szeretni. Az életével mutatta meg, mennyire fontos, mennyire drága vagy neki, és eljött, hogy megmentsen, hogy örök élettel ajándékozzon meg. Az életét adta azért, hogy kimentsen a bűn fogságából, és egy szabad, boldog, tartalmas, áldott élettel ajándékozzon meg téged.

Mindent odaadott. Otthagya érted a mennyi dicsőséget. Eljött ebbe a bűnös világba, emberré lett, és lemondott a dicsőségéről, hogy neked megváltást szerezzen. Emberként engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Odaadta a testi épségét. Megostorozták, töviskoronát tettek a fejére, leköpték, kigúnyolták, átszögezték a kezét, a lábait, és vállalta, hogy keresztre feszítsék – érted. Még a halált is vállalta, mert halálosan

szeret téged az Úr Jézus. Ő elkötelezett abban, hogy neked megváltást szerezzen, hogy ne csak Isten teremtményeként, hanem Isten gyermekeként élhess ezen a földön. Elkötelezte magát, és végigjárta ezt az utat. És amikor Isten ígéje azt kéri tőlünk, hogy „Szeresd az Urat teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből”, akkor ez nem

csak egy elvárás Isten részéről, hanem a szeretet viszonzását várja tőled. Aki mindent odaadott érted, azt szeretné, hogy viszonzod azt a szeretetet, amellyel Ő szeret téged. Azt kéri tőled, hogy te is elkötelezetten kövesd a te Uradat, Megváltódat.

Mióta megfogantál, Jézus egy pillanatra sem tévesztett szem elől. Ő minden pillanatban teljes szívével figyel rád, akkor is, amikor te nem figyelsz rá, akkor is, amikor te figyelmen kívül hagyod az Ő akaratát, amikor félrelököd, és azt mondogod: Majd én jobban tudom! És amikor elrontasz dolgokat, és keresed Őt, hozzá fordulsz, hogy „Uram, kérlek, segíts”, Ő nem fordul el tőled, hanem jön, és jóváteszi azt, amit te elrontottál. Nem azért, mert megérdemled, hanem mert végtelenül szeret téged.

Hányszor megkötözzük magunkat! Mindannyiunk szívében ott van a szabadság utáni vágy, de újra és újra csak bajt okozunk magunknak. És amikor a bűn megkötöz bennünket, akár csak egy kívánság, a körül forog-

nak a gondolataink, vágyaink, indulataink, akkor nem tudunk szabadulni. Arra van erőnk, hogy megkötözzük magunkat, de arra már nincs, hogy szabadabbá tegyük magunkat. Olyan jó, hogy Isten minden értelmet felülhaladó szeretete alászállt ebbe a világba, és amit szem nem látott, fül nem hallott, embernek szíve soha meg sem gondolt, azt Isten elkészítette az Őt szeretőknek. Felkínálja mindenkinek: higgy Jézus Krisztusban, és Ő leoldja bűneid láncát! Szabadabbá tesz, hogy szabad legyél a rossztól, és szabad legyél a jóra. Mert a szabadság ebből a két dologból áll.

A gadarai megszállott története egy olyan emberről szól, aki a saját bűne miatt került nyomorult körülmények közé. Kítaszítottá lett, sárboltokban lakott, kövel vagdosta magát, és nem tudott szabadulni ebből az állapotából. A szeretet sokszor hiányzik belőlünk olyan emberek felé, akik a saját bűneik miatt kerültek nehéz helyzetbe. Szánjuk őket, de nem tudjuk megérteni, pedig mi is a saját bűneink miatt jutottunk nehéz helyzetbe. Jézusban azonban nem csupán a szánalom érzése támad fel, hanem a szeretet.

Jézus egy sokaságot tanít, aztán egyszer csak azt mondja a tanítványoknak: Keljünk át a túlsó partra! Jézus vállalja a hosszú és nehéz utat, megküzd a viharral, lecsendesíti a tengert, mindezt egyetlen egy emberért. Azért, hogy ennek az egyetlen egy embernek feloldozást szerezzen. Jézus elkötelezett abban, hogy ennek az embernek feloldozást adjon. A Jó Pásztor utána megy ennek az egyetlen egynek, mert neki ő is fontos.

Döbbenet látjuk ebben a történetben, hogy a bűn mivé tudja tenni az embert, hogyan torzítja el és teszi tönkre az Isten képére formált embert, hogyan fordítja el Istentől és a másik embertől, és hogyan fordítja ki még önmagából is. Mert a bűn ezt teszi. Először elválaszt Istentől, elfordít attól, aki örök életet tud adni. Aztán elfordít a másik embertől is. Csak magaddal törődj! Te vagy a legfontosabb! – hirdeti ez a világ. De Jézus azért jött, hogy az ördög munkáit lerontsa, hogy újra odafordítson Istenhez, hogy felismerd benne

a te szerető menyeyi Atyádat, aki mindenki másnál jobban szeret téged, és odafordítson a másik emberhez, aki a te testvéred, akit Isten ajándékba adott, aki felé az Isten szeretetét közvetítheted.

Isten így formálja át ennek az embernek is az életét, aki veszélyes volt másokra és saját magára is. Csak rombolni és pusztítani tudott. Hihetetlen ereje volt: a láncokat szétépte, a bilincseket összetörte. Mert nagy erő van a haragban, a gyűlöletben, az önzésben. De amikor az Isten szeretete megérinti az embert, átéljük azt, hogy a szeretetben még nagyobb erő van. Mert Jézus szeretete akkor lett igazán nyilvánvalóvá, amikor vállalta a szenvedést, hogy keresztre szögezzék, mert különben nem lenne örök életed. Ő helyetted és éretted vállalta a halált, és nem ütött vissza, hanem elhordozta a bűneinket. Jézus a szeretet hatalmával jön, mert a legnagyobb erő a szeretetben van.

Jézus ezt az embert Isten szolgálatába állítja. Miután feloldozza őt, ez az ember elkötelezi magát Jézus felé. Jézus feloldozza minden bűne, minden megkötözöttség alól, ezután pedig elkötelezi magát Jézusnak, követni és szolgálni akarja Jézust: Uram, hadd menjek veled! Jézus azonban ezt mondja neki: Menj el, és hirdesd mindenkinek, hogy milyen hatalmas dolgokat tett veled az Isten! Ha átéljük, hogy Jézus feloldoz a bűneink köteleke alól, akkor önként kötelezzük el magunkat Jézus mellett: Uram, Téged akarok követni! Veled akarok élni és Veled akarok járni!

Adja az Úr, hogy átéljük: Jézus valóban értünk jött el ebbe a világba. Értünk vállalt mindent, hogy nekünk örök életet szerezzen. Rólunk van szó a Bibliában! És ha ezt átértük, kérjük, hogy oldozza le a mi bűneinket, és fogadjuk el, hogy Ő feloldoz, megszabadít bennünket minden rossztól, ami megkötöz, ami fogva tart. És kérjük, hogy hadd kövessük Őt, és hadd hirdessük az Ő szeretetét a körülöttnök lévőknek! Isten ma ezt bízta rád. Gondold végig, mi az, ami megkötözi az életedet! Hozd oda Jézushoz, kérdd és hagyd, hogy Ő feloldozzon, megújítson, megszabadítson téged, és kérdd, hogy használjon téged, hogy mások is megismerjék ezt a csodálatos szabadulást, az Isten szeretetét, kegyelmét. Jézus elkötelezett irántad, hogy megváltson téged. Ő mindent odaadott, hogy neked örök életet legyen, és aki ezt hittel elfogadja, annak va-

lóban örök életet ad. Adja az Úr, hogy ezt hitel meg tudjuk ragadni! Ámen.

**A BŰN ELVÁLASZT – JÉZUS
ÖSSZEKÖT
A SZERETET KÖTELVÉVEL
A samáriai asszony
2019. március 5.**

Textus: János 4,1-30

A bűn szétszakít, elválaszt az Istentől és az embertársainktól is. Újra és újra kifogásokat, ötleteket, alkalmakat ad, hogy miért ne higgyünk, miért ne bízzunk, miért ne szeressünk, miért ne tegyünk jót. Újra és újra jön a Sátán, és súgja a füledbe: Ha szeretne az Isten, akkor nem engedte volna meg... Akkor nem lennél beteg, nem történnének rossz dolgok veled. Isten pedig a szeretetével, az Ő halk és szelíd hangjával hív. Azoknak, „*akik az Istent szeretik, minden a javukra szolgál!*”, ezért fontos, hogy figyeljünk rá, bízzunk benne, ahogy Jézus is folyamatos kapcsolatban áll az Atyával, és tökéletesen betölti Isten akarát egész életében.

Ebben a történetben azt látjuk, hogy a bűn elválaszt, megromt emberi kapcsolatokat. Ezt látjuk nagyban, hiszen a zsidó és a samaritánus nép gyűlölték egymást, és ha nem volt feltétlenül muszáj, akkor szóba se álltak egymással. Elkerülték egymást. Sokan már nem is emlékeztek arra, hogy miért haragszik az egyik nép a másikra, beleszülettek ebbe a helyzetbe. Annyira gyűlölték a zsidók a samaritánusokat, hogyha egy zsidó kimondta a nevüket, köpött egyet. Ha a zsidók el akartak jutni Galileából Jeruzsálembe, a szent városba, inkább tettek egy nagy kitérőt, csak ne kelljen Samárián keresztül menniük, még ha az egy napos út így három napba is került. De a zsidók soha nem mentek keresztül Samárián. Ezért meglepődve olvassuk Jézusról, hogy neki Samárián át *kell*tenne.

Olyan jó látni, hogy Jézus nem az emberi hagyományokat, szokásokat, indulatokat követi, hanem Isten szeretetét hozza el a bűntől megosztott világba. Isten szeretetét közvetítette a vallásos farizeusoknak, a lenézett és megvetett vámszedőknek és bűnösöknek, de Isten szeretetével közeledik még a samaritánusokhoz is. Nekik is bűnbocsánatot és örök életet akar adni. Nem emberi szokások ha-

tározták meg, hogyan viszonyuljon a másik néphez, hanem az Isten akarata. Ő mentő szeretettel fordult zsidókhöz és samaritánusokhoz, és mentő szeretettel fordul ma hozzád is, személyválogatás nélkül mindannyiunkhoz. Tudja, miből jöttél, hogy milyen jól bejáratott bűnök, szokások, harag, gyűlölet, önzés van az életedben. Jézus azonban – bár gyűlöli a bűneidet – téged végtelenül szeret. Atölel úgy, ahogy vagy, de szeretne megújítani, megújítani. Nem hagyja jóvá a bűneinket, hanem szeretné orvosolni azokat, mert tudja, hogy mire van szükséged. Nem kerül el, nem kerül ki, hanem kegyelemmel jön hozzád is.

Jézusnak Samárián *kell*tenne átmennie. Elmegy, és szóba áll még ezzel a megvetett samáriai asszonnyal is. Isten ma azt kérdezi tőled: Milyen megszokott, bejáratott bűnök vannak az életedben, amiket megszoktál, amikre legyintesz, amire azt mondd, hogy „jaj, én már úgyse tudok megváltozni”. Jézus szeretne megszabadítani téged ezekből is. Szeretne megújulást adni neked. De ahhoz, hogy meg tudjunk gyógyulni, az első, hogy diagnosztizáljuk, mi a baj. Mi az a betegség, amiben szenvedünk, mi az a bűn, ami szennyezi, terheli, bemocskolja az életünket. A bűnt néven kell nevezni. Jézus jön, és segít neked. Ha te elfogadod a kegyelmed, Ő meg tud szabadítani, tisztára tud mosni téged.

Ne a bűneink megkötözöttségében éljünk, hanem hagyjuk, hogy Jézus feloldozzon bennünket. Jézus azért jött, hogy a megszokott bűneinkből is megszabadítson minket, hogy megajándékozzon Isten megszokhatatlan kegyelmével, hogy megajándékozzon Isten emberi értelemmel felfoghatatlan szeretetével. Mert ha szembesülünk azzal, hogy Jézus, az Isten Fia értünk jött el ebbe a világba, ha ebbe belegondolunk, naponta rá tudunk erre csodálkozni. Ez soha nem válik megszokottá: Hogy az Isten annyira szeretett engem, hogy még értem is odaadta egyszülött Fiát? Jézus annyira szeretett engem, hogy még értem is odaadta az életedet? Nem lehet napirendre térni efelett annak, aki őszintén és mélyen belegondol ebbe, főleg, ha meggondoljuk, hogy bűneink elválasztanak Istentől. Ezért azt kéri, hogy ne magyarázd, ne mentesd, ne szépiítsd a bűneidet. Bevalld-e neki? Mert ezt mondja Isten igéje János első levelében: „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.*”

Jézus még a kereszten is imádkozott azokért, akik Őt meggyilkolták: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*”. Nem azt mondta, hogy „nekem igazam van”, hanem imádkozott azokért, akiknek nincs igazuk. Hányszor csak utólag látja be az ember, hogy tévedett, hibázott, hogy jobb lett volna inkább a szeretet útján járni, mint az önzésén, jobb lett volna a megbocsátás útján járni, mint a haragén. Jézus hív téged, hogy higgy benne és fogadd el az Ő kegyelmét.

A bűn nemcsak Istentől választ el, hanem népeket is egymás ellen fordít. Az önzés és az öngazultság megkeményítette a zsidókat és a samaritánusokat is, pedig Jézus mindkét népet ugyanúgy szeretete, mindkét népet

A Psalmus kórus szolgálata a hétfői alkalmon

ugyanúgy az életét adta. És ugyanúgy odaadta az életét érted és azért is, akire haragszol. Ugyanúgy szeretettel közeledik feléd, ahogy afelé is, akinek nem akarsz megbocsátani, vagy aki nem akar megbocsátani neked. Ő mindannyiunknak kínálja kegyelmét, bűnbocsátó szeretetét, és aki ezt átéli, az fogja átörömi a falakat és fog odamenni szeretettel a másikhöz. Átéli azt, hogy a bűn eddig elválasztott egymástól, de Jézus újra összeköt, egybeforraszt, és nem ellenségként, ellenfélként, vetélytársként nézhetek a másokra, hanem testvérként, akit ugyanúgy szeret az Isten, mint engem, aki ugyanolyan fontos Istennek, mint én.

Azt látjuk, hogy Jézus nemcsak nagyban, a népeknek akar bűnbocsánatot és megbékülést hozni, hanem az egyéneknek is. Nem kerül el ezt a samáriai asszonyt, mert Jézus előtt nincsenek korlátok. Nem érdekli, mit szólnak ahhoz az emberek, ha Ő szeretettel közeledik egy emberhez, ha bűnbocsánatot és örök életet akar adni valakinek, nem az érdekli, hogy mit fognak szólni hozzá mások, hanem az, hogy mit szól hozzá az Atya. Mi az Isten akarata? Hányszor meghatároz bennünket, mit fognak szólni az emberek, Jézus pedig arra indít: ne az emberek véleményével törődj, hanem azzal, hogy mit szól hozzá Isten. Jézusra figyelj, és akkor más szemmel tudsz nézni az emberekre is! Segítesz nekik, hogy ők is megismerjék Isten végtelen szeretetét.

Jézus szeretettel keres minden élet-helyzetben. Amikor úgy érzed, hogy elrontottál dolgokat, és nincs rá megoldás, nincs, aki helyrehozhathatná, jövátelhetné, amit elhibáztál, Jézus akkor is keres téged. Neki fontos az életed, és tud neked segíteni. Olyan jó, hogy Jézus mindenkivel szóba áll. Zsidóként szóba áll a samaritánussal, zsidó rabbiaként egy megvetett asszonnyal, hogy a megváltást közvetítse feléd. Jézus szóba áll veled is. Szeretne megszólítani és megoldást adni az életedre, hogy ne csak keseregy azon, amit elrontottál, hanem hogy átélj: van szabadulás, mert Jézus az életét adta érted. Van boldog örök élet, mert Jézus még neked is megszerezte a bűnbocsánatot és az örök életet. Még ennek a samáriai asszonnyal is, még a keresztre feszített latomnak is, aki már semmit nem tudott helyrehozni.

Jézus leoldozza láncainkat, és újra összeköt bennünket Istennel és egymással. Azt gondolom, nem kell magyarázni, milyen óriási ajándék, lehetőség, hogy naponta beszélhetsz a mindenség Urával, elmondhatsz neki mindent. Jézusnak mindent elmondhatsz. A panaszodat is, a csalódásaidat is. Ő nem kegyeskedő, hanem őszinte, kegyes embereket szeretne formálni belőlünk. Nem vallásoskodó, hanem Istenben bízó embereket akar formálni belőlünk, ahogy a gyermekünkötől mi is ezt várjuk el. Gyere őszintén Istenhez, és mondd el, ami a szívedben van! Akarunk-e őszintén Isten elé állni? Mert Ő tudja, mi van a szívedben, mi az, amit hordozol, ami nehezíti, keseríti az életedet. Ő valódi segítséget kínál a mi valódi problémáinkra, valódi válaszokat ad a mi valódi kérdéseinkre, nem elbeszél a fejünk felett, hanem a szívünkhöz szól. Úgy tekint rád, mint a legjobb szülő a gyermekére. Mindenki másnál jobban szeret

téged, és szeretne veled őszinte, közvetlen szeretetkapcsolatban élni.

Jézus minden szomjúsága, fáradsága ellenére beszél a samáriai asszonnyal. Jézus ott és akkor segít, amikor szükségünk van rá. Bármikor kiáltasz hozzá, Ő figyel rád. Mindenki átnézhet rajtad, de Jézus rád néz, beléd lát, és szeretettel közeledik feléd. Tudja, mi az életed gondja, baja, tudja, milyen bűnök vannak az életedben, de Ő segíteni is tud és akar.

Ezt kínálja ma neked Jézus. Szeretne összekötni téged Istennel, szeretné, ha személyes, élő kapcsolatban lennél vele. A bűn elválaszt, de Jézus összeköt a szeretet kötelével. Adja az Úr, hogy őszintén ki tudj tárni előtte a szívünket, és őszintén elé állva, kérjük, hívjuk Őt, hogy jöjjön, segítsen nekünk, oldozza le bűneinket, és újítsa meg az életünket. Ámen.

VÍZ A KŐSZIKLÁBÓL Mi árad belőled? 2019. március 6.

Textus: János 7,37-38

Azt gondolom, nem kell különösebben magyarázni, hogy ha egy üveg tele van ecettel, és felnyitjuk, legyünk bármilyen kedvesek és figyelmesek is az üveghez, abból csak ecet fog jönni. Ha pedig egy mézesüveget felnyitunk, bármilyen durván bánunk is az üveggel,

nem jön más belőle, csak finom, édes, örömet adó méz. Minden üvegből csak az tud kijönni, ami benne van. És ez nemcsak az üvegekre igaz, hanem az emberekre is. Belőlünk is csak az tud kijönni, ami bennünk van. Ezért kérdezi ma tőled az Úr Jézus: Mi van a szívedben? Amikor megbánsz, hogyan válaszolsz? Mert a szív teljességéből szól a száj. Ami nincs bennünk, azt nem tudják belőlünk kihozni. Jézusból nem tudták kihozni, hogy szitkozódjon, átkozódjon, bántson másokat. Még amikor hazugságokat állítanak róla, szembe-köpi, kigúnyolják, akkor sem vág vissza, mert ha a mézesüveget összetörök, abból akkor is csak méz fog jönni.

Mi jön belőled? Jézus azt mondja: „Ha valaki szomjazik, jöjjön énhozzám, és igyék!” Ha úgy érzed, hogy még mindig ecettel van tele a szíved, ha még mindig sok keserűség, fájdalom, csalódás, nyomorúság van az életedben, és nem tudod ezeket feldolgozni, nem tudod túltenni magadat rajtuk, nem tudsz megbocsátani, nem tudsz szeretettel fordulni azokhoz, akik bántanak, akkor jöhetsz Jézushoz. Ő tisztára tudja mosni a szívedet. Végtelen szeretettel és kegyelemmel közeledik hozzánk. Nem hányja a szemünkre és nem dörgöli az orrunk alá a bűneinket, hanem elmossa azokat. Ő ezért halt meg a kereszten. Ezért vállalta még a halált is, hogy téged tisztára mosson, hogy a te bűneidet egyszer s mindenkorra semmivé tegye.

A KÉKKERESZT CSOPORT SZOLGÁLATA

A keddi evangélicációs estén a Kékkereszt csoport szolgált biznyságtétellel:

Szeretettel köszöntöm a testvéreket. Én *Rudolfné Fehér Anna* vagyok, Pomázon lakom, és a békásme gyülekezetbe járok.

Édesanyámat kísérve jutottam el már gyerekkoromban a templomba. Gyermekhitem volt, hitben neveltek, de aztán valahogy hosszú időre elhagytam a hitemet. Mivel sajnos a saját akaratom szerint éltem, így belesodródtam az ivásba is, amibe nagyon könnyű beleesni. Már nem tudom, hányadik alkalommal mentem bibliaórára, amikor először szolt hozzám az Úr Jézus. A 38 éve beteg története volt akkor

az igében: „Akarsz-e meggyógyulni?” Éreztem, hogy ez az ige nekem szolt. Soha ilyet még nem éreztem.

Én sokáig teljesen tisztának éreztem magam, eszembe se jutott, hogy én bűnös vagyok, illetve eleinte nagyon keveset értettem az igéből.

Aztán egy csoda folytán elkerültem Dömösre. Dömösön reggeltől estig szolt az ige. Csoportokban beszélgettünk, énekelünk, kirándultunk, és olyan nagyon jól éreztük magunkat, biztos ott volt az Úr velünk, hogy eszünkbe se jutott az ital, se más. Nagyon sokan, akik rossz állapotban jöttek be, azok is három nap után már az igére figyeltek.

Amikor hazamentem Dömösről, minden a régi volt. Nem akarták elhinni, hogy én megváltoztam. Bizony jó pár év kellett, míg észrevették, hogy nem az vagyok, aki voltam.

Azóta is az Úrral élek. Minden évben eljárók Dömösre biznyságtételeket elmondani. Kékkereszt csoportba járunk, itt Pomázon minden kedden van Kékkereszt csoport alkalom. Ismerjük egymás gondjait, bajait, egymás előtt biznyságot teszünk, és segítünk, hogy ha valaki bajban van. Mindenkit szeretettel hívogatunk ebbe a csoportba, mert sok olyan is van, aki nem betegségből gyógyult, hanem csak szeret hozzáunk járni. Minden héten más lelkes vezetői a csoportot, ott is hallgatjuk az igét. Legyen ezért áldott az Úr neve mindörökké. Ámen.

Jövünk-e hozzá, amikor rádöbbenünk: Jé, én ilyen is tudok lenni? Ilyen türelmetlen, ilyen goromba, ilyen önző? Ez belőlem jött? Meglepődünk sokszor magunkon, pedig csak az jön ki, ami belül van. Ahogy Jézus máshol mondja: „a szívből származnak a gonosz gondolatok, a gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások”. Olyan jó, hogy jöhetünk Jézushoz. Bármikor nyitva áll az ajtaja előtted, mert Ő maga hívott meg: „aki szomjúhozik, jöjjön énhozzám, és igyék!” Nem kell érte fizetnünk, nem kell kiérdemelnünk. Ő tisztára tud mosni, meg tud újítani téged.

Ha átéljük, hogy Jézus elmosta bűneinket és tisztára mosott bennünket minden szennytől, gonoszságtól, önzéstől, nem hagyja üresen az életünket, hanem betölt az Ő végtelen szeretetével. Betölti azokat, akik elfogadják az Ő kegyelmét, betölti örömeivel, békességével és reménységet ad a szívébe. Aki Jézus Krisztussal van tele, annak az életéből az Ő szeretete fog tovább áradni. „Aki hisz én bennem, ahogy az Írás mondta, annak belséjéből élő víz folyamai ömlenek.” Túlárad rajtunk keresztül mások felé, és észre fogják venni, mi történt veled, mi ez a változás.

„Szeressétek ellenségeiteket” – Jézus nemcsak beszélt erről, hanem élte ezt. Nem egy szép, vagy elérhetetlen cél ez, hanem a Krisztus törvénye, amit Jézus magára is alkalmazott. Ő úgy élt, hogy szeretettel fordult mindenkéhez. Emberszámba vesz és segít mindenkinek. És átél, hogy a te szívedet is betölti ez a szeretet, hogy szeretni akarom ezt a Jézust, akinek ennyire fontos voltam és vagyok, hogy számon tart, figyel rám, gondoskodik rólam, és ennek a Jézusnak a szeretetét akarom továbbadni a házastársam, a gyermekem, az unokám, a szomszédom felé. Átárad rajtunk Jézus szeretete mások felé. Ami betölt minket, de nem a miénk, mert mi is csak kaptuk.

Mi árad belőled? Mi jön a szívedből, a szádon keresztül? Mi árad belőled azok felé, akik ismernek, akik tudják, hogy ki vagy, milyen vagy? Kifogás vagy mások számára, hogy jaj, hát a templomba járók is ilyenek? Ők is veszekednek a feleségükkel, a férjükkel, a gyerekekkel, ők is hazudnak, ők is lopnak és különböző indulatok rabjai? Kifogás az életed azoknak, akik nincsenek itt? Kifogás, vagy ok vagy arra, miért jöjjenek mások a templomba? Mondják-e azt, hogy igen, bár itt is ugyanolyan esendő emberek vannak, mint én, de Isten valami csodát művel az életükben. Isten erőt, szeretetet, türelmet tud nekik adni, és ha időnként elbuknak is, belátják vétkeiket, és nem magyarázzák, nem mentegetik. Isten szeretete árad belőlük, mert Jézus megváltotta őket. Jézus még nekik is megbocsátott? Akkor talán nekem is meg fog bocsátani. Jövök én is, hogy megismerjem azt a Jézust, aki örök

életet tud adni. Bárcsak így tudnánk hívni egymást, másokat, a családtagjainkat! Bárcsak ilyen biznyságtétel lenne az életünk!

Isten nemcsak szeretetet, hanem örömet is akar neked adni. Mert a keresztyén élet nem egy besavanyodott, megkeseredett élet, hanem egy örömteli élet, és akik Jézus Krisztusban hisznek, azokon keresztül az Isten öröme árad ebbe a világba. Ahogy Pál apostol írja: a boldog Isten evangéliumát hirdetjük. Ha azt látják rajtunk az emberek, hogy besavanyodott, megkeseredett emberek vagyunk, akkor még nem árad át rajtunk Isten szeretetének az öröme, akkor még nem éltük át, hogy ezt nem lehet közömbösen végighallgatni. Krisztus követése egy boldog élet, amire Jézus megváltott minket. Örök boldogságra hívott és váltott meg, hogy minden bűnődből, minden nyomorúságból kiszabadított.

A Krisztus nélküli ember sokszor ezt kérdezi: Mitől legyen jó kedvem? Mitől legyenek boldog? És mindig talál okot a panaszkodásra, a kesergésre. Sok ember vesztegléstát vezet: mit nem értem el, mit nem kaptam meg, mi nem adatott meg, mennyi minden másként lehetett volna. De amikor Jézus, a világ Világossága belép az életünkbe, mindent egészen másként látunk. Minden kirajzolódik, végre van célja, értelme az életünknek, vezet valahova az út, a boldog, örök életbe megyünk. Észre fogjuk venni, hogy a javamra vált a nagy nyomorúság is, mert Isten még a rosszat is a javadra tudja fordítani, és áldást tud kihozni minden próbából, minden bukásból, minden nehézségből. Mindent a javunkra tud fordítani. Nemcsak sok mindent, hanem mindent. Mert mindenható Urunk van. Ő megnyitja a szemünket, és bizalmat ébreszt a szívtünkbe.

Mi árad belőled? Tele van-e már a szíved Jézus örömeivel? Hagyod-e, hogy Jézus betöltsön és kiszorítson onnan minden olyan dolgot, ami meg akar keseríteni, ami csak a kifogásokat keresi. Amikor Jézus betölti a szí-

vedet, te is észre fogod venni, hogy mennyi áldás és öröm van az életben, milyen csodálatos Jézussal élni és Őt követni. Áradjon ez az öröm rajtad keresztül mások felé is!

De Jézus békességet is akar adni a mi szívtünkbe, és ha megismerjük Őt, akkor valódi békességünk lesz. Nemcsak úgy csinálunk, mintha... és aztán egy nehéz helyzetben kiderül, hogy mégse, hanem valódi békességünk lesz, ahogy Jézus mondja: „az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja”.

Volt egy gazdag ember, aki kiírt egy pályázatot: fessék meg a békességet. Volt, aki lefestett tengerparton napozó embereket, volt, aki egy mezőt festett le, ahol egy fűszál sem mozdul – békesség van. És volt egy festmény, amelyen tomboló vihart ábrázolt a festő, ami tépi a fákat, a leveleket, de egy fészekben az anyamadár szárnyai alatt teljes békességben alszanak a fiókák. Mert nem a viharra, a tomboló szélre figyelnek, hanem a békességet adó édesanya szárnyaira. Jézus téged is arra hív, hogy rá figyelj. Mert az igazi békesség nem attól függ, hogy mi vesz körül, hanem hogy mi van benned. Nem akkor lesz békességünk, ha mindenünk megvan, hanem akkor, ha megvan az egy szükséges dolog: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat. Ő ilyen valódi békességet akar adni neked. Amit Péter is átélt a viharos tengeren. Amíg Jézusra nézett, tudott a tengeren járni. Ugyanúgy fúj a szél és hullámzott a tenger akkor is, de amíg Jézusra nézett, tudott a tengeren járni. De amint levette a tekintetét Jézusról, elsüllyedt. Jézus kinyújtja a kezét, és azonnal kihúzza, és ezt kérdezi: „kicsinyhitű, miért kételkedtél?” Mert Jézus akkor sem hagy el bennünket, akkor sem fordul el tőlünk, amikor mi leveszünk a tekintetünket róla.

Kire nézel? Jézus neked is valódi békességet tud adni minden háborúság, nehézség, gond között, hogy az Isten szeretetteljes békességét áraszd a másik ember felé. Sokszor mégsem a szeretet és a békesség árad belőlünk, hanem ennek a világnak az indulata.

Az első századokban keményen üldözték a keresztyéneket. El akarták pusztítani őket, hogy még írmagjuk se maradjon a földön, hogy többet ne beszéljenek erről a Jézusról. De ők nemcsak beszéltek Jézusról, hanem éltek is a krisztusi szeretetet,

A gyermekek szolgálata csütörtökön

és betöltötte a szívüket a krisztusi reménység. Ha valóban Jézus tölti be a szívedet, akkor tele leszel reménnyel is. A pogányok nem értették: hogy lehetséges az, hogy amikor a keresztyéneket az oroszlánok elé lökték, vagy szurkos vászonba varrva elégették Néro fákláiként, nem kiabáltak szitkozódva, nem tagadták meg Urukát, hanem Jézus Krisztust dicsőítették énekszóval, és teljes békesség volt a szívükben. Mert tudták, hogy hova mennek: a mennyei dicsőségbe, a boldog örök életbe, haza az Atyához. Mert komolyan vették azt, amit Jézus mondott: „Az én Atyám házában sok lakóhely van..., elmegyek helyet készíteni számotokra... És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.” Jézus a saját házában, a mennyei Atya házában készít helyet neked. Névre szóló helyet készít ott a te számodra is. Ha hiszel Jézusban, a haláloz pillanatában oda méész. Nem a temetőbe, nem a sírgödör mélyére, hanem a boldog örök életbe a mennyei Atyához. És aki Jézusban hisz, azt ez a boldog reménység tölti be.

Örök és boldog folytatása van az életünknek, ha Jézusban hiszünk. Adja az Úr, hogy valóban átéljük, hogy Jézus értünk is odaadta az életét, minden bűnünket eltörölte, Isten gyermekeivé fogadott bennünket, és ha valóban Jézussal van tele a szívünk, kiszorít onnan minden félelmet, kételyt, minden emberi önzést, és betölt az Isten szeretetével, az Isten örömeivel, békességével és az élő reménységgel. Amikor megkísért a kétely, akkor is jön a hívő szívből az élő reménység: De ezt

Az ifi csoport tagjai pénteken énekeltek és egy rövid jelenetet vetítettek le

Jézus megígérte, és Ő megtartja az ígéreteit. Adja az Úr, hogy így tudjunk teljes szívünkben benne bízni, Őt követni, neki adni az életünket. Jézus elkötelezett abban, hogy neked boldog örök életet adjon, és aki ezt hittel elfogadja, az átéli, hogy nemcsak betölti a szeretet, a békesség, az öröm és a reménység, hanem túlrad rajta. Adjon az Úr mindannyiunknak ilyen boldog hitet, és ilyen élő, megélt kapcsolatot Jézussal, hogy ne egy elmélet, egy tantétel legyen a Jézusról való tudásunk, hanem megélt személyes napi kapcsolat mindannyiunk számára Ámen.

Folytatjuk
P.A.

A BIBLIAÓRÁSOK ÉS A BIBLIAOLVASÓ KÖR SZOLGÁLATA

A szerdai evangélikációs estén a Bibliaórások és a Bibliaolvasó kör szolgált bizonyítással:

Puskás Attila vagyok, a bibliaórás közönség és a Bibliaolvasó kör tagja, ezért talán nem lesz meglepő, hogy ha igeolvasással kezdtem. Máté evangéliumának 5. fejezetéből olvasom Isten igéjét:

„Hallottátok, hogy megmondatott: „Szemet szemért, fogat fogért.” Én pedig azt mondom nektek, hogy ne szálljatok szembe a gonosz emberrel, hanem aki arcul üt téged jobb felől, tartsd oda annak arcod másik felét is! Ha valaki pereskedni akar veled, és el akarja venni az alsóruhádát, engedd át neki a felsőt is! Ha pedig valaki egy mérföldnyi útra kényszerít, menj el vele kettőre! Aki kér tőled, annak adj, és ne fordulj el a kölcsönt kérőtől!

Hallottátok, hogy megmondatott: „Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet.” Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket, hogy így mennyei Atyátoknak fiai legyetek, mert ő felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak. Mert ha azokat szeretik, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is? És ha csak testvéreiteket köszöntitek, mennyivel tesznek többet másoknál? Nem ugyanezt teszik a pogányok is? Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” Ámen.

Kedves testvérek, arról az egyetlen útról szeretnék nektek beszélni, amelyikre az én Uram, Jézus Krisztus elvezetett engem. Nem volt ez az út könnyű és teher nélküli. Bizony, rossz választ adtam arra a kérdésre, amikor ezeket az igéket olvastam (és elég gyakran találtam szembe magam ezekkel az igékkel), hogy lehetséges-e ez? Meg lehet-e ezt csinálni? Képes lehetek-e arra, hogy ne szálljak szembe a gonosz emberrel, ha megbánt engem, akkor tartsam oda a másik arcomat, szeressem az ellenségeimet, imádkozzak értük, többet tegyek másoknál és tökéletes legyek? Hogyan lehetséges ezeket megvalósítani? – kérdeztem az én Uramat. Ezt komolyan gondolja? Tényleg lehetséges nekem mindezt megcsinálni? De benne van az ígében, tehát nyilvánvalóan nem véletlenül mondta ezeket Krisztus. Akkor pedig meg lehet csinálni.

Én pedig nekifogtam a feladatnak. Megpróbáltam többet tenni, mint mások. El-

kezdtem egy olyan életet élni, amiről azt gondoltam, hogy az Isten akarata szerint való élet. A startvonalnál kaptam Jézus Krisztustól egy rajtszámot. Elég furcsa rajtszám volt: **0,99**. Nem igazán értettem, hogy miért ezt kaptam, de ez volt az én rajtszámom. Elkezdtem hát élni azt a számomra kedves életet, amely vasárnaponkénti templomba jövetelt, imádkozást, igeolvasást, és általában is – mondjuk így – a Krisztussal való közösségnek valamilyen keresését jelentette számomra, és be akartam bizonyítani – elsősorban magamnak, meg Istennek –, hogy én majd meg fogom tudni oldani.

Elkezdtem ezt a nyüzsgő, hajtós, elfoglalt szolgáló életet élni. A testvérek tudják, hogy elég sok szolgálatot felvállaltam, bevállaltam: presbiterséget, alapítvány-vezetést, szerkesztést, próbáltam újraéleszteni a diakóniát és igyekeztem mindenben benne lenni, ami a gyülekezeti életet jelentette. De minél jobban igyekeztem, annál inkább éreztem,

hogy ez nem vezet sehová. Mert mindig időzavarban voltam, mindig mulasztottam, amit az egyik nap nem tettem meg, azt a másik nap már nem tudtam megtenni, és napról napra növekedett, tornyosult a hiányérzet bennem. És megmaradtak, halmozódtak a vétkek, a bűnök, mert ugyanakkor nem tettem le arról, hogy magam irányítsam az életemet. Tehát nem Krisztusra, Krisztus keresztyénjére helyeztem az életemet, hanem én akartam megoldani azt a keresztyén életet, amiről a fel-

olvasott ige is szól.

Hogy egy példával tudjam szemléltetni, megmutatom nektek azt az eredményt, ahova ezen az úton járva akár egy év alatt is eljut az ember a kiindulási pontból, vagyis a rajtszámom alapján számítva: $0,99^{365} = 0,03$. Meglehető hanyatlás. Olyan ez, mint a táguló világegyetem, amiről a világi tudomány emberei beszélnek. Én azt hittem, hogy Jézussal közösségben vagyok, mégis egyre távolabb kerültem Tőle. A legfélelmetesebb az egészben az, hogy ezt én jó darabig egyáltalán nem éreztem. Észre se vettem. Nagyon fájdalmas volt megtapasztalnom, hogy nem jönnek a sikerek, az eredmények, nem tudok az a

„jó hívő” lenni, aki szerettem volna lenni, éreztem magamon, hogy igazából nem változtam semmit.

Amikor Krisztus látta rajtam, hogy őszintén keresem Őt, és mélyen beleásom magam Isten Igéjébe, igehallgatásba, és keresem, hogy mi ennek a hiányérzetnek az oka, akkor megmutatta nekem, hogy a bűnök az okai. Még hozzá nem is csak az egyes bűnök, hanem a bűnös természet. Mert a bűnös természetből fakadnak az egyes bűnök és vétkek, és az igazi probléma ez a bűnös természet. Tehát addig nincs megoldás a keresztyén életre, amíg ez nincsen átadva. Ezt persze túl könnyű így elmondani, de ez egy gyöttrődéses folyamat volt. Hosszú hónapok tusakodása, amíg aztán Isten eljuttatott oda, hogy igazán megláttatta velem, hogy Krisztust én juttattam a keresztfára. Az én bűneim vitték Őt oda. Én vertem bele a szegeket a lábába, kezébe. És én együtt kiabáltam a „Feszítsd meg!”-et a tömeggel.

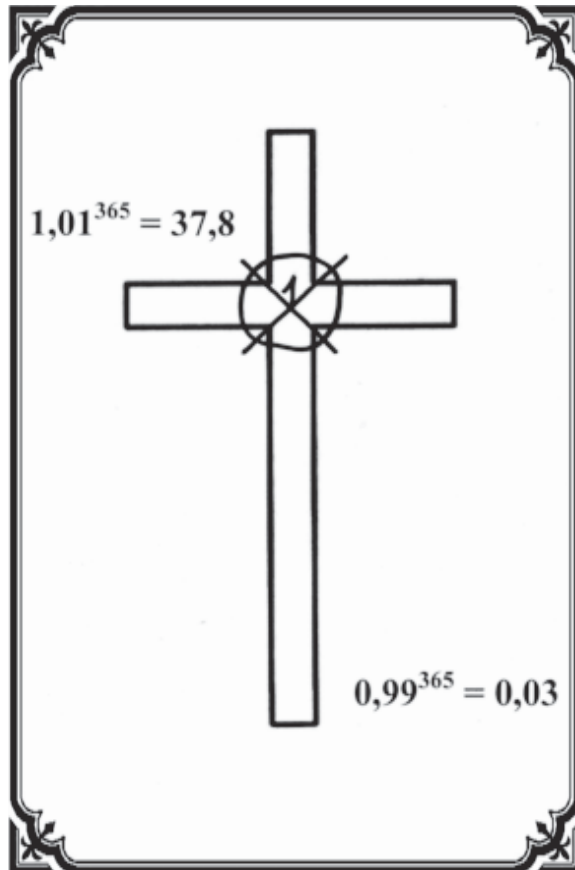
Amikor idáig eljutottam, testvérek, akkor Isten egy alkalmat adott, egy evangélizációs sorozatot, aminek a végén eljutottam oda, hogy én nem akarom ezt az életet tovább így élni. Én szeret-

ném az életemet Jézus Krisztusnak átadni, és meg akartam szabadulni mindentől, ami addig terhelt. Leborultam Jézus Krisztus elé, és felajánlottam az én bűnös életemet. Ő pedig felemelt engem, és egy csodálatos cseré történt: én odaadtam Neki az én bűnös életemet, Ő pedig magára vette az én átkomat, és helyette odaadta az Ő áldott, szentéges, tiszta, megváltó életét.

Testvérek, ekkor Jézus Krisztus visszaállított a startvonalra, és megint adott egy rajtszámot: **1,01**. Kicsi, nagyon kicsi volt a különbség az előző számhoz képest, és ezt sem értettem, hogy miért pont az 1,01-es számot kaptam. Emlékeznem kellett volna Jézus szavaira, mikor azt mondta: „*Ha pedig valaki egy mérföldnyi útra kényszerít, menj el vele kettőre!*” Ez az új élet teszi lehetővé azt, hogy napról napra mindig többet tudjak Krisztusban megtenni, megélni, és amit előző nap megtettem, megéltem, azt már soha senki el nem veheti tőlem. De ennek kizárólag egy oka van: hogy velem van Jézus Krisztus. Ő Szentlelkét adta, és Ő tudja ezt bennem megvalósítani. Az Ő irányítása, vezetése alá helyeztem az életemet, mindenben az Ő akaratát keresem. Az előző életem Krisztus nélküli élet volt, az új életem Krisztusban élt élet.

Nézzük meg, hogy akár egy év után is

hol tart az ember ezen az úton járva, az új rajtszámom alapján számítva: $1,01^{365} = 37,8$. Meglepő felemelkedés. Ki lehet számolni, hogy hány-szoros a különbség a régi életem egyenlege és az új életem eredménye között. Ezért, testvérek, nem mindegy, hogy a felfelé tartó életúton haladunk Krisztusban,

vagy a lefelé tartó élet útján Krisztus nélkül.

Kérdezhetitek persze, hogy miért nem az **1-es** számot adta az Úr? Azért nem, mert Isten országában nincs középút. Az ember életének útja csak két irányba halad: vagy lefelé a kárhozatba, vagy fölfelé az örök életbe. A két út között a **kereszt** van.

Ha valaki megéli azt, hogy Krisztus keresztyére le tudja tenni a bűneit, és el tudja fogadni a Krisztus életét a maga bűnös életéért cserébe, amit Istentől kap ajándékba, az egy induló csomagot is kap az útra. Isten ajándékait veheti át már a startnál.

Átveheti Krisztus kegyelmét. Átveheti Isten ajándékaként Krisztus igazságát. Az új életemben nem az én igazságom a fontos, hanem abban az igazságban élek, amit Ő adott nekem, ami az Ő igazsága, az Isten igazsága. Amikor az igében azt olvassuk valahol, hogy „Isten igazsága”, az mindig és kizárólag azt az igazságot jelenti, amelyben a megváltott ember Isten ajándékozása folytán hit által él. Ez a reformáció kiindulópontja, Luther nagy felfedezése, innen indult el. Ezért vagyok én is a református egyházban, mert ezt vallja a református egyház is, hogy Isten a maga igazságát ajándékozta nekünk, és megengedi, hogy ebben az igazságban éljünk hit által. Tehát becsüljük meg, szenteljük meg az életünket! Le-

gyünk tökéletesek! – ahogy az ige mondja.

Isten nekünk ajándékozta az Ő bölcsességét. Beültet az iskolapadba. Egész életünkben ott vagyunk Krisztus iskolájában, és tanuljuk Krisztustól, hogy milyen az Isten, milyen az Isten jósága, szerete. Ő az, aki által megismerhetjük Istent.

Nekünk ajándékozta az Ő békességét. Az újságunkban egy evangélizációs igehirdetést illusztráló van egy kis rajz: egy kismadár a fészkében. Körülötte vihar tombol, csattognak a villámok, zuhog az eső, és ő békésen alusza a kis álmát. Ilyen a keresztyén ember élete, amikor békességet kapott Istentől. Ezt a békességet tapasztalja meg a megváltott ember.

Ebben az áldott életben Isten minden nap többet és többet ad, gazdagítja az embert. A lefelé tartó élet átkozott élet, a fölfelé tartó élet áldott élet. Az áldott élet vezet a mennyek országába. Aki oda akar eljutni, annak föl kell vállalnia, hogy Jézus Krisztus személyes megváltó Ura. Nincs más megoldás, nincs más lehetőség.

Annak az evangélizációnak, melyen Isten a kegyelmébe fogadott engem, annak első napján kaptam egy igés kártyát, melyre ez volt fölírva: „*Az ilyen ember nem gondol élete múlásával, mert Isten megengedi, hogy szívből örvendezzék.*” (Prédikátor 5,19) Azóta is ezt tartom életem igéjének. Ez az örvendező élet: az Istenben való élet. Számomra ez a legfontosabb és leggyönyörűsebb Isten országában, amit már most élhetek, és amit már most megkaptam.

Nagyon vágyom arra, hogy akik ide járunk gyülekezetbe, hiszen a gyülekezetünket is Istentől kapjuk ajándékba, én így élem meg, hogy mindannyian megtapasztaljuk ezt az örömet, amit egyedül Jézus Krisztusban kaphatunk meg. Köszönöm szépen. ■

ORBÁN MÁRIA

GOLGOTA

Jézus meghalt helyettem,
Feltámadott érettem.
Utat, reményt s fényt adott,
Országába befogadott.

Eltörölte bűnömet,
Meghalt értem, hogy éljek.
Dicsóítem nagy neved,
Szívem csordultig veled.

Gyámolítász ha roskadok,
Sötétségben támoltygok.
Lényed, s fényed úgy ragyog,
Mint sötét éjben a csillagok.

Lényed betölt engemet,
Utamon kísér és vezet.
S utam végén Istenem,
Koronát adsz majd nekem.

FŐHAJTÁS '48-AS SZABADSÁGHARCOSAINK SÍRJAINÁL A POMÁZI TEMETŐKERTBEN

Nyilas Zoltán esperes úr Takách Mihály honvéd tüzér sírjánál

A Török-házaspár Góböl László honvéd főhadnagy sírjánál

Kalmár Ilona és Mesterné Lenkei Jutka Fáy Ignác sírjánál

KOSZORÚZÁS A KŐHEGYI PETŐFI-PIHENŐNÉL 2019. március 15.

KULIN FERENC SZÉCHENYI-DÍJAS

Nemzeti ünnepünk alkalmából Széchenyi-díjat kapott **KULIN FERENC** irodalomtörténész, író, kritikus, szerkesztő a reformkori magyar irodalom és eszmetörténet területén elért kimagasló kutatási eredményei, a Mozgó Világ élén végzett nagy jelentőségű szerkesztői tevékenysége, valamint közéleti és oktatói pályája elismeréseként. Kulin Ferenc 1999-től a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karának újkori magyar irodalom tanészkezető docense, 2005-2008 között dékánja volt. Professzor úr több alkalommal tartott előadást közöttünk.

Szeretettel gratulálunk!

EGYHÁZMEGYEI IFI CSENDES HÉTVÉGE PARÁDFÜRDŐN 2019. március 14-16.

Március idusán 12 gyülekezetből 100 fiatal – ezen belül pomázi gyülekezetünk hittanosai, konfirmandusai, ifisei közül 20 fiatal – szabadnapját arra szánta, hogy a pihenés vagy a családi program helyett a szabadság utáni vágyról és az Istentől kapható szabadságról gondolkodjon.

Egyházmegyei ifjúsági hétvégénken az első este az ismerkedő játékok és a nyitóáhitat után a fiatalokat is megkérdeztük: Mit jelent számukra a szabadság? Miben, illetve mitől szeretnének szabadok lenni? Sokféle válasz született.

Az Ilona-völgyi vízesésnél

Bár maga az ünnep, március 15-e, a márciusi ifjak követelése csak érintőlegesen kerültek megemlézésre, az ünnep nagy témája, a szabadságért való harc kérdése közel áll minden fiatalhoz. Szabadnak lenni emberek elvárásaitól, ne szóljanak bele a szülők, a tanárok, mit csinálhatok és mit nem. Még Isten se? Vagy épp az adja a legnagyobb szabadságot, amikor Jézus mellett elkötelezem magam, és

az Ő szeretete szabaddá tesz a magam megkötöttségeitől?

Péntek délelőtt a reggeli áhítat után az egyiptomi fogságból megszabaduló nép útját jártuk be hét állomáson keresztül. A kiscsoportok átérték a megkötözve haladást (1); tízcsapás csodái által való szabadulást (2); a tengeren való átkelést, ahol bízni kellett Isten tetteiben, hogy a víz nem borít el (3) – játékban pedig a többiekben kellett bízni, akiknek a kezei sorfalként zárták el az utat, de időben emelkedtek fel; a szövetségkötést (4), ahol képek segítségével belemertünk Isten gondviselésének eddigi életünkben megjelent sokféle jelébe, amire mi is válaszolhatunk igennel; majd (5) egy kifeszített kötélen járva tapasztalhattuk meg, lehet, érdemes bízni Isten gondviselésében a lázadás helyett, még ha a bizonytalan-nak tűnő lépéseket is jelent; ezután szembesültünk vele, mennyiféle bűn által lázadunk Isten ellen, de lehet felnézni a keresztre, ahogy a nép felnézhetett a rézkigyóra, hogy megszabaduljon Isten ítéletétől (6); majd a célbaérést élhettük meg, ahol sok finomság fogadott (7) – megérkezés az Isten által nekünk készí-tette helyre. A sokféle fizikai és lelki élményt kiscsoportos beszélgetésekben dolgoztuk fel.

Délután szabadon lehetett választani két program közül. A könnyebb utat azok választották, akik az Ilona-völgyi vízeséshez sétáltak el. Gyönyörködtünk a patak völgy, a vízesés természeti csodáiban, megkóstoltuk a Csevice-forrás gyógyvizét is. Hosszabb és lelkileg is megerhelőbb volt azok útja, akik vállalták,

Séta a kötélén

hogy felkeresik a Recski Nemzeti Emlékparkot. Valódi szembesülés volt ez azzal, mit jelentett a múltunkban mások kegyetlensége miatt egy kényszermunkatáborban szenvedni. Este tea, keksz, zsíroskenyér mellett szabadon lehetett társasozni, vagy egy, a témához kapcsolódó filmet megnézni.

Az esti áhítat és a szombat délelőtti evangélikáció Jézus szabadítását hozta közel számunkra.

Jó volt megélni a közösséget a különböző gyülekezethez tartozó fiataloknak, és hiszem, hogy az élmények mellett magunkkal vittük azt is, amit Isten Szentlelke által végzett el bennünk ezen a hétvégén. És szervezőként jó volt megélni a közös szolgálat örömét, áldását is más gyülekezetek lelkészeivel, ifivezetőivel.

Soli Deo Gloria.

Szervezzük és várjuk a következő alkalmat: egyházmegyei ifjúsági tábor – 2019. július 29-augusztus 2, Sástó.

Stift János b. lelkipásztor

A pomázi ifi csapat

2019. február 11-15-e között az Északpesti Református Egyházmegye gyülekezeteinek presbiterei és gyülekezeti munkatársai vettek részt Mátaraházán az idei presbitéri konferencián, amelynek témája Isten és az ember kapcsolata volt, igei mottója pedig az 5Mózes 7,6 verse: „...te Istenednek, az Úrnak szent népe vagy. Téged választott ki Istened...”

Az első téma kedden a szabad akaratról, az akarat szabadságáról szólt. Dr. Tatai István lelkipásztor előadásában elsőként azt elemzte, hogy milyen volt az ember a bűneset előtt. Isten jónak teremtette az embert a kertben. Az Édenben tudott nem vétkezni, de tudott vétkezni is. Az ember a bűneset előtt igaz és szabad volt, aki megmaradhatott a jóban, de elhajolhatott a rosszra is. De az ember a rosszra hajlott, így magát és az emberiséget is bűnbe sodorta.

Arra a kérdésre, hogy milyen lett az ember a bűneset után, a lelkipásztor azt fejtette ki, hogy Isten nem fosztotta meg az embert sem értelmétől, sem akaratától, nem lett kővé

Nyilas Zoltán esperes és Sántha János gondnok

vagy fatuskóvá, de az értelme elhomályosodott, szabad akaratából pedig szolgálai akarat lett, mert a bűnnek szolgál, nem akaratlanul, hanem akarva. Az ember önként cselekszi a bűnt, nem Isten vagy az ördög kényszeríti rá. Szabad akaratából cselekszi a rosszat. Ezáltal az ember élete romlásba ment, teste is a bűn áldozatává vált, elindult a tagadás útján. Isten azonban nem törölte el az ember szabadságát. Példa erre József testvéreinek gonosz elhatározása, hogy kútba dobják és megölik Józsefet, amit Isten magasztos céljai miatt nem tehettek meg, mert Ő másképpen határozott.

Az ember magától nem képes a jóra és nem ítél helyesen isteni dolgokról. A Szentírás újjászületést kíván mindannyiunktól. Újjászületett emberként testünk megváltását is várjuk, mert majd új testben lesz testben is igazi megváltásunk. Ameddig újjá nem születik az ember, addig nincs szabad akarat a jóra és a jócselekedetekre. „Bizony, bizony, mondom nektek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája.” (Jn 8, 34) Pál apostol pedig azt írja, hogy „a test törekvése ellenségeskedés Istennek, mert Isten törvényének nem engedelmeskedik, és nem is tud engedelmeskedni.” (Rm 8,7)

Az előadó végül arra a kérdésre kereste a választ, hogy van-e szabad akarat a újjászületett embernek, és meddig terjed ez. Az újjászületett embernek van hitvallása, és gyönyörködik az Isten akaratában. A Szentlélek

segítségével kell harcolni azért, hogy Istennek tetsző szabad akaratunk legyen. A Szentlélek az akaratot nem csak megváltoztatja, hanem készségekkel is felruhazza, hogy önként akarja és tesse a jót (Róma 8,1-9). Ha ezt nem ismernék el, megtagadnák a keresztyén szabadságot.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy ha Isten ajándékozta a szabad akaratot, akkor mindenki számára nyitva áll az ajtó Istenhez, vagy csak a kiválasztottaknak van kegyelem? A válasz erre a kérdésre az, hogy kell a mi akaratunk, mert nélkülünk Isten nem tesz semmit: „mert Isten az, aki munkálja bennetek mind a szándékot, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően.” (Fil 2,13)

Isten szava alkotja a mindenséget, és Ő döntötte el benne az élet teremtését is. Jó és rossz együtt működik Isten akaratán belül, és egy határig megengedő az Isten. Jézus kereszthalála is Isten elrendelő akaratá szerint ment végbe, és az Ő eljövetele is Isten akaratá szerint fog majd végbemenni. Óvakodjunk attól, hogy ezeket egymással szembe állítsuk, fogadjuk el így, ahogy van, hogy a kegyelem és a fegyelem egyformán érvényesüljön a hívők életében!

*

A szerdai napon Dr. Szűcs Ferenc nyugalmazott teológiai professzor, gyülekezeti volt lelkipásztor Isten üdvrendjéről (ordo salutis), az eleve elrendelésről, a szentek kiválasztásáról tartott előadást. Isten kegyelmi kiválasztása a predestináció, ezzel kezdődik az üdvösség rendje. Isten választott ki bennünket kegyelemből. Isten öröktől fogva elrendelte, vagy kiválasztotta a szenteket, akiket Krisztusban üdvözíteni akar, méghozzá szabadon és kegyelemből, tekintet nélkül az emberre. Az apostol mondja: „Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben.” (Ef 1,4)

Az emberi szabad akarat elképzeléséből fakad, hogy mindent mi szeretnénk eldönteni. Illusztrációként a professzor úr felhozta, hogy a párizsi Notre-Dame-nak két főbe-

járata van, de egyszerre két kapun nem lehet belépni. Lelki értelemben is eleve el van rendelve, hogy csak az egyikken lehet belépni. Isten határozta ezt meg.

Kérdésként szokott felmerülni, hogy vajon a predestináció tana biblikus-e. A Római levél 8,29 verse azt írja, hogy „Mert akiket eleve kiválasztott, azokat eleve el is rendelte, hogy hasonlóká legyenek Fia képéhez, hogy ő sok testvér között legyen elsőszülött.” A Róma 8,30-ban pedig így folytatja: „Akirol pedig ezt eleve elrendelte, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.”

Az Efézus 1,5 és 1,11 versek szerint: „Előre el is határozta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által, akaratá és tetszése szerint”; „Őbenne lettünk örököseivé is, mivel eleve elrendeltettünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akaratá és elhatározása szerint cselekszik...”

Az 5Mózes 7,7-8 versei pedig így szólnak: „Nem azért szeretett meg, és nem azért választott ki benneteket az ÚR, mintha valamennyi népnél nagyobbak volnátok – hiszen a legkisebbek vagytok valamennyi nép között –, hanem azért, mert szeret benneteket az ÚR, és megtartja azt az esküt, amelyet atyáitoknak tett.”

A fenti idézetek és még számos bibliai idézet arra utalnak, hogy a Krisztusban hívők kiválasztottak. Amit pedig az Isten mond, az a valóság, így volt ez kétezer évvel ezelőtt is, és így van ez ma is. Azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében bolondok, akik erőtlének, nyomorultak, bénák, csonkabonkák, „hogy dicsőségének magasztalására legyünk, mint akik előre reménykedünk Krisztusban.” (Ef 1,12)

Osváth Zsolt áhítat tart

A professzor úr ezért mindenkit figyelmeztetett: legyünk jó reménységgel mindenki felől, mert nem mi választunk. Isten kivette a kezünkől az ítélezést, ezért reménységgel kell lenni mindenki felől, és senkit nem szabad az elveszettek közé sorolnunk.

A predestináció az a bibliai tan, melyben Isten az Ő szuverén hatáskörében kiválaszt bizonyos embereket, hogy megmentse őket. Ez ellen a legelterjedtebb ellenvetés az, hogy ez igazságtalan. Miért választana ki Isten bizonyos embereket, másokat pedig nem? Azonban az, hogy némelyekhez Isten kegyelmes, még nem jelenti azt, hogy a többiekkel igazságtalan. Isten eleve elrendeli, hogy ki jut üdvösségre, ehhez viszont nekünk Krisztust kell választanunk.

Vajon kevesen vannak-e a választottak, akik üdvözülnek? Krisztus válaszában inkább arra buzdít, hogy igyekezz bemenni a szoros kapun! Nem a ti dolgotok ezekről tudakozódni. Törekedj arra, hogy helyes úton a mennybe juss!

Egy további kérdés, hogy Isten eleve elrendelt, vagy kiválasztott? „A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a miénk és a fiainkéi mindörökké...” (5Mózes 29,28), a Filippi levél 2,12-ben pedig ezt olvas-

Dr. Szűcs Ferenc ny. professzor úr

suk: „félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket”. Utóbbi azt jelenti, hogy fejelemmel és kitartással éljétek Krisztus-követő életeteket.

A kiválasztás tana értelmében Isten az embert választotta az Ő Fiában. Ő a kiválasztó Isten és a kiválasztott ember egyben. Ő önmagát rendeli a bűnös ember számára, és az ember elvetését összes következményével együtt magára veszi. Krisztust az Atya bünné tette és kárhozatra rendelte értünk, hogy mi az Ő választott népe lehessünk.

A kiválasztás negatív ellenvetése: az elvettetés. Azt mondják, kevesen vannak a választottak, ezért miután nem biztos, hogy én is a kevesek közé tartozom, miért fosszam meg magam az élet élvezeteitől? Mások úgy vélekednek, ha Isten eleve elrendelt, vagy kiválasztott, már biztos az üdvösségem, bármit is cselekszem. Ha pedig az elvetettek közé tartozom, sem hit, sem bűnbánat nem segít már rajtam. Augusztínusz „Az állhatatosság ajándéka” című munkájában arra mutat rá, hogy hirdetésünk kell a szabad kiválasztás és az eleve elrendelés kegyelmét is, és a hasznos intéseket és tanításokat is.

*

A csütörtöki nap előadója Cs. Nagy János péceli lelkész volt, aki Jézus Krisztus kettős természetéről tartott előadást. A témát három részre tagolta: először a bibliai megfigyelésekről beszélt, aztán történeti megközelítésből szólt róla, végül a rendszeres teológiai

megközelítéssel zárta az elemzést.

A krisztológia arra a kérdésre keresi a választ, hogy kicsoda Jézus Krisztus. A Biblia megfogalmazása erről: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt” (Jn 1,1) és „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét” (Jn 1,14). Tehát Isten volt az Ige, és az testté lett – ez a kettős természet. „Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett” (Jn 1,3).

Amikor Jézus Kapernaumban meggyógyítja a bénát (Mk 2,1-12), min ütköztek meg az írástudók? Azon, hogy neki isteni hatalma van a sok hitetlen között. Jézus Krisztus ember is, amint azt a Róma 1,3 írja: „aki test szerint Dávid utódaitól származott”, de Isten is, mert az ige így folytatódik: „a szentség Lelke szerint pedig a halottak közül való feltámadásával Isten hatalmas Fiának bizonyult” (Rm 1,4). Ugyanígy a kettős természetére vonatkozó bibliai igehely a Róma 9,5 verse is: „akiké az ősatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindennek felett...”

Történetileg vizsgálva a kérdést, megállapítható, hogy már az ógyház is vallotta Krisztus kettős természetét, majd a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás is Krisztussal kapcsolatban egy személyről és két természetéről szólnak, aki valóságos ember és valóságos Isten.

Hitvallásaink krisztológiájában egyaránt megjelenik Jézus Krisztus emberi és isteni természetének elkülönítése és egyben hangsúlyozása: „Elismerjük tehát, hogy ugyanazon egy Urunkban, Jézus Krisztusban két természet van: isteni és emberi; és azt mondjuk, hogy ezek úgy vannak összekapcsolódva, vagyis olyan egységet alkotnak, hogy egymást nem nyelik el, nem keverednek össze, és nem elegyednek össze; sőt inkább a két természet sajátosságai sértetlenül megmaradnak, egy személyben egyesülve vagy összekapcsolódva. Így tehát egy Úr Krisztust imádunk, nem kettőt;

egyét, mondom, valóságos Istent és valóságos embert, aki isteni természete szerint az Atyával, emberi természete szerint pedig velünk, emberekkel egylényegű, és mindenben hasonló hozzánk, kivéve a bűnt.” (II. Helvét Hitvallás XI. fejezet) Hozzáfüzi továbbá, hogy elfogadjuk az első négy zsinat hitvallásait (Nicea, Konstantinápoly, Efezus, Kalcedon) „és minden ezekhez hasonló hitvallásban a mi Urunk, Jézus Krisztus testet öltésének titkáról; és elítélünk mindent, ami ezekkel ellenkezik” (Tudniillik a doketizmus azt hirdette, hogy Jézusnak nincs teste, csak szelleme.) „Így sértetlenül, vagyis teljes épségében megőrizzzük az igaz és egyetemes keresztyén hitet, tudván, hogy az említett hitvallásokban nincs semmi, ami ne egyeznék Isten igéjével, és ne szolgálna teljesen az igaz hit magyarázatát.”

A Heidelbergi Káté 16-19-ig terjedő kérdés-feleletei is ugyanezzel a krisztológiai megközelítéssel tárgyalják Jézus Krisztus valóságos isteni és valóságos emberi természetének kérdését. Jézus Krisztus a világ egyetlen Megváltója, vagy Ő, vagy senki más: „Bizonynyal hisszük és tanítjuk ugyanis, hogy ez a mi Urunk, Jézus az emberiségnek, sőt az egész világnak egyetlen és örök megtartója”. Ő a mi papunk, prófétánk és királyunk.

Jézus Krisztusról vallást tevő emberek vagyunk. Mutassuk be Őt és legyünk hitvallók! Az igaz tanítások megismerésére a tévtanítók miatt van szükségünk. Az igaz tudományról így szól Pál apostol: „Beszédem és igehirdetésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével, hogy hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.” (1Kor 2,4-5)

Jézus Krisztus maga a mi igazságunk, életünk, feltámadásunk, egyszóval minden hívő mentsége, teljessége, üdvössége, és ő megelégit minket nagy bőséggel.

Sántha János

A presbiteri és gyülekezeti szolgálók mátraházi konferenciáján Kertészné Bikki Boglárka lelképásztor esti evangélikációs alkalmairól Juhos Ibolya testvérünk készített rövid összefoglalót:

Az Úr Jézus szólt hozzánk az Igén keresztül, de nemcsak magáról beszélt, hanem rólunk is. Mennyire szeretet-éhesek vagyunk! Van, aki hatalomra, elismerésre vágyik, szeretnénk, ha fölnéznének ránk, éhezünk a jó szót, a kariert. Nehezen tudatosítjuk magunkban az éhséget, pedig egyedül csak Jézus tudja betölteni a mi éhségünket, egyedül Jézus az, aki megelégit.

A sötétség akkor sem fogadta be a fényt, a világosságot, ahogy most sem, a mi időnkben. Még a saját testvérei is Jézus ellen voltak. Mi mennyi kiközösítést tudunk elviselni? Hisszük-e, hogy Isten tud segíteni, mint ahogy a 121. Zsoltárban olvassuk, hogy Isten az emberek hú őrzője: „Az ÚR megőrzi téged minden bajtól, megőrzi életedet. Megőrzi az ÚR jártodban-keltesben, most és mindenkor.” El tudjuk-e ezt hinni?

Jézus mondja: „Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, bejár és kijár, és legelőre talál.” (Jn 10,9) Aki rajta keresztül megy át, az Ő keresztjén

át, az legelőre talál, mert az Ő Igéje elégít meg bennünket. Jézus az az ajtó, amely összeköti a két világot, de ahogy összeköt, el is választ a másik világtól. A régiből kilépek, és új életbe lépek. Bárcsak minél több életben megtörténne mindez!

Juhos Ibolya

Juhos Ibolya

A jóléti teológiától megfertőzött vallásos kegyesség számára botránkoztató, de az evangéliumi keresztyénség számára a mindennapokban megélt belső bizonyosság, hogy a hívő embernek szinte nélkülözhetetlen állapota a szenvedés, üldözés, nyomorúság, szegénység, mert ebben tapasztalja meg legnyilvánvalóbban Istenre szorult helyzetét, hogy életének egyedüli reménysége az Úr. Az ember kiszolgáltatót a körülményeinek, és valójában – bár az ellenkezőjét hiszi – nem tudja alakítani azokat, ahogy Istent sem tudja befolyásolni, és rávenni, hogy azt tegye, amit ő akar. Isten csak a saját akaratát cselekszi, de megmutatja az embernek, hogy az Ő akarata az egyedül jó, az ember pedig bizalommal és félelem nélkül fordulhat Istenhez, mert Tőle akkor is a jót kapja, ha benne és körülötte megrendül és összeomlik minden.

Az ember egyedül Istenre számíthat, ezért csak a Vele való kapcsolatban találhatja meg a boldogságot, még akkor is, ha egyébként testi élete szenvedésekkel, nélkülözésekkel teljes, és látszólag nincs benne semmi öröme. A szenvedésben Isten megengedi, hogy az ember összetöressen, azért, hogy lelke legmélyén rátaláljon arra

KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK

**Gyöngyösi Lászlóné
a körhintás
gyermekkorról,
a törhetetlen
csigolyákról és a
szomorúság öröme
fordulásáról**

AZ ÚR AZ ÉN ÖRÖMÖM

mekeket. Hárman vagyunk testvérek, egy negyedik kistestvérem még pici korában meghalt. Édesapám katonai kiképző tiszt volt, harcolt a II. világháborúban is, de fogságba esett. Erről nem tudok sokkal többet mondani, mert soha nem beszélt nekünk a fogságban töltött éveiről.

Megyeri Béla volt ott akkor a református lelkész. A háború után az új rendszer őt is el-lenségnek tekintette, megfigyelték, majd el is vitték a családjától. Aztán el kellett költözniük a faluból. A felesége még tanított engem az elemiben. Utána lett lelkészünk *Kopácsi István*, nála konfirmáltam 1954-ben, őt pedig *U. Nagy László* követte, aki öcsémet konfirmálta, és aki a gyülekezetünkbe járó *Kovácsné Eszti* néninek a rokona volt, mint az kiderült egy beszélgetésünk alkalmával.

Amikor az édesapámat hazaengedték a fogságból, az új rendszerben nem kaphatott állást, mert osztályellenségnek számított, ezért vett egy céllövöldét és egy körhintát, és mutatványosként kereste a kenyerét. Gyerekkoromban még én is segítettem neki a munkában. Édesanyámnak volt négy hold földje, amit be kellett adni a TSZ-be. Akitől így elvették a földjét, annak azt is kötelezővé tették, hogy dolgozzon, így édesanyámnak is menni kellett a TSZ-be dolgozni. Később aztán enyhültek a viszonyok, fizettek a földért valami kis összeget, és édesanyám ott tudta hagyni őket.

Tizenhét éves elmúltam, amikor 1957-ben Pomázra kerültem. Előtte való évben

Konfirmáció 1954-ben - Krisztina az első sorban balról a negyedik

a mély és izzó vágyra, amely Istenhez hajtja, hogy közösségben legyen Vele. Mert a valódi áldás az ember életében és az örök életben: Istennel lenni.

GYÖNGYÖSI LÁSZLÓNÉ *Krisztina* imádságos élete is ezt támasztja alá: nem a körülményekben, hanem az Isten örömeiben van öröme, ezért úgy éli az életét, hogy annak Isten is örüljön, és hogy ebből az örömből másoknak is jusson. Krisztusban rálelt az igazi öröme.

Az Úr áldja meg együttlétünket, és adja meg, hogy el tudjam mondani mindazt, amit a szívemre helyezett.

Református családban születtem és nőtem föl egy kis Békés megyei faluban, Dévaványán. Édesapám katonatiszt volt, édesanyám pedig otthon nevelt bennünket, gyer-

Volt egy nagyon rendes szomszédunk, a *Kecse Sanyi* bácsi, aki cipész volt, és a felesége, *Mariska* néni, egyidősek voltunk a gyerekeikkel. A háború idején, amikor az oroszok bejöttek, nagyon féltünk, ezért *Sanyi* bácsi – bár sánta volt, ezért nem vitték el katonának – befogadott bennünket magukhoz. Ők segítettek édesanyámnak.

Édesanyámmal minden reggel és este imádkoztunk. Odaült az ágyunkhoz, és mindgyükünkkel külön-külön imádkozott. Jár-tunk templomba, sőt a nagymamámmal még bibliórára is elmentünk. Nagymamám együtt lakott dédnagymamámmal, mindketten hívő reformátusok voltak. Ők tanították meg nekünk a református énekeket. Édesanyám kedvenc éneke az „Egyedüli reményem, ó Isten, csak te vagy” kezdetű ének volt.

A szülőkkel Dévaványán

– mivel ápolónőnek szerettem volna tanulni – feljöttem Pestre a Turjanicza Anna Ápolóképző iskolába, de csak fél évig tanulhattam ott, mert egy gyakorlatról visszatérve, a szálásunkon jéghideg vízzel zuhanyoztam le, mert nem volt melegvíz, és vesemedencegyulladást kaptam. Azt mondták, hogy betegen csak két hétig maradhatok ott, utána haza kell mennem. Két hét alatt azonban nem gyógyultam meg, így hát hazamentem. Szerencsére meggyógyultam. Újsághirdetésekből kerestem magamnak állást, így kerültem

Fiatalasszonyként

Pomázra, és segédnővéként kezdtem dolgozni a Munkaterápiás Intézetben. A nővérem azt mondta, hogy ő is jön velem, így hát együtt jöttünk fel Pomázra.

Itt ismerkedtem meg a férjemmel. Ő Hajdúszovátón született, szintén református családban, és Győrkönyben laktak. Az édesapja megyei párttitkár volt, de a padlássóprések miatt lemondott. Azt mondta, ő ezt nem hajlandó csinálni. Még a pártból is kilépett. Persze a retorzió nem maradt el: a két idősebb fiát azonnal kirúgták az egyetemről. Egy ismerőse itt volt Pomázon rendőrfőnök, az ő révén került ide a férjem rendőrné. Odajártak hozzánk ebédelni, ott ismertük meg egymást.

A férjemet folyamatosan megfigyelték, '59-ben mint megbízhatatlant ki is rúgták a rendőrségről. Ezért templomba nem járhatott. Az esküvőnk sem tarthatott templomban, sőt a tanácsnál is velünk együtt mindössze négyen voltunk jelen. Gálfi Béla főorvos volt az én tanúm, az egyik kollégánóm pedig a férjem tanúja. Utána visszamentünk dolgozni. Ennyi volt az esküvőnk. A szüleim nagyon sajnálták, de aztán belenyugodtak.

Két gyermekünk született, 1960-ban Anikó, 1962-ben pedig Laci. Én először a Dunaparton dolgoztam, utána Gálfi főorvos úr bevitt a központba, majd miután '59-ben férjhez mentem, kikerültem Kiskovácsiba. Itt kaptunk egy szobát, majd amikor a gyerekeink megszülettek, a mellette lévő nagyobb részt is megkaptuk. '67-ben vizsgáztam az Ápolónőképzőben, ideg-, elme-ápolói szakképzettséget szereztem. 1974-ben főápoló-helyettes lettem, majd idővel főnővérré neveztek ki. 1991-ig dolgoztam, amikor is leszálalékoltak. Már szülés után is megtörtént, hogy lebéneltem, és általában is nagyon fáj a derekam.

Egy röntgenvizsgálat megmutatta, hogy valószínűleg születési rendellenesség miatt a lumbális 4-es és 5-ös csigolya elmozdult, és nincs közte összeköttetés. Ezért fáj folyamatosan a hátam, derekam. Azt mondták az orvosok, meg kell műteni. Én az Úrhoz fordultam, és kértem, mondja meg, mit csináljak: hagyjam magam megműteni, vagy ne? Végül minden rábeszélés ellenére azt mondtam, hogy nem vállalom a műtétet. Az orvosok csak győzködtek, hogy le fogok bénulni, nem fogok tudni járni, de én azt válaszoltam, hogy én bízok az Úrban, eddig is megtartott, ezután is meg fog tartani. Hála az Úrnak, azóta sincs különösebb bajom vele. Nem mondom, hogy nem fáj, de nem akadt ki soha többet.

Gálfi főorvos úr olyan volt nekem, mint az apám, mindig úgy szólított engem, hogy *kislyányom*, tőle kértem segítséget a férjemnek, hogy el tudjon helyezkedni. Föl is vette segédápolónak a Terápiára, de ez a munka nem volt neki való, ezért áthelyezését kérte a gépműhelybe. Minden szerelési dologhoz nagyon értett, igazi ezermester volt, így ő is megtalálta a helyét. Befizettünk egy lakásra az Erkel Ferenc utcában, kölcsönt vettünk fel. Édesapám segített, hogy idő előtt vissza tudjuk fizetni. Ott laktunk 1997-ig, majd átköltöttünk abba a házba, amit a lányoméék építettek, amiben most is lakom, a Gábor Áron utcában.

Én gyerekkoromban, még a konfirmációm előtt elfogadtam az Úr Jézust. Ez amolyan tiszta, egyszerű gyermeki hit volt. Amikor azonban Dévaványáról eljöttem, bizony elcsavarogtam Tőle. Már nem tartottam fontosnak, és abbahagytam a Vele járást. Nagy ritkán ugyan elmentem a templomba, de lélekben távol voltam. Nem mentség, de valóban félelemben éltünk. Tudtunk arról, hogy a férjemet figyelik, mert megsúgták. Tudtunk arról is, hogy nem szabad velünk érintkezni, ezért sokan elfordultak tőlünk. A gyerekeinket is úgy kereszteltük meg, hogy mi nem mehettünk el. Anikót a nővéremék, Laci fiunkat pedig az öcsém és a szomszédasszonyunk lánya vitte el a pomázi templomba megkeresztelni, mindkét alkalommal mi otthon vártuk őket. Kemény idők voltak. Attól kellett tartanunk, hogy ha mi elmegyünk a templomba, a férjemet másnap elviszik, és talán soha sem látjuk többé, vagy ha haza is engedik, de agyonverve.

Csak a rendszerváltás után kezdtem el járni ismét templomba, de csak amolyan „oda-vissza” voltam 1994-ig, a megtérésemig. Szerettem táncolni, szerettem a zenét, kerestem a boldogságot, de csak a csapások jöttek egymás után. 1981-ben meghalt édesapám, rákövetkező évben pedig Laci fiam került életveszélyes állapotban kórházba. Csak a műtét mentette meg az életét. A legnagyobb fájdalom 1983-ban ért, amikor meg édesanyámat vesztettem el, aki legfőbb lelki támaszom volt. Sokat segítettek a levelei, amiket írt, valahogy biztonságomat nyújtott a léte, még ha távol is éltünk egymástól.

1994-ben nagyon megbetegedtem. Hatalmas vérvesztéseim voltak, teljesen legyengültem, jóformán fölállni sem tudtam, nagyon sokat szenvedtem. Úgy éreztem, kiszáll

belőlem a lélek, nincs tovább. Otthon voltam egyedül, és egyszer csak leborultam az Úr elé. Éreztem, hogy le kell borulnom az Úr elé, és mindenért bocsánatot kéni. Bocsánatot kéni azért, mert eltévelyedtem, mert nem úgy éltem, ahogy kellett volna. Amikor mindent elmondtam, akkor mintha valaki szólt volna hozzám: „Igen, több mint tíz éve hívlak, és te nem hallottad meg. De én hűséges vagyok hozzád, és örök irgalmassággal könyörülök rajtad.” Ekkor értettem meg, hogy ezért lettem ilyen beteg: így indított az Úr arra, hogy nyomorúságomban elé menjek, és bocsánatot kérek. Kinyitottam a Bibliámat, és Ézsaiás könyve 54. részénél nyílt ki. Elolvastam, és az ige teljesen áthatotta a lelkemet. Könnybe lábadt szemekkel olvastam, hogy milyen irgalmas az Úr és milyen kegyelmes a megtéreg emberhez: „Mert férjed a te Teremtőd, seregektnek Ura az ő neve, és megváltód Izraelnek Szentje, az egész föld Istenének hívattatik.” (Ézs. 54:5.)

Minden fájdalom, nyomorúságom, testi és lelki szenvedésem, szomorúságom egy pillanat alatt örömmé fordult. Ettől kezdve rendszeresen mentem a templomba, és a férjem is jött velem. Minél inkább felnéztem az Úrra, és minél mélyebbre néztem magamban, annál mélyebbé vált a hitem. Pap Lászlóné Erzsike lelkipásztorsága idejétől már a bibliaórák is életem részévé váltak. Bekapcsolódtam a gyülekezeti életbe, eljártam a rendezvényekre, takarítást és más szolgálatokat vállaltam. 78 évesen már nem vagyok erőm teljében, de még most is egy hónapot vállaltam a takarítói szolgálatban *Bartháné Rózsikával* együtt.

Egyszer jöttök hozzánk jehovák téríteni. A férjem ment ki hozzájuk a kapuhoz, és mondta nekik, hogy elmehetnek, már nincs szükség rájuk: „A feleségem megtért, és maguk már nem tudják őt jobban megtéríteni” – magyarázta nekik. Megtérésem után valóban annyira tele volt a szívem az Úrral, hogy

Férjével és a gyerekekkel

imádsággal fordultam Hozzá: Szeretnélek dicsérni, engedd, hogy Téged dicsőítő verseket írhassek! Isten különös kegyelmi ajándékának tartom, hogy megadta nekem az ehhez szükséges érzéket. Elkezdtém írni Isten dicsőségére. Sokszor éjjel felébredtem, és már kész volt a fejemben a vers. Felkeltem, füzetet, tollat vettem elő, és már csak le kellett írni. Nem kellett rajta gondolkodnom. Leírtam azt, ami a szívemből jött. És szépen jöttek sorban.

Ezekkel a versekkel is szeretném kifejezni, hogy amióta Vele járok, megváltozott az életem, benne van minden örömöm. Őt követem, és úgy akarok élni, ahogy Ő akarja.

Családi kiránduláson

Teljesen rábíztam az életemet, a családomat, a gyermekeimet, az unokáimat. Sajnos a gyerekeim már megnőttek, önálló úton járnak, de mindennap imádkozom azért, hogy az Úr Jézus Krisztus által ők is megtérhessenek, hogy elfogadják Urunknak Jézus Krisztust. Imádkozom értük, és kérem, hogy a Szentlélek vezérelje őket a munkájukban, a mindennapjaikban.

A férjem el is fogadta az Urat, meg nem is. Bizony nyomot hagytak rajta a dacos beárkózás, befelé fordulás évei, évtizedei.

2010-ben rákos beteg lett, és kórházba kellett mennie. Olyan állapotban volt, hogy már nem lett volna szabad kemót adni neki, hanem vérátömlesztésre lett volna szüksége, mégis kemót kapott. Nagyon súlyos állapotba került. Egy fiatalembert tettek mellé a kórterembe, aki beszélt neki az Úr Jézusról. Amikor bementem meglátogatni, azt mondta nekem a férjem: „Tudod, ez a fiatalember igazi hívő.” Sokat beszélgetek, és szeretném hinni, hogy végül a férjem is elfogadta az Urat, mert olyan szeretettel beszélt róla. Így hunyta le a szemét, és tudom, hogy békesség volt a szívében.

Megtérésem óta az Úr velem van, én pedig mindennap hálát adok kegyelméért. Megköszönöm mérhetetlen szeretetét, bűnbocsánatát, hűségét, családomról, szereteteimről, lelki testvéreimről, lekipásztoraikról és mindannyiunkról való gondoskodó szeretetét. Leborulva adok hálát Neki mindezért. Vele kezdem a napomat, és Vele alszom el. Letérdelek előtte reggel, este, és hálát adok mindenért. Imádkozom népünkért, nem-

zetünkért is, hogy mindenkor legyen velünk, és irányítsa, vezesse életünket.

IMAA HAZÁÉRT

Uram, fordulj vissza hozzánk, magyarokhoz,
Segíts, hogy Téged dicsőítsünk,
Hozzad fohászokdjunk,
Urunk, légy gyámolunk.
Add, hogy szétszórt népünk
Végre szeretetben összeforjjon,
Mefogjuk egymás kezét,
Egymást bátorítva,
Néked hálát adva,
Könyörögjünk bűnbocsánatért.
Segíts bennünket Te segedelmeddel,
Vidd előre az ügyünket.
Adj oly vezetőket, kik Benned bízva élnek,
És az országot s a népet
A Te szent akarated szerint vezetik
A Te dicsőségedre.
Ámen.

Puskás Attila

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Kedves Testvérem Krisztus Jézus Urunkban!

Itt a 80 küszöbén lévén, gondolkodtam-elmélkedtem, és eszembe jutott Orbán Laci bátyám. Ő már elköltözött az örökkévalóságba. Ő beszélt nekem sokat Pomázról, a gyülekezeztéről. Most hát ajándékba küldöm e mellékelt Istentől ihletett versemet a húsvéti ünnepekre. Biztos vannak ott is Istent kereső emberek. Tán versem segíti őket az Úr útjára!

2018. okt. 20-án volt a 15. országos Istent dicsőítő költők találkozója Celldömölk-Alsóságon. Annak idején Orbán Laci bátyám is részt szokott venni rajta. Tán még megtekinthető a YouTube-on a 15. ökumenikus költőtálalkozó – Alsóság okt. 20.

Mindőjüknek: 4Móz 6,24-26.

Maranatha! Áldást, békességet kívánva

Sándor József öreg presbiter
Pápa, 2019. jan. 30.

**SÁNDOR JÓZSEF
SAPIENTI SAT**

Nézem ma e világot,
S szívem könnyezik.
Jaj, az út, amelyen megy,
A kárhozatba torkollik!

Oh, pedig ma még
Lehetne irányt váltani,
A gyűlölet helyett
A szeretetet választani!

Az Örök Isten ezt
Ma még felkínálja,
A szeretet útja pedig
Maga a Feltámadt Fia.

Az Őbenne való hitben
Az imád meghallgattatik,
E szent Igazságban
Senki sem csalódik.

Oh, legyen hát ima
Az egész életed,
Az Úrban az Úrral
Minden másodperced!

Váljon már szent templommá
A Föld bolygó az űrben,
Imaházzá az országok és
Úgy a Kárpát-medencében!

Oh, s a népek mind
Hallják az Igét a szeretetről,
Az evangélium mentő hívását
A Golgota szőszékéről!

Dicsőségben feltámadt az Úr –
Míután: „Elvégeztetett”,
Pont a te bűneid mind,
Ott keresztre szegeztetett.

Örök valóság ez
Oh, ha ezt fel- és elfogadod,
Hálád örökre felszáll
S tested is lesz templomod.

Ébredj hát, világ, s benne te,
Feltartóztathatatlan a történelem,
Oh jaj, ha nem váltasz irányt,
Túljutsz a kegyelmi kereszteszűdésen!

S akkor jaj, jaj, jaj,
A vetést követi az aratás!
Ébredjete, siessetek, bárki vagy is,
Ma még megmenthet a Messiás!

Ám Ő nem volt sosem erőszakos,
A döntést mindenkire ráhagyja,
Önkéntesek lesznek itt is, ott is,
Dicsőség Istennek, Hozsanna, Maranatha!

S.D.G.

Sándor József

(A 15. ökumenikus költőtálalkozó megtekinthető az alábbi linken: <https://www.youtube.com/watch?v=zfYNC2yB6wc>)

Einstein az összes tudományok első törvényének nevezte, mivel a fizikától a kémiáig, az építészettől a biológiáig, a földi élet összes folyamatában jelen van. Einstein fizikus volt, a világ anyagi természetével foglalkozott. Ha a társadalmi folyamatokat vizsgáljuk az entrópia keretei között, vajon mit tapasztalunk?

A termodinamika második törvénye azt mondja ki, hogy egy zárt rendszerben végbemenő spontán folyamatok a rendezettség és szervezettség csökkenéséhez vezetnek.

Egy rendszer rendezettségi fokát méri. Minél nagyobb az entrópia mérőszáma, annál nagyobb a rendezetlenségi foka. Az intelligens viselkedés ellene hat az entrópiának. A Világegyetemben a dolgok úgy változnak, hogy a rendezetlenségre, a rendezetlen felé alakulnak át, vagyis minden magára hagyott rendszer energiája egyre kevésbé lesz használható munkavégzésre. Ezek az energiák nem alakulnak vissza. A Világegyetemben zajló folyamatok a szétesés, megszűnés, lebomlás, irányába haladnak, vagyis az entrópia mindenre kiterjedő törvénye alapján az idő múlásával minden egyre szervezetlenebbé, rendezetlenebbé válik.

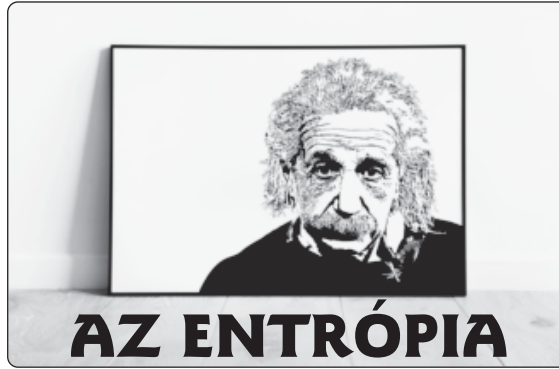
Ez pontosan ellentéte az összes evolúciós feltételezésnek, ami állandó fejlődést, növekedést, biológiai információ-növekedést tételez fel. Az entrópia, vagyis a rendezetlenség mértéke a Világegyetemben növekszik. Kivéve azokat a helyi eseteket, amikor megfelelő minőségű és mennyiségű, irányított energiát juttattunk a rendszerbe. Az entrópia legyőzéséhez szükség van irányító, ellenőrző programra, és olyan mechanizmusra, amely felfogja, átalakítja és tárolja a bejövő energiát.

A tudomány azt állítja, hogy az idő múlásával nő az entrópia. Ez azt jelenti:

1. a működő rendszerekben az energia minősége lefokozódik,
2. a strukturált rendszerekben a rendetlenség foka növekszik,
3. a programozott rendszerekben az információ fokozatosan elvész.

A termodinamika második törvénye az információ-elméletre alkalmazva azt mondja, hogy a véletlenszerű események információvesztést eredményeznek. A biológiai mutációkat hosszú időn keresztül új genetikai információk forrásának tekintették, amit a természetes kiválasztódás eszközül használ a „magasabb rendű” létformák kifejlesztéséhez. De a mutációk véletlenszerű változásokat eredményeznek a génekben, és az említett törvény alapján az információ elvesztéséhez vezet. A genetikai tudományág robbanásszerű fejlődése által egy ideje mérhető a genetikai entrópia. Az emberi, illetve az állati genom az idő múlásával nem egyre jobbá válik, hanem az entrópia általános törvényének megfelelően leépül. A leépülés idejét, gyakoriságát, mértékét a genetikusok pontosan nyomon követik. Már régtől fogva csökken a biodiverzitás, egyre kevesebb növényfajt termelünk, egyre több nép és nyelv olvad bele a környezetébe. Vannak új találmányok, de a másik oldalon elfelejtődnek és megszűnnek a régi dolgok. Például vannak új hangszerek, de ezzel együtt is régen sokkal többféle hangszert használtak. A példák sora végtelen.

A teremtett világ igazolja a Teremtőjét, aki azt mondta az embernek a teremtést követően: „A kert minden fájáról bátran egyél, de a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert amely napon ejéndel arról, bizony meghalsz.” (1.Móz. 2:17.) A bűneset

után így szólt: „Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról: Átkozott legyen a föld te miattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban.” Az átok az entrópia, a leépülés törvényét jelenti, melyet csak intelligens és fáradságos munkával lehet ellensúlyozni, de az ember a maga erejéből megszüntetni nem tudja. Foglyai vagyunk e törvénynek, de van szabadítónk! Ez a törvény akkor fog megszűnni, amikor a

bűn és a halál eltörlöttetik a földről, amikor Jézus Krisztus megváltói műve a teremtett világban végleg beteljesedik. Nehémiás így dicséri Istent: „Te vagy egyedül az Úr! Te teremtetted az eget, az egeknek egeit és minden seregöket, a földet és mindent, ami rajta van, a tengereket minden bennök valókkal együtt; és te adsz életet mindnyájoknak, és az égnek serege előtted borul le.” (Neh. 9:6.) Az ó-szövetségi próféták látták, hogy az Isten adja a földi életet, és sóvárogtak a megváltó után is, aki olyan életet ad, amely teljes, nem hat rá az entrópia.

Az evolucionista elképzelés szerint az ember mint szociális lény is folyamatos fejlődésen megy keresztül, az emberi közösségek, társadalmi formák a primitíviből az egyre fejlettebb felé haladnak. Egyes népek valóban magas anyagi és technikai civilizációra jutottak, de mások nem. (Hány „magas kultúra” tűnt már el a földről!) Jelenleg is élnek közöttünk törzsi kultúrában népek, és a fejlett kultúrák is sok negatív társadalmi jelenséggel küzdenek.

Milyen nagy nyomorúságot szülnék az olyan törvények és szokások, melyeket Isten törvényei nem engednek meg! Nemrég olvastam Albániáról, ahol a konfliktuskezelés bevett módja a gyilkosság. Ez aztán a vérbosszú végtelen láncolatához vezet. Gyerekek töltik a ház falain belül a gyerekkorukat, nem merik kiengedni őket a szülők (ha még él az apa), mert a bosszú őket is elérheti. Egy keresztyén szervezet munkatársai igyekeznek kimenteni őket távoli városokba, ahol iskolába járhatnak. Több más népnél is jelen van ez a szokás. Vagy a beavatási szertartások kegyetlenségei, tizenéves lányok körülmételezése, gyerekként házasságba kényszerítése, a soknejűség, a kegyetlen bálványok kiengesztelésének embertelen szokásai – sajnos nagyon hosszú a sor. Egyetlen dolog megy mindezekkel szembe: az élő Isten törvénye. Istenünk a rend istene, szemben a Diabolus természetével, aki a szétdobáló, leépítő szellem. Keresztyénként

tudjuk, hogy képtelenek vagyunk az isteni törvényt betartani, de Jézus Krisztus azért jött, hogy betöltse azt. Akik pedig benne élünk, mi is megtanuljuk az engedelmisséget, benne képesek vagyunk nem vétkezni.

Azt látjuk, hogy ahol nincs jelen az alkotó, fenntartó és megváltó értelem, maga Isten, ott a társadalomban is az entrópia törvénye érvényesül. Melyik nép kapott

olyan igazságos és bölcs törvényeket, mint a zsidók? Ha ezektől eltérünk, a rendet és az életet utasítjuk el, de hála az Úrnak az Ő hatalmas kegyelméért! „Az által lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra, hogy éljünk általa.” (1.Ján. 4:9.) Pál apostol így summázza ezt: „Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkek törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.” (Róm. 8:2.)

Haranginé Csuta Anna

Nagy szeretettel köszöntöm a testvéreket. Meghatottan állok ennél az úrasztalánál, mert sok-sok kedves emlék, igehirdetés és úrvacsorai alkalom emléke jön elő, és olyan testvéreké is, akik már a mennyei otthonban vannak, de egykor itt szolgáltak ebben a gyülekezetben. Istentiszteletünk megújulása a téma, és nagyon jó, hogy ez így hangzik, mert nem liturgia reformról van szó. Az istentiszteletéről, a gyülekezeti élet szívveréséről és központi alkalmáról van szó.

Három dimenzió

Hadd kezdjem azzal, hogy modern életünkben, a számítógépes világban ismeretes a 3D-s ábrázolás, sőt már a 3D-s nyomtatás is. Nos, én is erről a 3D-ről szeretnék beszélni. Nem a három dimenzióról, ami a térbeli látásunkat jelenti, hanem a gondolkodásunkról. Ugyanis nagy veszélye a modern életnek, hogy a világról, az emberi életéről való felfogásunk egyre inkább egydimenzióssá fejlődik vissza, és ez sajnos az egyházban is, a gyülekezeti életben is kísértés, még magával az istentisztelettel kapcsolatban is, amelyik – meggyőződésem szerint – három dimenzióban zajlik.

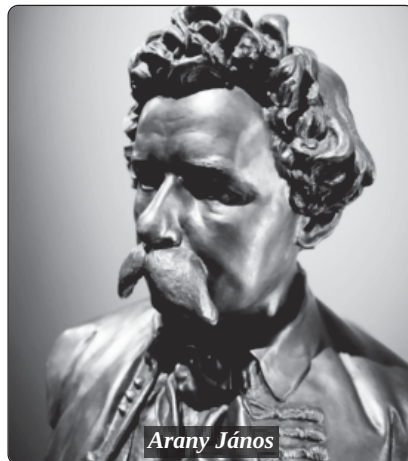
El szoktuk felejteni azt, hogy a zsoldárok egy része, így például a 19. Zsoltár is arról beszél, hogy a teremtett világ dicsőíti az Istent a maga hangtalan módján. De az élő világ is dicsőíti az Istent. Talán sokan emlékeznek az iskolai tanulmányaikból Arany Jánosnak „A fülemile” című versére, amely egy szatíra arról, hogy miközben azon az ominózus faágon vasárnap reggel egy kismadár Istent dicsőíti, aközben a homo sapiens, az ún. értelmes ember értelmetlen dolgokon öltre megy és hajba kap, öröme a szent napnak. Az értelemmel bíró ember nagyon értelmetlenül tud viselkedni, miközben a teremtett világ, annak ösztönös létevel dicsőíti az Istent.

Hadd idézzek ebből a versből, ami Arany Jánosnak a nagykőrösi éveiből, tehát élete második nagy korszakából való. Ekkor a református főgimnázium tanára volt, és látta, hogy mi magyarok mennyire szeretünk pereskedni, meg veszekedni, ezért írta ezt a satirikus verset:

Történt pedig egy vasárnap,
Hogy a fentírt fülemile
Ép' a közös galyra üle,
Azt szemelvén ki oltárnak,
Honnan Istent jókor reggel
Magasztalja szép énekkel:
Meggöszönve a napot,
Melyre, im, felvirradott.
A sugárt és harmatot,
A szellőt és illatot;
A fát, melynek lombja zöld,
A fészket, hol párja költ,
Az örömet, mely teli
Szivecskéjét elteli;
Szóval, ami benne él
S mit körében lát, szemlél,
Azt a pompát, fényt és színt,
Mely dicsőség
– Semmi kétség –
Ő érte
Jött létre
Csupán ő érte, mind!

Ezek a költői megfogalmazások jelzik azt – amit a Szentírás is mond –, hogy az első dimenzió, amelyikben Isten dicsőítése elhangzik, az maga a teremtettség. Mi a testünkkel, a testi létünkkel vagyunk jelen az istentiszteleten, így ebben a háromdimenziós létünkben kell hogy Isten dicsőségére éljünk, ahogy a Szentírás is írja egy helyen, hogy bármit

tesztek szóval vagy cselekedettel, mindent az Isten dicsőségére tegyetek! Tehát mi is részesedünk ebben a legelső dimenzióban, hiszen Istentől van a mi teremtettségünk, létfenntartásunk, mindenünk.

De a Szentírás beszél arról is, hogy Istent az ember feletti világ, a mennyei világ is dicsőíti. Különösképpen a Jelenések könyvében olvasunk erről: az angyalok például a Bárány énekét éneklék. Az Ézsaiás 6-ban pedig azt olvaszuk, hogy a próféta bepillant a mennyei világba, ahol Isten trónusa körül ott állnak a főangyalok, a szeráfok, szárnyaikkal eltakarják az arcukat és énekelnek: „Szent, szent, szent a seregeknek Ura, teljes mind a széles föld az ő dicsőségével!” Isten közeléből úgy látszik a föld, mint ami az Ő dicsőségével van tele. Lehet, hogy nekünk kedvünk lenne felszólalni

néha: „Kedves angyalok, ti abszolút rosszul látjátok ezt a világot, mert nem azzal van tele a föld, hanem sok bajjal, nyomorúsággal, szenvedéssel, vérrel, könnyel, meg földrendésekkel, cunamikkal és így tovább”, de ők nem hagyják abba ezt az éneket, hanem továbbra is azt énekelik, hogy „teljes mind a széles föld az Isten dicsőségével”. Rengeteget énekelnek az angyalok, tele van énekkel a mennyei istentisztelet.

A két dimenzió, a legelső és a legelső dimenzió között ott vagyunk mi, emberek. Milyen jó lenne, hogy ha a földi istentisztelet is ebben a hármas dimenzióban folyna! Hogyha össze tudnánk foglalni értelmesen, dallamokba szedve, és homo sapienshez méltóan el tudnánk mondani azt, amit a teremtett világ, az élő világ értelem nélkül, mégis csodálatosan szépen el tud mondani! Hogyha mi is meg tudnánk köszönni mindazt, ami körülveszi az életet, az élet örömeit, és bekapcsolódnánk az angyalok énekébe, akik ugyanazt éneklék, a Bárány énekét, a Teremtő Isten énekét, akik meghódolnak Isten előtt! Tulajdonképpen ez volna igazán az istentisztelet.

Ezt a Biblia is így gondolja, hiszen az Ószövetségnek és az Újszövetségnek az istentiszteletei is ebben a hármas dimenzióban folytak. Próbáljunk meg mi is másképpen gondolkodni az istentiszteletéről, legalább úgy, ahogy Kálvin gondolkodott! A Kálvinnak tulajdonított bűnbánó imádság, melyet erdélyi testvéreink minden istentiszteleten elmondanak, így kezdődik: „Íme egybegyűltünk itt és a szentek egyességében, az angyalok és

idvezült lelkek társaságában...” Vagyis nem csak néhány ember, esetleg egy kicsi gyülekezet van együtt, hanem egy jó társaságban vagyunk. Megnyílik az a dimenzió is, amiben ott vannak az Isten dicsőítésében azok, akik előttünk jártak, a mennyei gyülekezet, az angyalok, és azok a lények, akiket mi azért nem tudunk pontosan beazonosítani, mert ez a láthatatlan világ, de ott van az a látható világ is, amelynek az istendicsőítését ki tudjuk fejteni.

Énekeskönyvünkről

Jó lenne ebben a hármasságban látni az istentiszteletünket, és mindjárt sietek hozzátenni, hogy az istentisztelet megújulása is ebben a közegben gondolkodott. 1943-ban volt az Egyetemes Konventnek egy összejövetele, amelyik két feladatot tűzött ki maga elé. Az egyik, hogy fel kell mérni az istentiszteletünk helyzetét. Érezték, hogy a három dimenzió még az elemek tekintetében is el-

Dr. Szűcs Ferenc lelképásztor

tolódott: az igehirdetés vált dominánssá, ami nem baj, csak a többi része, az imádság, a bűnvallás, a dicsőítő imádság, a közbenjáró imádság, meg az Ige felolvasása háttérbe szorult. A másik feladat az énekeskönyv megújítása volt. 1948-ra elkészült az ún. próbaénekeskönyv, amit most már több mint hetven éve használunk, de közben elmaradt mögüle az istentisztelet megújulása. Ennek egy nagyon egyszerű egyházpolitikai oka volt. Az istentiszteleti rend kialakítását *Ravasz Lászlóra* bízta, aki ennek elméleti munkájával együtt el is végezte a feladatot, de a politikai fordulat miatt nem volt kívánatos, hogy az ő neve alatt jelenjen meg, így a liturgia megújítása elmaradt.

Utána volt egy másik tiszteletre méltó kísérlet a nyolcvanas évek elején, amit én magam is lelkészként éltem át. *Bartha Tibor* püspök kezdeményezte az istentiszteletről való gondolkodást, és egy nagyon komoly anyag született. Sajnos – és ezt megint sajnálkozva kell mondanunk –, végül olyanok készítették el az 1985-ben megjelent új istentiszteleti rendtartást, akik ezt az anyagot nem is olvasták, így nem nélkülözi a teológiai hibákat sem.

Ezeket történeti előzményként azért mondom, hogy lássuk, az énekeskönyv egy nagyon tiszteletre méltó, mind zenei, mind irodalmi szempontból alaposan végiggondolt összeállítás volt. *Csomasz Tóth Kálmán*, aki nekem tanárom is volt, az előszóban leírja,

hogy milyen szempontok vezették az énekeskönyv megújítását.

Azt mondja: „1. számba kell venni a reformáció előtti himnuszoktöltés és a bontakozó népének, valamint a főleg ambroziánus hagyományokon épült lutheri énekreform örökségét”. Tehát itt sem akartak egydimenziósak lenni. Tudták, hogy az egyház nem a reformációval kezdődik, és az sem lenne jó, ha csak kortárs gondolatokat fejezne ki az éneklés. Egyház akkor is volt, amikor mi még nem voltunk. Emlékszem a pomázi konfirmációkra, hogy az első órát mi mindig azzal kezdtük, hogy birtokba vesszük az egyházat. A toronyban kezdtük, a harangoknál. Aztán lejöttünk az orgonához, majd a templomba, és így tovább. Utána elővettük az anyakönyveket, és bogarásztuk. Mindenki elcsodálkozott azon, hogy vannak olyan feljegyzések, amelyek az 1700-as évekből valók, és el tudjuk olvasni a lelkésznek gyöngybetűkkel való keze írását. Kiderült, hogy a 13-14 éves gyerekek rettenetesen érdeklődtek eziránt a misztérium iránt.

Másodszor azt mondja, hogy „2. számba kell venni az ezekhez kapcsolódó magyar reformátori énekhagyományt”. Csodálatosan gazdag korszak volt ez. A magyar kultúrára és az egyházra is egyaránt jellemző, hogy amikor a legnyomorultabb külső körülmények voltak, hiszen a török hódoltság ideje alatt terjedt el a reformáció, később pedig jött az ellenreformáció és a Habsburg elnyomás, a legszebb dolgok éppen akkor jöttek létre. Komoly és nagy szellemi értékeket hoztak létre, tehát nagyon gazdag és csodálatos az az énekműanyag, amit egyébként *Csomasz Tóth Kálmán* dolgozott fel „A XVI. század metrikus dallamai” címmel, amiért aztán akadémikussá is választották. Mi ott voltunk az Akadémián, amikor őt doktorrá avatták, és meglepetést szerzettünk neki. Csöndes, szerény ember volt, ezért nem küldött meghívót, de a kis teológiai kórus *Hamar István* vezetésével elment, és ott az Akadémián, mindenki nagy csodálkozására elénekelte nekünk egy szép többszólamú éneket.

„3. meg kell találni annak a módját, hogy a református egyházunk és népünk életében annyira mély és áldott hatású genfi zoltárok felfrissül, teljes és alkalmas formában fokozottan beiktattassanak az ébredő református keresztyénység megújuló éneklésébe”. A legszentebb református hagyományunk, amivel kapcsolódunk az Ószövetség istentiszteletéhez, hogy *Szenczi Molnár Albert* gyönyörű átköltésében mind a 150 genfi zoltár benne van az énekeskönyvünkben.

„4. át kell vizsgálni a régebbi koroktól a legújabb időkig a külföldi evangéliumi, főként református egyházak éneklését, különös figyelemmel a profétikus és evangélicizációs szolgálat legnemesebb termékeire”. Egyedülálló a mi énekeskönyvünk a tekintetben is – és ebben is a 3D érvényesül –, hogy nem-

csak a magyar és nemcsak a genfi zoltárok örökségére, hanem az egyetemes keresztyénység énekkincsére is tekintettel próbál lenni. Tehát az angolszász ébredési énekek éppúgy benne vannak, mint a német evangélikus és református egyházak énekkincse.

„5. meg kell vizsgálni az újabb idők valóban értékes magyar énekeit, lehetőséget nyújtva arra, hogy a jók megmaradjanak, és, amennyiben ismeretlenek, ismeretessé válhassanak.

Végül 6. módot kell találni arra, hogy éneklésünknek ez a valóban korszakot jelentő megújulása a lehetőségig egybehangolódjék a magyarországi testvérkeresztyénység, főként az evangélikus egyház hasonló munkájával.” No, hát itt szomorúan meg kell azt állapítanom, amikor az ökömenikus imahetekken evangélikus testvéreinkkel ugyanazt a dalt elneveljük, akkor valahol mindig eltér a szöveg. Ezt lehetne majd korigálni.

Hadd olvassam fel még ennek az előszónak egyik utolsó mondatát, ami egy nagyon fontos szabály, és amit *Csomasz Tóth Kálmán* mindig nagyon a szívünkre próbált helyezni: „Azt azonban ne feledjük el, hogy az, ami akár lelki és hitvallási, akár művészi és irodalmi szempontból értéktelen, soha és sehol nem használható” – vagyis nincs helye a gyülekezeti istentiszteleten. Márpedig azt kell mondanunk, hogy a kortárs dicsőítő istentisztelet énekei, amelyek kétségtelen megmozgatják a fiatalokat, gyakran borzasztó gyarlók. Sokat azért se volna szabad énekelni, mert teológiailag is nonszenszek. Szomorúan látom azt az egydimenziós szemléletet, mely ezekből a nyugati individualizmustól átítatott énekekből visszaköszön: Mit éltem át én Jézussal? Fontosabb, hogy én mit éltem át, mint az, hogy Jézus is ott van a történetben. Ebben mindig megborzonek az ember, és azt mondja: Hát ezt kell énekelnünk? Az angyalok ezt éneklék a mennyben? Nem. Az angyalok a Bárányt dicsőítik. Az angyalok Oelotte teszik le a koronájukat. Azt élik át, hogy az Istennek valami nagy tervében én is benne vagyok, mint kicsi porszem. De amikor én válok a középponttá, és azt hiszem, hogy körülöttem forog a világ, akkor tévesen gondolkodunk. Ne tévesszük el, hogy a világ az Isten dicsőségének a színtere, és nem az emberé, és mi Isten dicsőségére vagyunk!

Főléről lefelé

Amit az énekekről mondtam, az igaz a liturgiára nézve is, hiszen ezek párhuzamosan haladnak, még akkor is, hogyha ez a kettő – történelmi szükségességből – elvált egymástól. Meg kell jegyezni, hogy az istentiszteleteinknek egy másik szomorú egyoldalúsága, hogy nem vesszük azt komolyan, hogy föntről, a mennyi istentiszteletől lefelé kell elindulnunk. Erre nézve jó példa az Úri imádság, amit elmondunk, de kevésszer tűnik fel nekünk, hogy Jézus hol kezdte ezt az imádságot. „*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy*” – tehát nagyon magasan. Az Isten közelében, az Isten dicsősége magasságából ereszkedünk le, mint egy úrhajó. Azt szoktam mindig mondanom, hogy a mi imádságainknak, meg

általában az istentiszteletünknek is az egyik nagy baja, hogy olyan, mint egy repülőgép, amelyiket mi már itt a földön túlterhelünk, és alig bír fölszállni, mert telerakjuk mindenféle bajjal, nyomorúsággal. Szeretnénk a Jóistent informálni, hogy mi van ezen a földön, mintha Ő ezt nem tudná. Jó, ha elmondjuk ezt, nem erről van szó, de sokszor csak ebből áll az imádságunk. Jézus imádsága pedig ott kezdődik: a Mennyei Atyánál.

És Isten nevének a megszentelését kérjük: „szenteltesd meg a te neved”. Ennek nem mi vagyunk az alanya. Nem mi szenteljük meg Isten nevét. Azt kérjük, hogy Ő szentelje meg, azaz tegye nagygyá, ismertté az Ő nevét. Minden istentiszteleten azért jövünk össze, hogy jobban ismerjük meg azt az Istent, akit nem ismerünk eléggé, de aki Jézus Krisztusban egészen megmutatta magát, és egészen ismertté akar lenni a mi számunkra. Olyan Mennyei Atya, aki a titkon ajtónkat behajtva való imádságban is ott van, és megfizet nekünk nyilván.

S jövünk lefele: „legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is”. Mert az volna a legjobb dolog, ha Isten akarata valóban megvalósulna, és eljönne az Ő országa. Ez megint csak olyan, hogy amikor ezt imádkozzuk, hogy „Jöjjön el a te országod”, akkor egy lépést hátrálunk. Ez olyan, mint mikor bejelentik, hogy jön a metró. Tessék lelépni a biztonsági szőnyegről! Amikor azt kérjük, hogy „Jöjjön el a te országod”, akkor tudomásul vesszük azt, hogy ezt nem mi valósítjuk meg, de várjuk. Szeretnénk már most az életünkben megkóstolni Isten országának a jelenlétét, és várjuk, hogy egyszer majd az új égen és az új földön Isten világa, Isten terve beteljesedik.

És utána érkezünk le a földre. Érezzük ugye, hogy itt most landolunk. Hol? A mindennapi kenyérmél. Mert ez hozzátartozik az életünkhöz. Kell. Amibe beletartozik nemcsak a kenyér, hanem a munkalehetőség, az egészségünk, a lakásunk, a hiteleink és így tovább. Minden, ami ehhez a kenyérkéréshez hozzátartozik, igen, ez is az Isten kezében van, a megfelelő helyen.

Sőt még mélyebbre megyünk: a mindennapi bűnökhöz, amire egyedül Istennél van a bocsánat, és amit mi továbbadunk a másik embernek, mert ő is vétkezik ellenünk, meg mi is vétkezünk Isten és a másik ember ellen.

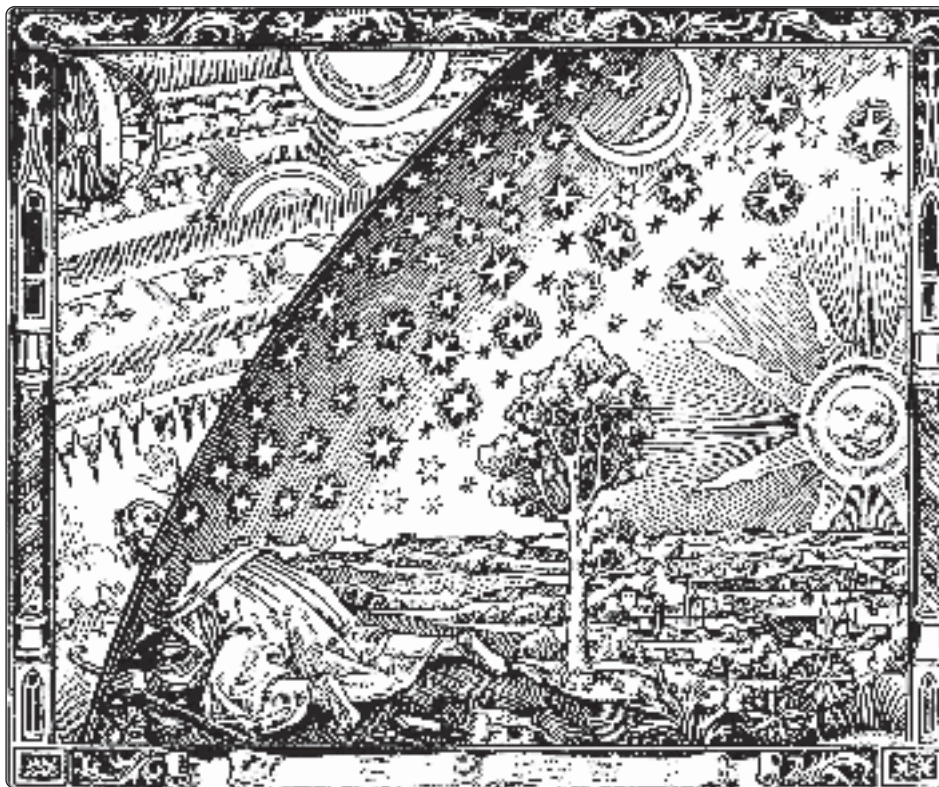
És leérkezünk a legmélyebbre, az ember alatti gonosz világába, amitől nem tudunk megszabadulni. Nem tud megszabadulni ez a világ a sátni erők sötéttségétől, hatalmától, a levegőbeli hatalmasságoktól. Mi el szoktuk felejteni, hogy nem mitológia ez az egész probléma, nagyon is kézzel fogható valóság, hogy a gazdasági életünk, a kulturális életünk, a divatdiktátorok bizony uralkodni akarnak a mi lelkünkön, testünkön, a jö-

vónkőn, az országainkon, és így tovább. És azt kell kérmünk, hogy szabadítson meg bennünket ettől a gonosztól, mert Ő tud megszabadítani.

Hogy aztán újra fölemelkedjünk, és újra doxológia, dicsőítés legyen. „Mert tied az ország” – az úrság. Az ország nem országhatárokat jelent, hanem uralmat. Tied az úrság, a hatalom és a dicsőség.

„Hat napon át munkálkodjál...” – ez az élet. Nem. Az élet ott kezdődik, hogy valahol az Isten közelében átélek valamit.

És ebben megint csak a református istentiszteletről mondottaknak a közepénél vagyunk, mert mi már nem a szombatot ünnepeljük, hanem az Úr napját. (Sajnos a mi vasárnap szavunk elég rossz gyakorlat, ami Szent István korából való, aki úgy próbálta a

Az istentiszteletnek is ilyen sorrendje kell legyen. Ahogy Kálvin imádságát említettem, hogy nem önmagunkban vagyunk, hanem ebben a három dimenzióban, az Isten jelenlétében, az Isten szolgálatában.

Amit eddig elmondtam, az igazolható a negyedik parancsolat ritmusából is. A negyedik parancsolat: „Megemlékezz a nyugalom napjáról (a szombat napjáról), hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál...” Már a konfirmandusok is megkérdezték tőlem, hogy milyen érdekes, nem azzal kezdődik, hogy hat napon át dolgozzunk, hanem azzal, hogy megemlékezzünk az Isten nyugalmaról. Arról, amit Ő befejezett a teremtésben, hogy valamit készen kaptunk. El szoktam nekik mondani mindig, hogy a teremtett ember, Ádám, a Biblia sorrendje szerint szombatnapra ébredt. Úgy kezdődött az emberi élet, hogy nyugalom napja van. Milyen érdekes ez! Istennek nem az volt a terve, hogy robottá tegye ezt a világot, hanem az, hogy az Ő békességében, az Ő nyugalomban részesedjen az ember, és innen lépjen ki a munkába. Két szombat fogja össze a hetet. És ez megint csak kifejező dolog, az istentiszteletnek van egy ilyen része, hogy az Isten közeléből vállalom majd a feladatokat. Fentről lefelé, az Isten nyugalma felé az aktivitás felé. Néha azt gondoljuk, hogy a mi aktivitásunk – „Hat

pogány magyarokat ránevelni arra, hogy elmenjenek azokra az artikuláris helyekre, ahol minden tíz falunak volt egy temploma, hogy ott vásárt is tartottak.) Az Úr napja nem a mi napunk. Az Úr felől indul ki minden. A hangulatainknak kell követnie ezt a sorrendet, ha fáradtan és megszorodva is kezdjük énekelni, hogy „No, minden népek, örvendeztetek” (47. genfi zsoltár). Mégis csak onnan indulunk el, hogy itt az Úr akar valamit cselekedni velünk és általunk. Az Úr napja egyben az utolsó nap is, azért ezt se felejtjük el. Arra emlékeztet minket, hogy az a nap lesz az, amikor megint csak nem mi cselekszünk már, hanem Isten teljesíti be az Ő tervét.

Az új istentiszteleti rend

Az új istentiszteleti liturgia megtalálható a Lélekkel és értelemmel II. füzetben. Ez azért is jelent meg, hogy erről valóban beszélgesünk, mert ezek nem kész liturgiai elemek, hanem javaslatok, amikhez addig kell hozzászólni, ameddig erről végleges döntés nem születik. Akkor remélem, hogy jobban egységesíti majd a mi istentiszteleti rendünket. Lelkipásztoraink ugyanis olykor nagyon ötletdúsak, és igyekeznek az istentiszteleteket színesíteni, de néha az ember azt érzi, hogy egy ilyen esztrádműsor lesz az istentisztelet, ahol szavalattól és énekkartól kezdve minden van.

Az új istentiszteleti rend gerince az, hogy van egy bevezető és egy bezáró része, amit az evangélikus testvéreink az oltári szolgálatnak szoktak mondani. A tervek szerint jó lenne, ha az úrasztalánál kezdődne, majd a bevezető rész után következik az ún. Isten színe elé állás. Ebben a *coram Deo*, azaz az Isten színe elé állásban benne van egy bűnvallás, kegyelemhirdetés, hálaadás a kegyelemért, amit egy gyülekezeti ének, esetleg kórus-ének követ.

Az olvasott igéknél nagyon fontosnak tartotta a bizottság, hogy mindig legyen egy ószövetségi és egy újszövetségi olvasmány is. Az igéolvasás – azaz hogy elhangzik Isten igéje – egy önálló rész, majd a hirdetett ige következik a szöszékről. Ott a szöszéki köszöntés, textus, igehirdetés, ráfelelő ének. Ezt követi az imádságos rész, amit régen papi imádságnak mondtak, a közbenjáró ima: „tartassanak könyörgések minden emberekért”. Nagyon fontos dolog, hogy a gyülekezet nemcsak önmagáért imádkozik, és nem a prédikációt ismétli meg röviden. Nem az a lelkipásztori imádság, hogy amit nem mondtunk el a prédikációban, azt még az imádságba valahogy belevevesszük, hanem valóban azért a közösségért, azért a városért, azért az országért, országunknak a vezetőiért imádkozunk.

A hitvallási és hálaadó résznél, ha nincs kiszolgáltatandó sákramentum, kereszteselés vagy úrvacsora, azért mégis utalást teszünk rá. Ezt azért is olvasom fel, mert ezt a szöveget rám osztották ki:

„Hálaadás a sákramentumok áldásaiért, hálaáldozat felajánlása

Hálát adunk Neked, Urunk Jézus Krisztus, hogy hirdetett Igédet megerősítet a sákramentumok pecsétjével is, és ezzel kiabrázolod a Veled és egymással való egységünket: „Mert egy a kenyér, egy test is vagyunk sokan, mert mindnyájan az egy kenyérből eszünk. Mert egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, és mindnyájunkat egy reménységre hívtál el.”

Ennek akkor is el kellene hangoznia, ha nincs úrvacsoraosztás. Miért? Mert így teljes az istentisztelet. Ahogy az ige mondja: „*Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én hangomat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem.*” Ez az ősgyülekezet úrvacsora közösségére utal. Krisztus mindig kívülről jön. Ő nincs úgy benn a gyülekezetben, hogy fraterálisan beszélgetünk vele. Nem. Ő mindig hívjuk. Ő mindig kopogtat, és Ő mindig kívülről jön. Ő egészen más. Ő más akar mondani, mint amit mi gondolunk. Ő másra akar elvezetni minket, mint amerre mi mennénk. Azt kérjük Tőle, hogy „Jöjj ide, Urunk, és megnyitjuk az ajtót. Te vendéglj meg bennünket.” Mert ezt jelenti az, hogy velünk vacsorál és mi Ővele. Mi terítjük meg az asztalt, de Ő a vendéglátó.

És itt hirdetnénk meg az adakozást, ami valahogy – szerénységből vagy álszerénységből, nem tudom –, a mi istentiszteleteinken a kijáratról elhelyezett perselyre szorul. Pedig

az istentiszteletnek az is része. Én tudom, hogy az a módszer, ahogy Amerikában is csinálják, hogy kiviszik az úrasztalához a presbiterok az összegyűjtött adományt, és ott van még egy rövid imádság, nehezen volna bevezethető itt nálunk, de azért érdemes lenne ezen elgondolkodni, hogy valóban annyira járulékos elem az adakozás, hogy szinte el kell rejteni a perselybe? Azt azért illő módon el lehetne mondani, hogy „Hálaadással emlékezünk meg arról is, Istenünk, hogy minden jó adomány és tökéletes ajándék tetőled száll alá, a világosság atyjától. Fogadd el, amikor ezért önmagunkat ajánljuk fel először a Te dicsőségéd és felebarátaink javának szolgálatára. Szavainkkal és életünkkel szeretnénk Jézus Krisztus nevével vallást tenni a mindennapi élet istentiszteletében, ezért küldetésünk betöltéséhez Szentlelked erejét kérjük. Fogadd el hálánk jeleként felajánlott adományainkat is egyháza javára és országod építésére.” Ez egy kicsit méltóbb módja az adakozásnak, mint az, hogy csak úgy kisurranunk a templomból, és belepottyantjuk az adományunkat a perselybe.

Azért a reménység mégis az, hogy az istentiszteleti megújulással szeretnénk valahogy közelebb hozni egymáshoz azt, hogy akár a Nyírségben tér be a református templomba egy atyafi, akár a Dunántúlon, azt érezze, hogy református istentiszteleten van. Mert sajnos néha az a fajta szabadság, amit épp a

liturgiában élünk át, most már szabadossággá kezd válni. Voltam olyan úrvacsorai alkalmon, ahol a lelkipásztor rögtönözött az úrvacsorai kérdéseket. Azt hitte, hogy ettől lesz modern az istentisztelet. A helyi adottságok, a közösségi szokások természetesen néha fölülírhatják az előírt rendet. Az orbottyáni gyülekezetben nagyon szeretem, hogy az alatt, amíg a lelkészek veszik az úrvacsorát, a gyülekezet azt éneklé mindig, hogy „Belső tisztaságban És ártatlanságban Én kezeimet megmosom” (26. genfi zsoltár). Engem mindig meghat ez az ének, mert ez csak ott van. Nagyon szép szokás. De azért ezektől a helyi lokálkoloritoktól – ahogy a néprajzosok mondják – eltekintve, mégis jó lenne, hogy ha a fő dolgokban egység, a mellékésekben szabadság, és mindenekben szeretet lenne. Köszönöm szépen a figyelmet. ■

SZIKSZAI BÉNI ESTI IMA

Uram fáradt vagyok, hogy igédet Elővegyem.
Mégis arra kérlek
Beszéljess el velem.
Fáradt minden tagom,
Fekszem mozdulatlan
Szívem üres csendjébe beszélj bele halkan.
Tedd azt, hogy az igék
Mit máskor vetettél,
Drága átélések
Miket velem tennél
Életre keljenek,
Virággá nőjenek,
Illatjuk árjában
Szép álmok jöjjenek.

1960. október 12.

CSILLAG LEGYEK

Csillagként tarts kezvedbe engem,
Hogy fényed sugározza életem.
Egészen hasson át tiszta lényed
Csak rólad zengjen énekem.
Ne adj nekem földi kincset,
Szaggass le rólam minden bilincset
Mely gátol, hogy szolgáljak Neked.
A fényből egy sugáryi se
Éltesse híú énem,
Taníts teljesen Neked élnem.

1974. augusztus 14.

IMÁDSÁG

Uram, nem szoktam hízelegni Neked,
Rimánkodni, hogy így, vagy úgy tegyél,
Legyél csödtömög, életem bankja,
Csak szüntelen fizess adósságimat.
Elveszem kezvedből, ha benne hagyssz a bajban,
Ha magamra hagyssz a földi zsvajban.
Mi jögon kének rögmentes utat
Sívó homokon bővizű kutat.
Fedelet, amikor zápor zuhog
Biztató fényt, ha bagoly huhog.
Most mégis itt térdelek Előted.
Könyörgök ne hagyj magára őtet.
Gyenge még hite, hogy próbát álljon.
Bárhogy történik utat találjon.
Állj, kérlek, most mellé,
Tedd reá kezedet,
Tapasztaltd vele,
Hogy híven vezeted.
Hadd lássa, valóban
Világossága vagy,
Gyengéden szerető
Csodálatos, Te nagy!

1970. május 11.

Kedves Testvérek!

A 2018. év végén lassan készülnek statisztikáink, beszámolóink, arról, hogy mit is kaptunk, tettünk ebben az esztendőben. Évünk alapigéje Máté evangéliuma 4. részének 12-17. verseiben szólalt meg január elsején: „Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost fogságba vetették, visszatért Galileába. Majd elhagyta Názáretet, elment, és letelepedett a tengerparti Kápernaumban, Zebulon és Naftáli területén, hogy beteljesedjék az, amit Ézsaiás próféta: „Zebulon földje és Naftáli földje, a Tenger melléke, a Jordánon túl, pogányok Galileája! A nép, amely sötétségben él, nagy világosságot lát, és akik a halál árnyékának földjén élnek, azoknak világosság támad.” Ettől fogva kezdte Jézus hirdetni: Térjete meg, mert elközélt a mennyek országa!” Istennek adunk hála, hogy minden vasárnap hangzott az Ige!

Pomázon a 2018. évben átlagosan 127 (2017: 132) fő, Csobánkán 39 (2017: 40) fő vett részt az istentiszteleteken. Az istentiszteleti látogatás csökkenése mellett 2018-ban Pomázon összességében 13 fővel, Csobánkán pedig 27 fővel (P: 1484 fő, Cs: 373 fő) kevesebben úrvacsoráztunk (1897 fő), mint az azt megelőző évben.

Társegyházközségünkben az egyház statisztikai adatok alapján a következőt láthatjuk: 20-17-8-34 (2017:26-19-7-37/ keresztlő-konfirmáció-ésküvő-temetés/).

A 2018. évben néhány alakommal vendég igehirdető szolgált:

- 2018. január 21-én Csikai Attila
- 2018. március 18-án Weiner Zoltán és Weiner-Legeza Luca (REFISZ)
- 2018. április 2-án Császár Domokos a KRE húsvéti ünnepi követe, május 21-én pedig Kerékgyártó Klaudia a KRE pünkösdi ünnepi követe állhatott a pomázi szószéken.
- 2018. április 21-én Sebestényné Jäger Orsolya

Az évközi alkalmakon sokszor helyettesített Stíft János, Koncz Zoltán és Sebestényné Jäger Orsolya lelkipásztor testvérünk.

Belmisszó

Hajlékaink megteltek mind a böjti-, mind az adventi evangelizációs estéken, ahol Ger-

gely Ferenc Barnabás lelkipásztor (Pomáz) és Esztergály Előd Gábor lelkipásztor (Csobánka) szolgált. Magam június 6-8. között evangelizáltam a pomázi templomban.

A presbiteri bibliaórákat felváltotta a férfi/női bibliaóra. Az alkalmakat mindig egy témában, ám külön külön dolgozzuk fel férfiak és nők, majd közös énekkel és imádsággal fejeződik be az alkalom. Szolgálói: Nyilas Zoltán és Nyilasné Darabos Andrea lettek.

Hét éve folyamatosan megjelenik gyülekezetünk Áldás, békesség! című folyóirata. A város kulturális éltébe az ARS SACRA fesztivál keretében kapcsolódtunk be. Szeptember 21-én hagyományosan a Praetorius kamarakórus énekelt közöttünk.

A konfirmációi felkészítés kiegészítéseként a szeptembertől májusig tartó időszakban kéthetente éneket tanultunk. Öröm, hogy a szolgálatba bekapcsolódott Burtics Márta testvérünk. Augusztus 26-án került lebonyolításra a VII. Papkerti koncert: szép népzene hallottunk a DALINDA énekegyüttes tolmácsolásában.

Szász Ferenc presbiter vezetésével havi rendszerességgel szolgáltunk a Gálfi Béla Nonprofit Kft. – Magyarország második legnagyobb – pszichiátriai intézményében, valamint a Gálfi Béla Nonprofit Kft. SARA lakóotthonban. A szolgálatba ebben az esztendőben többen is bekapcsolódtak.

Pilisszentkeresztben apró előrelépést tapasztaltunk: 2018. évben a sátoros ünnepeken alkalmat szervezhettünk a község Polgármesteri Hivatalának fűtött dísztermében. Istentiszteleteinket már helyi reformátusok is keresik és várják.

Minden vasárnapi szolgálatunk meghallgatható gyülekezetünk naprakész www.pomaz.reformatus.hu oldalán, valamint élőben, ún. „live stream” formában is hallgathatók az istentiszteletek. Átlagosan 10-12 kapcsolódót mutatnak a statisztikák.

Diakónia csoportunk kezdeményezésére 2016. évben ételosztó ládikát helyeztünk el az esperesi hivatal kapuján. Örömmel látjuk a jószívű adakozókat, pontosabban adomá-

nyaikat. Rendzavarás, szemetelés, romlandó ételek elhelyezése ritkán fordul elő.

Kiránduló körünk a napokban adott hálát az elmúlt öt évéért. Közel 50, 2-20 kilométer közötti túrát szerveztünk 4-16 fő közötti létszámmal. A legfiatalabb túrázó 5 éves, a legidősebb 78 éves volt.

Isten iránti hálával jelentjük, hogy gyülekezetünk szolgáló közösség. Szeretném megköszönni minden gyülekezeti tagunknak, hogy áldozatvállalásával együtt szolgálhattunk bizonyágtételekben, diakóniában, beteglátogatásban, babák, gyermekek és ifjak közötti munkában, megkereszteltek felkészítésében, hitoktatásban, énekkarban, énektanításban, zenei-kántori szolgálatban, irat-terjesztésben, pilisi kirándulások rendszeres megszervezésében, az Úrszta megterítésében, újságszerkesztésben, pénzügyi- és építési munkában, karbantartásban, takarításban, templom virággal történő díszítésében, kert- és temető rendezésben, alkalmak szervezésében, presbiteri szolgálatban, a lekcói felolvasásában és az úrvacsorai kelyhek mosogatásában, eltörlésében.

Gyermekmunka, hitoktatás, konfirmáció, ifjúság

E szolgálati ág különösen fontos társsegyházközségünkben, így egyben a legnagyobb áldozatot is kívánja. A 2018. esztendőben mintegy 1.800.000 forintot fordíthattunk erre a szolgálati ágra.

A legkisebbek a Baba-mama körben találkozhattak. A hagyományos jótékonyági baba-mama alkalom 2018. december 8-án volt, melynek bevételével két rászoruló családot támogathattunk. Ebben az esztendőben elkészültek az új keresztlői köszöntőkártyák és a színezhető igéskártyák is.

Gyermekek istentiszteleteinken szép tematikus rendben haladtunk. Május 6-án anyák napi szolgálat; többször az ún. „visszacsatolás” (március 25., július 1. és november 25.) volt, ahol a gyermekeink elmondták a gyermekórában tanultakat.

Június 25-30. között „Testetek ... a Szentlélek temploma.” című gyermekhetet szerveztünk Bakonybélen. 40 fiatal választotta táborunkat. A táborozók július 1-jén szolgáltak pomázi istentiszteletünkön.

A legkisebbeknek – „Állati küldetés” címmel – (50 fő résztvevő és 23 fő segítő) augusztus 21-24. között nyári napközis táborunk volt Pomázon.

Fiatalaink augusztus 27-30. között Nagyborzsöny-Kisirtápusztán vettek részt nyári csendesnapokon.

A tanévben Malmos Attila presbiter vezetésével rendszeresen készültünk tematikus gyermekdelutánokkal, kirándulásokkal.

December 24-én verssel, énekkel, árnycsajátékkal készültek kicsinyeink. Ifjaink pedig színdarabokkal és igeolvasással szolgáltak az idős karácsonyan (december 19.), valamint meglátogatták közösségünk idősebb tagjait. A gyermekszolgálok megfrissülésére két hétvégen továbbképző alkalmat szerveztünk Surányi Zoltán református élménypedagógiai tréner vezetésével. Bízunk abban, hogy vasárnapi gyermekszolgálataink így komplexebb bibliai foglalkozást adnak majd gyermekeinknek.

Május 13-án 17 fiatal konfirmált gyülekezetünkben. 2018. október 28-án a 2019. évben konfirmáló fiataljaink szolgáltak istentiszteletünkön. Stíft János és Osváth Dóra vezetésével konfirmandusainknak és ifjainknak két alkalommal szerveztünk csendeshétvégét Gárdonyiban (április 28-29. és október 29-30.); évközben farsangi (február 2.) és mikulási (december 7.) vidámságot és RE-FISZ csendesdelutánt (március 18.) tartottunk.

A gyermekmunka azonban nemcsak a templom falain belül működik. Isten új ajtót nyitott a 2013-ban a hitoktatás területén. Az évtizedeken át hűségesen végzett fakultatív hitoktatás mellett szeptembertől újabb csoportokban indulhatott el a szabadon választható, de kötelező református hitoktatás, így szeptember 9-én tanévnyitó istentiszteletet tartottunk. Hittanosaink szolgáltak mind a csobánkai-, mind pedig a pomázi evangélicáció alkalmán.

Sok imádság, jelentés, munkaterv készítése után örömmel számolhatok be arról, hogy Pomázon és Csobánkán – óvodás kortól a konfirmációig – 278 hittanosunk van.

Szász Ferenc és Halász Árpádné évről-évre bejelentés és normatív támogatás nélkül szolgál az IRMÁK sérült fiataljai között. Köszönjük hitoktatóink és a baba-mama körösök, gyermekmunkások pontos és megbízható munkáját, hűségét!

Énekkar

Kórusunk ebben az esztendőben ünnepelte alapításának 20. évfordulóját. Köszönjük a vezetők és a tagok hűségét. Március 11-én templomunkban szolgált a Pomázi Szent Cecília Énekkar. Istentiszteleteinken is gyakran vállalt szolgálatot gyülekezetünk Pszalmus kórusa.

Kórusunk idén április 28-30 között a marosszentgyörgyi testvérkórusunkhoz utazott. Részt vett a pomázi (március 3.) és egyházmegyénk (május 27.) énekkari találkozásán Pátyon. Rendszeres szolgálatainkon túl (sátoros ünnepek: karácsony (Budakalász), húsvét (Csobánka), pünkösd (Pomáz)/ Leányfalu Református Idősek Otthonában (március 4.), a dunaparti pszichiátrián (december 17.) június 10-én évadzáró, november 18-én jótékonyági hangversenyen magasztalhatta énekszóval Urunkat. Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc városi megemlékezésén és a reformáció ünnepi alkalmán (október 31.) is énekel.

Presbiter és gondnokválasztás

Gyülekezetünkben 2017. október 15-én tartottuk a presbiter- és gondnokválasztást. Sok férfi és női jelölt megkeresése után végül Csobánkán 5 fő, Pomázon pedig 15 fő vállalta el a szolgálatot. Új presbiterjeink beiktatására 2018. január 14-én került sor. Cikluskezdő hétvégénket Gárdonyiban tartottuk. (Január 19-21.)

Idén presbitériumunk úgy döntött, hogy a tavalyi évben be nem töltött presbiteri helyekre, időközi választást ír ki. 2018 november 11-én történt választás alapján Kurfis Géza és Fónagy András lett presbiter; a gyülekezet pópresbiteri pedig 1. Óváry Ákos

2. Osváth Zsolt 3. Róna Péter 4. Istenes Lászlóné lettek. Fogadalomtételükre 2018. december 2-án került sor.

Isten áldását kérem a választási eljárásban résztvevők életére; az új szolgálóknak pedig sok örömet, tettekrekesztséget és alázatot kívánok!

Ökumené

Pomázon és Csobánkán január 22-27. között együtt tanúskodhattunk az élő Krisztusról reformátusok, evangélikusok, szerb ortodoxok, görögkatolikusok és római katolikusok. Ebben az esztendőben közösségeink beosztott lelkészei szolgáltak.

Munkáink

2017 évvégén a Kálvin téri térkőinstaláció 71. darabját fogadta örökbe – vásárolta meg – csobánkai gyülekezetünk. (Felirata: Luther: „A Szentírás olyan, mint a gyógynövény, minél többet dörzsölöd, annál jobban illatozik.” Mészöly Miklós: „Mindenesetre nagy ajándék, hogy a megreformált hitűeknek nem kell hinnük azokban a dolgokban, amelyek szemben állnak a józan észszel, csak azokban, amelyek meghaladják a józan észszet.”) A kő elhelyezésére nagycsütörtök délután került sor imaházunk bejáratánál.

Nyáron Pomázon kijavítottuk a beszakadt vízóraaknát, ősszel pedig Isten kegyelméből és szakértő segítségével megújítottuk az évtizedekkel ezelőtt megroggyant keresztelői kannánkat.

Bár temetőnket 2014-től a Magyar Református Szeretetszolgálat által megnyert közfoglalkoztatási program keretében közfoglalkoztatott munkatárssal karbantartjuk, Izsó Mihály testvérünk szívügyét is megismertük az elmúlt esztendő alatt. Köszönjük neki, hogy nincs olyan pillanat, mikor ne fordítana gondot gyakran betegeskedő toronyóránkra, annak vezérlésére, valamint temetőnkre. Neki köszönhetjük a megújult temetői keresekutat. Alapjában véve bármit kértünk tőle azonnal jó szívvvel és segítő tettekrekesztséggel válaszol. Sántha János gondnok úr „sziszifuszi” munkával vetett fűvet a templom körül. Karácsony előtt pedig hangosításunkat újítottuk alapítványunk támogatásával.

Közösségi „munkáink”

Hálások lehetünk Kurfis Imre testvérünknek is, aki a templom belső javításaira szó nélkül vállalkozik. S ő volt az, aki megírta számunkra a nagyhéten bemutatott „Clavius” passiójátékot.

Szeptember 1-jén mi lelkipásztorok, Mazaray Sándor és Hardi Péter presbiterek kíséretében felkerestük a SPAR melletti és az egykori szegkovácsok területén épült lakóparkokat, hogy – egy új kiadvány átadásával – közösségünkéről hírt adjunk a legfiatalabb pomázi lakosoknak.

Október 13-án több mint harmincan Kecskemétre kirándultunk. Felemelő alkalom volt a reformációi istentiszteletre összeállt kamarazenekar szolgálata is.

Decemberben a megújult presbitérium napirendre tűzte a pomáz-csobánkai ügyeletes presbiteri rend és a körzetgazda hálózat kialakítását. Míg az első a vasárnapi istentiszteleteken jelent intenzívebb presbiteri jelenlétet-, az utóbbi a gyülekezeti tag-

jainkkal való intenzívebb kapcsolattartást, látogatást szolgálja. E szolgálat nemcsak a presbiterek, hanem minden gyülekezeti tagunk számára fontos, ezért szeretettel hívünk és várunk másokat is a munkába.

Álmaink... amire nem is gondolhattunk...

2014 márciusának idusán magam a következő levelet fogalmaztam meg Dr. Szabó István püspök úr felhívásának engedve:

„A Pomáz-Csobánkai Református Társ-egyházközség Presbitériuma 2014. március 9-én tartott ülésén átgondolta beruházási terveit. Bár az összegek úgy tűnhetnek, hogy az „álmok kategóriába” esnek megalapozottnak gondoljuk őket.

1. Pomázi református templom külső felújítása – 15.000.000 Ft

A munka elvégzése jóváhagyott építési engedéllyel rendelkezik, melyből az ütemezhető fázisokat már elvégeztük

2. Beosztott lelkeszi garzonlakás építése Csobánkán – 15.000.000 Ft

(Amennyiben a garzonlakás a gyülekezetet segítő / gyermek és ifjúsági hetek tartására alkalmas/ vendégházzal együtt épül meg – 80.000.000 Ft)

Az épületet a csobánkai és pilisszentkereszti testvérek intenzívebb pástorlása miatt terveztük Csobánkára. Jelenleg ugyanis egyik településen sincs – felekezettől függetlenül (!) – helyben lakó lelkeszi. A vendégház pedig a gyülekezet anyagi megerősödését és így önállóítását is segítené. (A pilisi régióban ugyanis nincs 30-50 fős „kulcsosház” kategóriájú református konferenciaközpont.)

3. Pomázi parókia energetikai megújítása: nyílászáró cserre, napkollektor, napelem – 3.500.000 Ft

4. Óvoda építése (100 fős) Pomázon (telek és épület) – 300.000.000 Ft

Pomázon jelenleg 19 állami óvodai csoportban folyik az óvodapedagógiai munka. A körülmények azonban mostohák. A csoportok egy része például öt éve átmeneti lakókonténerben van elhelyezve. A 2014-es törvényi változás így nehéz helyzetbe hozta az önkormányzatot. A helyi nehézségek miatt a szülők gyermekeiket a környező települések és Budapest óvodáiba iratják be. Gyülekezeti tagjainkban felmerült igény és presbitériumunk meglátása szerint az óvoda indításával nemcsak a folyamat állítható meg, hanem tervünk konkrét missziói célt is szolgál.”

Nem gondoltuk, hogy valaki levelünket elolvassa, vagy támogatásra javasolja. Nem gondoltuk, hogy Isten imáinkat meghallgatja. Nem gondoltuk, hogy a tervek támogatása esetén gyülekezetünkben mindez rövid ideig tartó feszültséget és vihart jelent majd. De mindez megtörtént! A legnehezebb percekben azonban egyik testvérünkötől az alábbi Igét kaptam: „*Makacsokdának pedig és pártot ütének ellened* (ti. Isten

ellen), és veték törvényedet hátuk mögé; prófétáidat is meggyilkolák, a kik bizonyoságot tőnek ellenök, hogy őket te hozzád térítenék, és nagy bosszúsággal illettek téged.” (Neh 9,26)

A legnehezebb órákban derült ki számomra, hogy 4 évvel ezelőtti tervünk nemcsak a mi generációnk vágya.

1985. december 6-án tragikus körülmények között elhunyt Dr. Takács László a csobánkai gyülekezet gondnoka, aki imaházunk szolgálati lakásában élt. A lakás felnyitása után Czender Mihály presbiter testvérünk megtalálta Dr. Takács László 1982. október 31-én kelt végrendeletét, melynek értelmében egykori gondnok testvérünk hétfélig telkét társégházközségünkre hagyta. A presbitérium december 19-én egyhangúsággal döntött az örökség elfogadásáról. Dr. Szűcs Ferenc lelkipásztor éves jelentésében minderről így emlékezik meg: „Február 2-án a csobánkai temetőben vettünk búcsút a magyar evangéliumi ébredés áldott emlékü evangelistájától, Szikszai Bénitól, az év végén pedig ugyancsak Csobánkán dr. Takács László ny. törvényszéki bíró, csobánkai gondnok testvérünk koporsója mellett kellett megállnunk. Az ő váratlan távozásával a kis csobánkai gyülekezetet súlyos veszteség érte. Dr. Takács László testvérünk végrendeleti örököséül a társégházközséget tette meg. Kis ingatlanát a hagyományozó végakaratainak megfelelően a csobánkai imaház konferenciái központtá fejlesztéséhez kívánjuk majd felhasználni.”

1989 augusztusában presbitériumunk a meglévő imaház területén „missziói telep, illetve iszákosmentő állomás” kialakításán gondolkodik. A tervek elkészítésére felkérjük Rácz Tamást, Rácz Miklós csobánkai presbiter fivérét. Az elgondolás szerint mintegy 40 személy befogadására alkalmas épület kialakítására volna lehetőség. „Anyagi fedezetül pedig dr. Takács László hagyatéka, illetve két ceglédi hívő nőtestvér mintegy 2 millió forintnyi felajánlása szolgálna.” A tervek elkészülnek és ma is megtekinthetők, ám a telek eladása éveken keresztül húzódik.

1992 után 2006-ban lesz aktualitása ismét a kérdésnek. 2006. április 8-án a presbitérium határozatban döntött a telek eladásáról. Az eladásból származó pénz gyülekezetünk most is a napi működéstől elkülönítetten kezeli.

Örömmel jelzem, hogy a beruházás építési és kiviteli tervei elkészültek. A műszaki ellenőrökkel megkötöttük a szerződéseket. A beruházás megkezdésére építési engedéllyel

rendelkezünk. Feladatunk egy belső egyházi rend szerinti kivitelező kiválasztása és a megfelelő ajánlat esetén a munkák megkezdése. (A terv részeként szereplő lelkészlakás ügye még egy földhivatali eljárás miatt néhány hetet csúszik.)

És az óvoda...

Kértem az Urat, adjon Igét. Az elmúlt év kezdetén a következő vezetést kaptam: „*Most azért menj! Elküldelek téged a fáraóhoz*” ... *Bizony, én veled leszek!*” (2Móz3)

Majd: „*Jézus ezt mondta: Engedjétek e kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké a mennyek országa. Azután rájuk tette a kezét, és eltávozott onnan.*” (Mt 19,14-15.)

Amit már akkor tudtam, biztosan nem szeretnék egy óvodát csak üzemeltetni és a magunk dicsőségét felmutatni. Szolgálni viszont szeretnénk az élő Istennek! (Mt 20,26-27)

Tervezett óvodánk 3 csoporttal működne. Gyermekek közötti környezetben, családias légkörben biztosítanánk a gyermekek harmonikus fejlődését a keresztyén hitéleti nevelés szellemiségében.

A református óvodában a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösségformálás sajátos világszemlélettel történik. A református óvoda a családias szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet és a bizalom. Mindhárom kívánja a nevelő állandó jelenlétét. Az együttlét vidám, bensőséges légkörben biztosítja a gyermekek sokoldalú és harmonikus fejlődését. Az igazi jelenlét közös tevékenységre, játékra, párbeszédre motívál. A gyermek ezen keresztül tapasztalja meg a személyére irányuló tiszteletet, elfogadást, szeretetet és megbecsülést.

Sok gyermek a református óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét. Megfelelő alkalmat kell teremteni az első közös hitbéli tapasztalatok megszerzéséhez, melyeket életkoruknak megfelelően értelmeznünk is kell. A kisgyermek minden hittel kapcsolatos kezdeményezését figyelemmel kell kísérmünk, elő kell segítenünk hitének fejlődését.

Majdnem fél éves egyeztetés után Polgármester úr 2018. augusztus 7-én visszalépett egy meglévő óvoda megvásárlásának lehetőségétől, így közegyházunk tervünket jelenleg tartalék keretbe helyezte. Augusztus 8-án a napi igében ezt olvastam: „*az Úr harcol értektek, ahogyan megígérte nektek.*” (Józs 23,10)

Nekünk pedig mindkét kérdésben hálás szívvel kell megköszönnünk Urunknak, mindazt, amit eddig elvégeztünk!

Nehézségeink

Legárvább istentiszteletünk a Mennybenmenetel napján volt. Dél előtt Csobánkán 9 fő, este Pomázon 35 (2017-ben 8 és 33 fő) fő vett részt az „ünnepi” istentiszteleten;

Reformáció ünnepnapján Pomázon énekarunk szolgálata után 82-en hallgattuk az Igét. Sajnos imaóráinkat is csekély létszámú jelenlét jellemzi.

Emellett teljesen megkopott az idén (2018. október 31.) éppen 30 éves kapcsolatunk a Verőcei Református Egyházköz-séggel.

Tizenegy évvel ezelőtt hitoktatottjaink száma 138 fő volt. Mára – a szülők bizalmából – pontosan 278 gyermeket taníthatunk. A külső feltételek, az anyagiak rendezett és megbecsült szolgálatot jelentenek hitoktatóinknak. Ám a gyermekek és szüleik meg-

szólítása és gyülekezetünkbe való meghívása még mindig nehéz feladat. Örömmel fogadunk minden kezdeményezést és ötletet. Már több alkalommal jeleztük, hogy pedagógus testvéreink számára egy továbbképzéssel megszerezhető a hitoktatói végzettség; az óvodai hitoktatásba pedig (ugyan szerényebb anyagi juttatás mellett) egy-egy évre presbitériumunk a képesítési feltételek alól felmentést adhat.

Jó reménységgel vagyunk, hogy nagytiszteletű asszony, Stift Ágnes hitoktató szolgálataival megelevenedik az intézmények és gyülekezetünk kapcsolata. Így több gyermek és szülő kapcsolódik mindennapi életünkbe.

Teherként és nehézségként néztünk eddig a temető környékén felhalmozódó kommunális hulladéokra. Továbbá, bár évről-évre egy-egy beteg fát kivágatunk temetőnk néhány éven belül teljesen megtelik és további sírhelyek kialakítására nem lesz lehetőségünk. A szemétszállítás megoldódott. Az adminisztrációhoz szükséges szoftvert megvásároltuk. Heti 0,5 m³ szemetet szállítunk el, s évente két alkalommal nagytakarítást tartunk. Azt azonban sajnálom, hogy a közel 600 sírhelyes te-

metőnkben egy-egy nagytakarításkor ugyanaz az 5-10 ember vesz részt...

Ám új problémával szembesülünk hetente: ez pedig a közlekedés és parkolás kérdése. Minden fórumon elmondtuk, hogy a temetőnkkel szemközti terület magánkézből van, azaz sem egyházi sem pedig önkormányzati tulajdon nincs benne. A területet tehát – az önkormányzat felszólítására – a tulajdonosok kerítették le. Legutóbbi levelünkre válaszul Polgármester úr azt ígérte, hogy 2019-ben, önkormányzati tulajdonon (véltetően a ravalozó körül) parkoló kerül kialakításra.

„Ebben az esztendőben új kihívással szemben kellett néznünk. A wellness, keresztény attitűdünket és ünnepeinket is átforgatta. Egyrészt a „Logosz”-ra (Igére) épülő szolgálataink mellett nagy igény mutatkozik a „páthosra” (érzelmekre). Így sokan csak azt várják, hogy újabb és újabb ingerek és érzelmek járják át Istennel való kapcsolatunkat (Istenélményünket. Did you enjoy service?). S amennyiben mindez elmarad: csalódunk, visszafordulunk. Ennek következménye, hogy a vasárnapi istentisztelet helyett izgalmas „élményt” ajándékozunk egymásnak; közösségünköt pedig elmaradunk. Úrvacsorai ünnepünk így megszűnik, egyre kevésbé lesz fontos. Jól érzékelhető mindez az úrvacsorázók számának folyamatos csökkenésében.” – írtam a tavalyi jelentésemben.

Advent utolsó vasárnapi igehirdetésem borulató képei után egy lelki testvérem megkérdezte: „ugye nincs komoly gond?” De van. Velünk!

Egy évtizeddel ezelőtt Lovas András lelkipásztor azt kérdezte tőlem: „milyennek szeretné látni a pomáz-csobánkai gyülekezetet? A feleletem akkor is és mai is a következő: ELKÖTELEZETTNEK.

S úgy látom, hogy leginkább ez lazult meg... Ez a szabad Istenhez való hűség.

Látom, amikor mazsolázunk az igehirdetők között, mikor a korábbi rendszeres igehallgatás helyett 2-3 hetente jövünk az istentiszteletre. Rétegalkalmainkat nem keressük. Kisköri presbitérii alkalmainkat szórányosan (4-5 fő) látogatjuk, más gyülekezetek örömeiben – Sántha János gondnok urat leszámítva – nemigen veszünk részt. Valahogyan teher lett reformátusként együtt lenni.

Nem az a kérdés, hogy elvégeztük-e a munkát, mert elvégeztük. Hanem az, hogy milyen szívvel tettük... Nem titeket bántalak, akik még az év utolsó napját is arra szántátok, hogy meghallgassatok. Ez leginkább magamnak szól!

Pedig az Ige ebben az évben is egyre több emberben végezte el munkáját. Sokak „megrongálódott” élete megújult, majd elkötelezett (ma leginkább így fordítanám a religio kifejezést) keresztény életet éltek és élnek.

Ám az elköteleződés szövetségkötést is jelent. A szövetségkötés pedig felelőssé tesz. Felelőse lettem egy lelki családnak, Pomáz-Csobánka reformátusságának.

Sokszor mondjuk: ez az én gyülekezetem, de ez sohasem birtokviszonyt jelent, hanem azt a közösséget, melyhez magam is tartozom. Felelősségemből adódik, hogy e hely „Isten háza, mennyország kapuja...”, s ezért önként szolgálok.

A Királyok második könyvének 11. és 12. fejezetében részletesen olvashatunk (Jójáda főpap és Jóás király történetében) minderről. Jósias indítására az egész nép fogadást tesz Istennek, s ez egy átok-áldás alatt tett „ráállás” a törvényre, önkötelező hitvallás, melyet gyülekezeink tettek és tesznek Istennek és Isten előtt.

Magunkhoz intézett kérdésünk az: szüleit-e gyülekezeinkben és egyéni életünkben ilyen Isten mellé elkötelező fogadás?

S ez a szóban tett fogadalom a szövetség szerinti cselekedetté válik Jeruzsálem (Pomáz-Csobánka) lakóinak életében. Isten Szentlelke az Ige által nemcsak a reformáció nagy tetteit szüli, nemcsak a nagy, életeket meghatározó hitvallásokat, hanem azokat a kis mindennapi cselekvéseket (Reformáció 500+), amelyeket Isten most számon kér református egyházunktól és személy szerint egyenként mindannyiunktól.

I. Egyházstatisztikai adatok

Keresztelés:	12 férfi	8 nő	20 (t:26) összesen
Konfirmáció:	12 férfi	5 nő	17 (t:19) összesen
Házasságkötés:	0 tiszta	8 vegyes	8 (t:7) összesen
Temetés:	19 férfi	15 nő	34 (t:37) összesen

II. Pénzügyi adatok

Bevételek	Kiadások
I. 4.973.743	XI. 6.882.104
II. 5.821.275	XI/A. 4.602.104
III. 7.153.698	XI/B. 2.280.000
IV. 10.783.397	XII. 4.046.535
V. 580.000	XIII. 446.624
	XIV. 3.729.137
	XV. 704.672
	XVI. 837.767
	XVII. 2.892.615
	XVIII. 0
Σ bev: 29.312.113	Σ kiad: 19.539.454

Az itt fogadást tett nép Jósias egész életében nem szakadt el az Úrtól, atyáink Istenétől. A szövetségi hűségéről van itt szó, amit Isten nem egy nemzedéken mér le, hanem egyházának egész történelmében, de hiszem, hogy minden nemzedéktől számon kér.

Köszönet

Köszönjük gyülekezeti tagjaink anyagi támogatását. Hálaadó vasárnapunkon (október 14.): 2,7 millió forint adományt kaptunk. A 2018. évi országos perselyezéskor a kesznyéteni templomfelújításra 173.000 Ft céladomány, a leégett nagydobronyi óvoda újjáépítésre 189.000 Ft érkezett. A REFISZ-t 145.000 forinttal; a Lepramissziót 5.000 forinttal támogattuk. Az egyházmegyei GYÚSZ Alapot 63.000 forinttal támogattuk Több tízezer forinttal (125.000 Ft) segítettük gyülekezeteinkben a szükségét szenvedő testvéreket.

Pénzügyi forrásainkat vizsgálva elmondhatjuk, hogy stabil évet zártunk. Jövő évre átvihető megtakarításunk 9 millió forint, melyből 4 millió forint parókiánk fűtőszerszerűsítésére fordítandó közegyházi támogatás. Az év végén köszönetet kell mondunk Halász Árpádné, Éva néninek is aki évtizedek óta végzi hűségesen pénztárosi szolgálatát. Példaértékű, ahogyan nyár derekán jelezte szívesen átadná másnak a területet, ám amíg kirendelt új szolgáltót nem kapunk, nem hagyja magára „pénzügyi kérdésben” csobánkai közösségünket!

Köszönöm családomnak, hogy minden hibámmal együtt, minden tekintetben támogatták elmúlt évi szolgálataimat. Biztos és békés háttér nélkül nem indulhatnék reggelente a szolgálatba. Köszönöm türelmüket és bízom benne, hogy minden hiányomat kipótolja Urunk.

Köszönöm Stift János nagytiszteletű úr, Sántha János és Halász Árpád gondnok úr hűséges szolgálatát.

Végül megköszönjük az Úristen minden ajándékát, feddését. Minden dolgunkat, hiányunkat kipótolta. Családommal együtt köszönöm minden Testvérünk imádságát, segítségét!

Soli Deo Glória!

Pomáz, 2018. december 31.

Nyilas Zoltán lelképásztor
(A képeket Julie Lonneman metszeteiből válogattuk.)

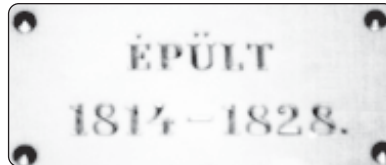
Régi Historiák

A POMÁZI REFORMÁTUS TEMPLOM

A templom épület külső képe

Utcatorkolatban álló klasszicista templom. Középtornyos, legömbölyített sarkú két széles, párkányos fejezetű falpilléren nyugovó timpanon. A középtengelyben kőkeretes bejárati kapu eredeti, empire szárnyakkal és bronz szerelvényvel, fölötté félkörös világító ablak. Az enyhén ívelő oromfal-háromszögekben kővázák. A toronytest homorúan szelt sarkain pilaszterek; trigrifés, órakörös párkány, körben négy, félkörben záródó harangablak, nyolcélű, párnastagú bádoggal sisak. A hajó oldalain, mélyített falmezőkben három-három kőkeretes, szegmentíves ablak. A templom három falsíkkal záródik. Körbefutó sima kőlabazat és egy egyszerű főpárkány. Nyeregterején pala héj. Színvonalas klasszicista mű. A templom kertjében történelmi értékű síremlékek láthatók.

vü, 1996-ban megjelent könyvből /A Református Egyházközség c. fejezet/ – a szerző: Melzer Géza engedélyével)

*

A belépő tekintetét

mindjárt megragadja a szószéki igevers (I.Mózes 28:12-22), melyhez hasonlóan egyes erdélyi templomokban, s közelünkben a verőcei református templomban lehet látni. Az ige versbefoglalójának személye ismeretlen. Nem lehet kizárni, hogy már az 1793-ban épült imaház falát is díszítette, s minden valószínűség szerint Verőcéről került Pomázra. A verőcei templom ugyanis korábban épült, s az összekötő kapocs Szilvássy Mihály személye, aki ott is, itt is szolgált: Verőcén, mint prédikátor, Pomázon pedig tanítószkodott 1788 és 1793 között. Egy forrás szerint a márványtáblát egy ideig a parókia pincéjében tárolták.

A templom épület belső képe

A torony alatt porosz süveg boltozatos bejárati térből kétoldalt lépcsők vezetnek a két mennyezetig felfutó pillértörzs által hordott mellvédés karra. A kar alól három kosárv nyílik a templomtérbe, ezeknek oldalfalait ívekkel összekapcsolt három-három falpillér támogatja. Sík mennyezet. A református templomokra jellemző, parasztbarokk sajátosságok (díszes festett szószék, fehér és krémszínű falak). A szószék mögött a templommal egykorú felirat van ezzel a verssel:

*Ez Hely Isten' Háza, Menyország' Kapuja,
Hol zeng Szent Nevének örök Hallelúja.
Ha hát szent Színedet Isten! itt láthatjuk
Szívünk Áldozatit elődbe hozhatjuk:
Itt – Tőled nyerhető sok Századok múlva
Imád hívő Néped arczra le borúlva:
Itt keresünk Uram Mi is meg Tégedet,
Kérünk hallgassad meg könyörgő Népedet*

A szószék

A szószéki helyén festéssel sokáig el volt fedve, nem tudni, hogy mikortól és miért – erről nem szól feljegyzés. Demeter Miklós orgonista visszaemlékezése szerint az 1950-es évek közepén a templom festésének előkészítő munkálatai során bukkant elő, Demeter Levente figyelt fel rá, aki Demeter József lelkész idősebbik fiaként vett részt a munkálatokban. Ekkor restaurálták, és részben láthatóvá tették, de csak részben, mert függönnyel takarták el, hogy ne vonja el a hívek figyelmét a prédikációról. Ma is megtalálhatók annak tartozékai, de a függöny már régen nincs használatban. Az előtérből a jobb oldali lépcső funkcionál. Ezen keresztül lehet a karzatra jutni, és az orgonát megközelíteni. A csigalépcső a 30 méter magas toronyba visz, ablakaiból szép kilátás nyílik a városra.

Könczöl Dánielné

A vers kis változtatással a verőcei református templom szószéke mögött ugyancsak megtalálható.

A régi magyar nyelv jellegzetessége, hogy nem igen használt névelőt. Ma az első sor így hangzana: Ez a hely az Isten háza, a menyország kapuja. Ezen kívül keletkezése idején még nem alakult ki a végleges magyar helyesírás, a főneveket nagy betűvel kezdi, mint a német helyesírás. Teljesen helytelen az a vélemény, hogy Tompa Mihály református papköltő műve a vers, ugyanis Tompa Mihály a XIX. század második felében működött.

(Részlet a „Pomázi templomok” című kétnyel-

A Biblia egy véres könyv. Az elejétől a végéig a kiontott vérnek különleges szerepe van.

A gyülekezetekben a tanítások általában a kiontott vér és a bűnbocsánat kapcsolatát hangsúlyozzák, és ez rendben is van. A Zsidó levél világosan kimondja, hogy vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat (Zsid 9,22). Jézus vére miatt Isten megbocsátja bűneinket és újjászüli minket.

A vér és a megszentelődés kapcsolatáról már kevesebb szó esik, pedig ez is fontos. Az újjászületéssel elindul egy folyamat, amit a teológia megszentelődésnek hív. Ahogy a hívő ember lélekben növekszik, úgy változik a természete, és egyre inkább hasonlóná válik Jézus Krisztushoz. Jézus vérére nem csak azért van szükségünk, hogy bűnbocsánatot nyerjünk, hanem hogy megmaradjunk, sőt előre haladjunk a hitben. A 2Pét 1,3-4 kijelenti:

„Az ő isteni ereje megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való, azáltal, hogy megismertük őt, aki saját dicsőségével és erejével hívott el minket. Ezek által kaptuk meg azokat az ígéreteket, amelyek nekünk drágák, sőt a legnagyobbak: hogy általuk isteni természet részeseivé legyünk és megmeneküljünk attól a pusztulástól, amelyet a kívánság okoz a világban.”

A megszentelődés tehát az a folyamat, amikor ez az isteni természet egyre inkább megmutatkozik rajtunk. Persze tökéletesen ez csak a mennyben fog megvalósulni, a megszentelődés már itt a földön elkezdődik. Egyszóval a hívő ember más, mint a világ. Nem feltétlen külsőségekben, hanem a hozzáállásában, a viselkedésében, a természetében.

Dr. Paul Brand és Philip Yancey könyve „In The Likeness of God” érdekes, új megvilágításba helyezi a vér és a megszentelődés kapcsolatát. A szerzők könyvükben bemutatják milyen megdöbbentő hasonlóság van az emberi test és Krisztus teste (a Gyülekezet) között. Brand, aki egyébként ortopéd sebész, kihangsúlyozza, hogy mivel Isten teremtette a fizikai és a lelki világot, nem meglepő, hogy a két világ között rengeteg párhuzam van. Amennyire fontos a vér a fizikai életben, annyira fontos Jézus Krisztus vére a lelki életben. A megszentelődéssel kapcsolatban az író három nagyon fontos analógiát említ.

A vér életet ad a testnek

Ha kifolyik az ember vére, akkor meghal. Ugyanígy van a lelki világban. Jézus vérére van szükségünk ahhoz, hogy lelki életünk legyen. A testünk minden pillanatban a vérünk jóvoltából él, mert a vér folyamatosan létfontosságú tápanyagokkal látja el a sejteket. Brand az ember érrendszerét egy csőrendszerhez hasonlítja, ami áthatja az egész testünket és minden egyes sejthez elér. Ebben a csőrendszerben a vér alkotórészei (főként a vörösvértestek) mint kis hajók szállítják mindazt, amire a test sejteinek szüksége

lehet. A sejteknek nem kell mást tenni, mint elvenni a vérből a megfelelő tápanyagot. Egy emberi testben átlagosan 100.000 km hosszú érrendszer van, ami kb. 30 trillió (12 nulla) vörösvértestet tartalmaz.

Hasonlóan az emberi testhez, Krisztus testének is szüksége van arra, hogy Jézus vére szabadon keringjen benne, mert ebben a vérben benne van minden lelki tápanyag, amire a test sejteinek (a hívőknek) szüksége van. Lelki értelemben ugyanaz a vér folyik keresztül minden keresztyén gyülekezetben, akár Magyarországon akár a világ egyéb országaiban. A Ján 6,53-55-ben Jézus ezt így fogalmazza meg:

„Bizony, bizony, mondom néktek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a véré, nincsen élet tibennetek. Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. Mert az én testem igazi étel, és az én

vérem igazi ital. Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az énbennem marad, és én őbenne. ... A lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: lélek és élet.”

Az 53. vers alapján nyilvánvaló, hogy itt nem fizikai dolgokról van szó. Jézus vérének inni azt jelenti, hogy a hívő ember folyamatos lelki kapcsolatban van Vele.

A Róm 5,10 szerint a hívő ember életében nem csak Jézus halála, hanem az élete is elengedhetetlenül fontos:

„Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltetett minket az Isten önmagával Fia halála által, akkor miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.”

Jézus életét adta a bűneinkért, de ezzel nem ért véget a szolgálata. Miután megtértünk, Önmagát szeretné adni nekünk. Ahhoz, hogy lelkileg éljünk, Jézus életének kell bennünk lenni. Nem úgy van a keresztyén életben, hogy Isten megbocsátja a bűneinket Jézus vére miatt, azután magunkra hagy, hogy próbáljunk meg önerőből szent életet élni. Pál apostol így tesz erről bizonyosságot a Gal 2,20-ban:

„Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fióban való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.”

Engednünk kell Jézust élni a szívünkben! Engednünk kell, hogy az Ő vére szabadon folyjon bennünk és a gyülekezeteinkben. E nélkül lehetetlen hívő életet élni, éppúgy, mint vér nélkül lehetetlen fizikai életet élni. Minden tápanyag Jézusban van. Máshonnan nem tudjuk azt beszerezni.

A vér tisztít

A vér alkotórészei nem csak tápanyagokat és oxigént visznek a sejteknek, hanem takarítanak is. Miután kirakták a szükséges anyagokat, bepokolják a szemetet és elviszik. A szemét között mérgeanyagok is vannak. Ha

a vér nem szállítaná el a mérgeket, nagy bajba kerülünk. Egy orvos mondta el a következő kísérletet: Ha egy vérnyomásmérőt teszünk a karunkra, azt jól felpumpáljuk, és elkezdjük a kezünket tomáztatni, akkor különös dolgot veszünk észre. Először nagyon gyengének érezzük magunkat, azután elkezd fájni a karunk, végül olyan nagy lesz a fájdalom, hogy ordítani fogunk. Ez azért történik, mert a vér nem tudja elszállítani a mérgeket és azok felhalmozódnak a karunkban. Amikor levesszük a vérnyomásmérőt, akkor visszatér az erőnk, és elmúlik a fájdalom.

Így van ez a lelki életben is. Sok keresztyén fájdalmas életet él, mert a mérgek felhalmozódtak az életében. Ezek a mérgek megtűrt bűnök. Csak a vér tud ezektől a mérgektől megtisztítani. 1Ján 1,7 szerint:

„Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiónak vére megtisztít minket minden bűntől.”

De ha Jézus vére nem árad szabadon a lelkünkben, akkor nyomorult életet élünk. Nincs örömünk, békénk, nincs bennünk szeretet. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy meg kell vallani a bűneinket ahhoz, hogy megtisztuljunk. János apostol első levelében ezt így fogalmazza meg:

„Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszagtól.” (1Ján 1,8-9)

Megvallani azt jelenti, hogy belátjuk a bűneinket. Ez a legnehezebb lépés, azután pedig hittel el kell fogadni a bűnbocsánatot, ami ingyen van Jézus vére által. Ennek eredménye a tiszta, szent élet, és a lelki növekedés.

A vér győzelmet ad

Egyes kutatók szerint az emberiség legnagyobb ellenségei a történelem folyamán nem a háborúk vagy a természeti katasztrófák voltak, hanem a baktériumok és a vírusok. Ezek a kis organizmusok számtalan emberélet kioltásáért felelősek. Azt mindenki tudja, hogy a második világháborúban rengeteg ember halt meg, de arról már kevesebb szó esik, hogy nem sokkal a békeszerződés aláírása után egy influenza járvány 25 millió embert ölt meg. 1348-ban egy pestis járvány kiirtotta Európa népességének a harmadát, és kb. 100 millió ember halt meg az egész világon a járvány miatt. Amikor a baktériumok és a vírusok megtámadják a testet, a vér hadat indít ellenük. A katonák a fehérvérsejtek. Különböző fajta fehérvérsejtek vannak, amik meghatározott módon támadják az ellenséget, mint a különböző haderők a háborúban. Van gyalogosok, tankok, mesterlövészek, takarítók, stb. Rádásul a sejtek egy meghatározott stratégia szerint mozognak, nem véletlenszerűen. Lenyűgöző a szervezettsége ennek a háborúnak. Az ember nem tud mást tenni, csak térdre hullani, és dicsőséget adni Istennek a bölcsességéért. Ő a hadseregtábornok, aki megtervezte az egész hadműveletet.

Egy emberi testben általában 25-50 milliárd fehérvérsejt van, de ha belekerül egy baktérium, akkor a számuk akár tízszeresére is megnövekedhet. Ha háború van, akkor elindul a toborzás. Egy átlagos fehérvérsejt csak néhány óráig él, de van néhány, amelyik akár 60-70 évig is élhet. Ezeknek a memóriája van, emlékezni tudnak, ezért memóriasejteknek is nevezik őket. Ha jön egy betolakodó vírus vagy baktérium, ami már egyszer megtá-

mielőtt az bajt okozhatja. Vannak nagyon veszélyes vírusok, mint pl. a feketehimlő. Ha nincs megfelelő védőanyag a vérben, akkor az ember könnyen meghalhat miatta. Ezért kapunk védőoltásokat, amik a megfelelő memóriasejteket produkálják. Az immunizált

vért okos vérnek is nevezik, mert felismeri és legyőzi a halálos ellenséget.

Jézus vére ilyen okos vér. Az Ő véreben benne van minden anyag, amire szükségünk van ahhoz, hogy legyőzzük az ellenséget. Más szóval, amit Jézus valaha legyőzött már, azt mi is le tudjuk győzni, ha az Ő vére folyik át rajtunk. A hívó ember három fő ellensége a világ, az ördög és a test. A világ nem tud minket legyőzni, mert Jézus már egyszer legyőzte azt:

„Ezeket azért mondom nektek, hogy békességetek legyen énbennem. A világon nyomorúságotok van, de bízzatok: én legyőztem a világot.” (Ján 16,33)

A Sátán sem tud minket legyőzni, mert Jézus már legyőzte őt a kereszten, és a véreben benne van az ellenség legyőzéséhez szükséges kód:

„Eltörölte a követeléseivel minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, és eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára. Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.” (Kol 2,14-15)

„Hallottam, hogy egy hatalmas hang megszólal a mennyben: Most lett a mi Istenünké az üdvösség, az erő és a királyság, a hatalom pedig az ő Krisztusáé, mert levetetett testvéreink vádlója, aki a mi Istenünk színe előtt éjjel és nappal vádolta őket. Legyőzték őt a Bárány vérevel és bizonyágtételük igéjével azok, akik nem kímélték életüket mindhalálig.” (Jel 12,10-11)

Jézus legyőzte a testet is, az ömberberünk megfeszítettével vele, hogy megsemmisüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől. ... Ne uralkodják tehát a bűn a ti halandó testetekben,

hogy engedelmeskedjétek kívánságainak.” (Róm 6,6-7, 12)

Jézus véreben hatalmas erő van. Le tudjuk győzni általa a világot, a Sátánt és a démonokat, a bűnt és az ömberber természetet. Ezért gyűlöli az ördög Jézus véret. Ezért tesz meg mindent, hogy megakadályozza a vérről való beszédet. Jézus vérevel szemben az ördög esélytelen. Ha meglátja a vért, akkor elgyengül és összeomlik, mint egy romos ház.

A mai világ nem szeret a vérről beszélni. Visszataszítónak és primitívnek tartja a véresáldozatokat, és elutasítja Jézus keresztségét. Mi azonban nem hallgathatjuk el a keresztről és a vérről szóló üzenetet. Pál apostol sorai ma is aktuálisak:

„A keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk Istennek ereje.” (1Kor 1,18)

S. Farkas Zsolt – www.baptist.hu ■

GERZSENYI SÁNDOR OTT FÜGG A NÉMA BÁRÁNY

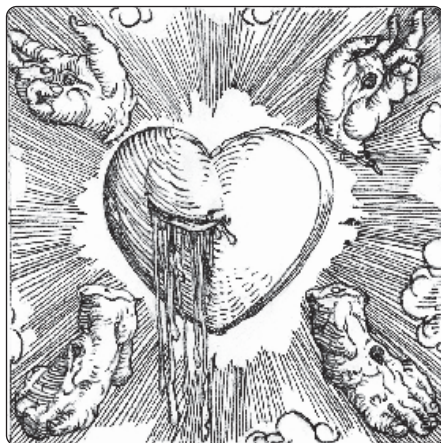
Ott függ a néma bárány:
A vére földre hull,
Míg dül körül az ármány,
S a tömeg zúg vadul.

Szent arcát ütlek éri,
és hull reá a vád,
S ő szelíd hangon kéri
Az ég bocsánatát.

Úgy fáj a szívem, nézve
E koronás királyt,
Mert rút tövis az éke,
S testét kín járja át.

Én térdre hullva kérdem:
Ó mért szenvedsz, miért?
Ő választ ad szelíden:
Tengernyi bűnödért.

Most hogy rebegek hálát
A megnyílt öt sebért,
Hogy adta bűnöm árát
Elrontott életemért?

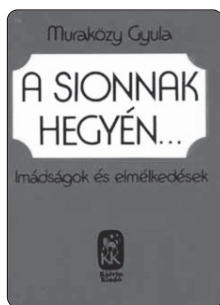
adta a szervezetet, akkor ez a sejt felismeri azt, és mozgósítja a megfelelő fehérvérsejteket. Első alkalommal még nehezebb legyőzni egy vírust vagy baktériumot, de a következő alkalommal már könnyű. Ez az immunitás. Ha már egyszer megkapta valaki a bárányhimlőt, soha többet nem fogja megkapni. A szervezet legyőzi a vírust, még

KÖNYVAJÁNLÓ

Az imádságos könyvek a múltban a Biblia után a legolvasottabb könyvek közé tartoztak, ma azonban elhanyagolt, sőt kissé elfeledett műfajt képviselnek. Talán az idősebb korosztály előveszi még a jó öreg Szikszayt, de a fiatalabb nemzedékekből már kevesen olvasnak rendszeresen imádságos könyvet. Pedig az ilyen típusú könyvek szerzői használatra, továbbmondásra írták imáikat, és tudatosan törekedtek arra, hogy az egyes imádságok a legkülönbözőbb élethelyzetben élő emberekre érvényesek, alkalmazhatók legyenek. Ezért ezek az imakönyvek valamikor „közszükségletet” elégítettek ki, és többször is kiadták azokat, így váltak akár évszázadok bölcsességének és tapasztalatának lelki kincsestárává. Később azonban a szabad imádkozás gyakorlata terjedt el, és az oly népszerű, tömegek által olvasott imakönyveket kezdték lesajnálni, mondván, csak az imádkozik könyvből, akiből kifogyott az imádság.

Pedig érdeemes volna ma is olvasni a protestáns imádságirodalom műveit, mert – ahogy a most a kedves testvérek figyelmébe ajánlott kis imádságos könyv bevezetőjében olvassuk – sok

imádság keresi Istent, mégis kevés találja csak meg. Miért lankad el az imádkozó lélek? Miért nem történnek csodák? Miért nem változik meg a világ az imádság által? A szerző, *Muraközy Gyula* református lelképásztor (1892-1961) szerint ennek az az oka, hogy az imádságban sok ember a maga akaratát akarja rákényszeríteni az Istenre, a maga akaratát akarja valóra váltani, és ebben Istent csupán eszközül akarja használni.

„Jézus másként tanít. Istennek céljai vannak velem. Az imádságban keresem az Ő gondolatait rólam. Isten szentségében és dicsőségében akar átmenni lázadó népe között, azt akarja, hogy neve áhítatosan zsongjon át a lelkeken, hogy az Ő láthatatlan királysága alászálljon erre a nyugtalan földre. Én az Ő eszköze vagyok, annyi, mint egy palánta, vagy facsemete a kertész kezében, mint egy márványoszlop, vagy tégl a kőműves kezében. Isten akar valamit velem, rendelt valahová. Hozzá akarok formálódni az Ő szándékaihoz. Könyörgök azért, hogy az Ő neve általam is dicsőségesebb legyen és úgy tudjak neki engedelmeskedni, mint az angyalok az égben.”

Ezért van szükség tehát erre az imádságos könyvre is, hogy felismerjük, Isten az, aki az imádságban lehajol hozzánk, és beszélni akar

BESZÉLGESS ISTENNEL!

Muraközy Gyula: A Sionnak hegyén... című imádságos könyvéről

velünk. Ő nemcsak meghallgatni akar minket, hanem Ő az, aki keres bennünket, aki megismertet és megértet magával, aki tanácsol, Ő akar használni és vezetni gyászban, betegségben, szerelemben, örömben, a nehéz napokban és ünnepnapokban, a bűnök, kísértések és a gonosz ellen, az Ő szándéka szerint.

Muraközy Gyula az első kiadáshoz írt előszavában azt írta, hogy „a mai ember lázasabb, gyorsabb ütemű életében mindig kevesebb az alkalom arra, hogy a lélek sokáig elmeneküljön a zúgó világból a csendesség áhítatos pusztájára és megpihenjen a vígasztalások forrásvizei mellett.” Ezért nekünk szüntelenül keresnünk kell az alkalmat lelkünk belső csendességében, hogy beszélgethessünk vele. Hiszen az imádság nem más, mint „Istennel való beszélés, mert midőn olvasol, az Isten szól tenéked, midőn pedig könyörögsz, Istennek beszélsz; mert minden tiszta és szentséges imádság, Istennel való beszélgetés” (Debreczeni Péter Augustinus nyomán).

Muraközy Gyula

Muraközy Gyula: A Sionnak hegyén... – Imádságok és elmélkedések – Kálvin Kiadó, Budapest, 2016

Hamar Jánosné Enikő

HÚSVÉTI IMÁDSÁG

Imádlak Téged, életnek Királya, szabadító Úr, imádlak Téged, én Istenem, akihez remegve és félelemmel nézek föl, mert örök dicsőséged ismét körülött Téged. Imádlak és magasztallak Téged, aki előtt leborul a múlandóság, aki elvetted a halálnak a félelmét mitőlünk, aki a bűnnek az erejét megtörted, aki az első emberek boldog békeségét kínálad a Te megváltottaidnak.

Meglátom és megvallom Előtted, hogy az én életemből hiányzott a húsvéti bizonyosság. Minden napon új nyugtalanságot adott a múlandóság, amely látható világomat darabonként ragadta el tőlem. Megálltam, szinte a kétségbeesés sziklái között hordozva gyöngé vállaimon, sírok mélysége mellett, és amikor legkedvesebbjeimet eltemettem, azt hittem, ezzel minden öröm kialudt, ezzel minden szál megszakadt közöttünk, ezzel a halál győzött szeretetünk és boldogságunk fölött. Félelemmel néztem a holnapok felé. Mindig azt próbáltam védeni és oltalmazni, ami múlandó volt, és nem vettem észre, hogy Általad belső emberemben, megváltott és bűntől megszabadított énemben engem is föléje emeltél a halál erejének.

Én Uram, bocsásd meg minden kishitűségemet, úzz el minden árnyékot a lelkemből. Mutasd meg Magadat énnekem, amennyire földi ember megláthat Téged. Adj nekem megrendíthetetlen bizonyosságot a Te feltámadásodban. Segíts arra, hogy én az életnek útján járjak. Tégy diadalmassá minden bűneim fölött. Adj erőt, hogy kétségbeesésnek és a szenvedésnek sötét gondolataival szemben győzelmes legyek. Világítsd meg földi életpályámat, emeld tekintetemet Magad felé. Járja át szívemet a boldog honvágy, az édes reménység, hogy egyszer azon az úton, amelyet Te készítettél számunkra, én is haza érjek. Várjam türelemmel, amíg a Te dicsőségednek fényében minden kérdésem megvilágosodik, minden titok megszűnik.

Imádlak Téged, én Krisztusom, mert erőt adtál nekem. Kiolthatatlan reménységet gyújtottál a szívemben. A siralmakat ajkamon elnémíttad. A halál félelmét elvetted. A gyásznak és válásnak szörnyűségeit megnyihíttad. Légy örök Királyom, életben és örökkévalóságban. Ámen.

Muraközy Gyula

¹Zarándokének. Akik az ÚRban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, amely nem inog, hanem örökre megáll.

²Jeruzsálemet hegyek fogják körül, népét pedig az ÚR karolja át most és mindörökké.

³Mert nem maradhat a bűnösök uralma az igazak örökségén, nehogy az igazak is álnokságra vetemedjenek.

⁴Tégy jót, URam, a jókkal, az igaz szívűekkel!

⁵A görbe útra térőket pedig juttassa az ÚR a gonosztevők sorsára! Békesség legyen Izráelben!

(125. Zsoltár)

Ez a zsoltár zarándok zsoltár. Tizenöt ilyen zsoltárunk is van a Bibliában (120-134. zsoltárig) A kutatók szerint ezek a zsoltárok akkor keletkeztek, amikor újra felépült a jeruzsálemi Templom Kr.e. 510 körül. Az elsőt a Babiloniak rombolták le a Kr.e. VI. században, és ezt követően Izrael népe két emberöltőn át fogságban élt, Babilonban, távol a hazától.

A zarándokénekek már arról szólnak számunkra, hogy a fogság véget érte után felépülő új Templomhoz zarándokol Isten népe, bárhol is lakjék az országban. Ebben az időben még nem volt annyi templom, mint ma. Csak ez az egy létezett és ezt az egy templomot szerette volna Izrael népe a legnagyobb ünnepeken felkeresni.

Ezeket a zsoltárokat „grádicsok énekeként” is ismerjük. A „grádicso” szó lépcsőfokot jelent, és azért e kifejezést használták, mert a jeruzsálemi Templom Nikánor kapuja előtt 15 lépcsőfok volt. Minden lépcsőfokon más-más zsoltárt énekeltek végig. A zarándoklat azt jelentí, úton vagyunk. Az utunk során pedig sok mindenben keresztül megyünk. Érhetnek bennünket derűs, szép élmények, de olykor a sirmalmak völgyén is át kell haladnunk.

A mi életünknek is vannak olyan időszakai, amikor jobban átérezzük: zarándokok vagyunk. Az idő zarándokai. Elindultunk, mert döntöttünk és a döntés új vizekre sodorta az életünket. Ilyen lehet egy iskolaváltás, egy költözés, egy családban történő új esemény,

IFISEKNEK

AKIK BÍZNAK AZ ÚR ISTENBEN

de ilyen lehet sok-sok belső döntés, melyről talán a körülöttünk élők nem is sejtenek semmit. És igen, leginkább ilyen zarándokút kezdete az is, amikor igent mondunk Isten hívására és komolyabban kezdünk figyelni az Ő szavára és akaratára. Amikor a hitünk elkezd bimbózni. Zarándokok vagyunk – a szeretet zarándokai. Valami elkezdődik ilyenkor az életünkben, ami soha többet nem ér véget: Istenhez tartozunk, Őhozzá megyünk, neki adjunk életünk lépéseit, minden örömeivel, fájdalmával, küzdelmével együtt.

A zarándokok útközben énekeltek is. Énekeltek, s énekeiket sokszor hangszerrel is kísérték, amennyiben ez nem nehezítette meg a haladást. Tudták, hogy úgy gyorsabban megy az idő. Mint ahogyan mi is szeretiünk zenét hallgatni. Ők is a maguk módján zenében fejezték ki érzelmeiket: tudták, hogy legjobb minden félelem, aggodalom és bizonytalanság ellen az, ha a külső körülmények helyett Istenre tekintenek a zene, a dal hangjain át. Sötét van? Fenyegető portyázás a távolban? Ismeretlen vidék? Élelem és ivóvíz miatti bizonytalanság? Őket ilyen kérdések és ilyen gondok foglalkoztatták.

Dolgozat? Új tantárgy? Nehéz próba az edzésen? Osztálytárs, aki mintha nem kedvelne? Tanár, akitől féltünk? Vesd terhedet, gondodat az Úrra, és tekintés előre és Isten előtt ne hallgasd el, ami utadon belülről bánt. Mintha a zsoltárirók önkéntelenül ráéreztek volna, hogy amikor baj, próba, bánat, megoldatlannak tűnő gondok tömeke ránk, akkor jó nem csöndben hallgatni, nem jó magunkba fojtani, ami fáj. Az talán ideig-óráig látszólagos békességet ad, de a mélyben tovább emész, mint amikor a sebet fertőtlenítés nélkül kötözik be. Hát énekeltek, daloltak, hangos imádságra fakadtak, s megnyugodott a szívük.

Hadd mondjam el nektek, hogy ezt bizony saját magam is átéltem már. Ha bizonytalan, csüggedt, vagy rosszkedvű vagyok, sokszor keresek egy nyugodt kis zugot, ahova bemehetek a gitárommal, és ha ilyenkor csöndben gitározgatni kezdek, s hozzá még énekelgetek is, a lelkem felüldül tőle.

A Biblia emberei általában böl-

csek voltak. Ők jól tudták, hogy ilyenkor a legjobb orvosság: a megtisztító és felemelő orvosság: leborulni az Úr elé, és Őneki mondani el, ami bánt. Nem hallgattak, nem akartak úgy tenni, mintha minden rendben lenne. Nem vettek fel álarcozat, nem rejtegették, nem takargatták a szomorúságukat. Nem panaszkodtak megállás nélkül, nem keseregtek, talán kevesebben is lettek „depressziósak”. Ehelyett lelkükben leborultak, ahogy a kedves igehirdető, Gyökössy Bandi bácsi írta: leborulók és nem kiborulók többé.

Milyen jó, hogy ezt mi is megtehetjük. Milyen jó, hogy az élő Isten ma is ugyanaz az Úr, aki figyel a hozzá kiáltókra. Aki törődik azokkal, akik úton vannak. Törődik velünk, akik úton vagyunk, akik elindultunk, akik zarándokai vagyunk, a szeretet zarándokai. Ő biztat bennünket is a zsoltár szavaival: „Akkik az Úrban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, amely nem inog, hanem örökre megáll.” Milyen jó, hogy arra ad lehetőséget számunkra a hit, hogy önmagunkon túl keressük erőnk, stabilitásunk forrását.

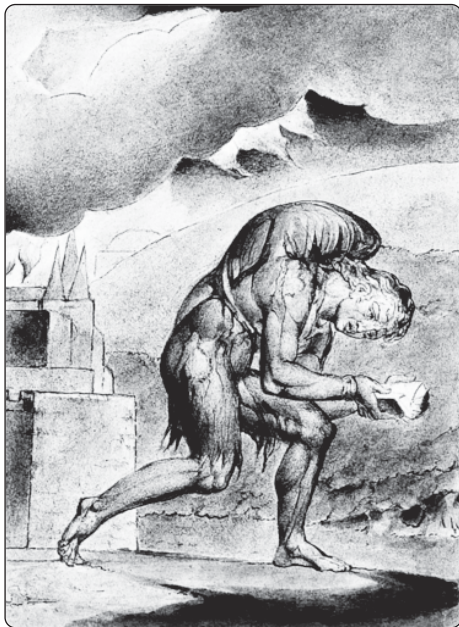
Ha magunkba tekintünk és őszinték vagyunk, akkor jól láthatjuk, hogy igazán akkor lehet erőnk és biztonságunk, bármit is hozzon az út, ha nem magunkban bízunk. Pedig milyen sokszor tanácsolják ezt nekünk: Bízzál magadban! Mégis, hiszem és vallom: a belső erő és biztonság Isten drága kincse, Ő ajándékozza azoknak, akik Őtőle kérik. Akik kérik, hogy Isten lakjon a szívükben, azok válnak erőssé és azok nem fognak bizonytalankodni és így tudnak bízni.

Nézzük meg most együtt, hogyan segít nekünk Isten, ha életünk zarándokútján, ahogy e zsoltárban láthatjuk, mostanában nem talál-

juk az örömről, a békességünkről. Remélem, nem sokan vagyunk így, de ha már egyetlen kis bárány magára ismer, akkor nem volt hiábavaló Isten Igéje. Akik pedig éppen, Istennek hála, boldog és nyugodt szívvel élnek közöttünk, ők se unatkozzanak, tegyék el az üzenetet a hátizsájkjukba, hogy ha jönnek a „nemszeretem napok”, akkor legyen hova nyúlni, Isten juttassa majd eszetekbe.

Az amit megtanít nekünk a zsoltóron keresztül az Úr, hogy ilyenkor is, mint mindig – legfontosabb a bizalom. Bizalom Istenben. Nemcsak akkor, ha minden jó éppen, hanem akkor is, amikor baj van, vagy amikor nem vagyunk jól a bőrünkben, amikor zarándokutunkon nem napfényes völgyekben járunk. Ez azért nagyon fontos, mert van egy kis gonosz hang, ami pont az ellenkezőjére akar bennünket rávenni, arra, hogy elhiggyük: ha valami nem úgy alakul, ahogyan szeretnénk,

akkor Isten biztosan nem törődik velünk, akkor nem vagyunk neki fontosak, nem szeret bennünket – sőt akár nincs is Isten. Ne hallgassunk a kísértő gonosz sutyorgásra! A kezdetektől fogva hazug a hangja. Akkor támad mindig, amikor a legsebezhetőbbek vagyunk, amikor fáradtak, csüggedtek, vagy elfásultak vagyunk.

Isten hangja ehelyett így szól: Veled vagyok! Veled vagyok a bajban, a szomorúságban, a próbákban! A messzeségben is ott vagyok! Jelen vagyok, hogy megértsd: velem győzhetsz! Velem és általam lesz jobba minden! Csak bízz bennem, nem vagy egyedül!

A hit szavunkat egyébként az újszövetség nyelvén – egészen zseniálisan – bizalomnak mondják. A magyar hit szó görögül *πιστις* – vagyis bizalmat jelent. Héberül ezt az *ámen* szó fejezi ki, szintén azt jelezve, hogy hinni csak úgy tudunk, ha bízunk is. Ebből jött létre amúgy az ámen szavunk, ami a bizonyosság megerősítése is egyben. Ezért hozza ott a messzeségben, zarándoklat közben, távol az otthonától a Sion hegyének képét a zsolotíró. Ilyen ámen, ilyen megerősítés, ilyen sziklavár az Istenbe vetett bizalom.

A Sion hegye kifejezés százötvenszer fordul elő a Bibliánkban. A Sion szó jelentése amúgy: erődítmény. Eredetileg a jebusziak sziklaerődítménye volt Jeruzsálemben, melyet Dávid király foglalt el tőlük, ezután már Dávid városaként kezdték emlegetni Jeruzsálemet. Később, amikor Dávid király fia, Salamon felépítette Izrael első hatalmas templomát, a jeruzsálemi templomot, akkor már a templom körüli területet illették Sion névvel. Sőt, nemcsak az Ószövetség, az Újszövetség is szól Sionról, de már jelképesen, egy menyeyei országot jelent, Isten szellemi királyságát, a mennyek országát.

Ezért hasonlítja a zsolotáros a bizalmat a Sion hegyéhez, akik az Úrban bízunk, olyanok lehetünk, mint a Sion hegye. Nem a magunk ereje, nem a magunk hatalmassága ez. Mi gyengék és sebezhetőek vagyunk. Isten ereje azonban bennünk élhet és rajtunk keresztül cselekedhet ebben a világban, ha mi bízunk Őbenne. Mintha már ott a messzeségben is tudná: nem marad ez így végleg – Isten visszavezet, hazavezet a hazába.

A zsolotár második fele olyan embelekéről szól, akik elnyomják, leigázzák, bántják Isten népét. Akik bűnös módon uralkodnak rajtuk. Hasonlít ez a kifakadás a régi átok zsolotároira. Mert bizony ilyen is létezik. Leginkább a 109. Zsolotárunkat szokták e csoportba sorolni. Hadd idézzem pár enyhébb sorát: „Foglalja le mindenét a hitelező, idegenek fosszák meg szerzeményétől! Senki se maradjon hűséges hozzá, senki se könyörüljön árváin.” (Zsolt 109,11-12) Lehet, hogy most megdöbbenek, hogy hogy is kerülhet a Bibliába ilyen, hogy lehet ez számunkra példává? Azonban hadd mondjam el nektek: a Biblia a legősztintebb könyv. Őszinteséget ad és őszinteséget vár tőlünk az Isten. Ő tudja, mi van a szívek mélyén. Ezért a legjobb tanács, amit most is csak adhat: ha valami olyan dolog miatt vagy lehangolt, szomorú – amit esetleg mások tettek Veled –, akkor azt is bízd az Úrra. Panaszkodás és magadba fordulás helyett mondd el Istenednek! Nem feltétlenül úgy persze, hogy átkokat szórunk. Sőt ez nekünk, az Újszövetség korában élőknek már nem való. Mi már ismerhetjük az Úr Jézust, Aki azt mondja ehelyett, hogy imádkozzatok azokért, akik bántottak benneteket. Ez az Ő tanácsa. A szívünk ettől fog igazán meggyógyulni.

Az Ószövetség népe azonban még csak várta a Messiást. Még nem hallották szavait, csak távolból remélték, hogy eljön a megígért Megváltó. Ők a maguk módján bízták Istenre a fájalmukat, a maguk szemet-szemért, fogat-fogért módján sítottak el panaszait Istennek. Azonban még ez is jobb, mint a hallgatás. Még ez is jobb, mintha valaki egyáltalán nem az Úrral osztaná meg élete gondjait-bajait. Mintha valaki úgy élne, úgy létezne, mintha Isten nem is lenne. Ezért fakad ki e szavakkal a zsolotáros: „A görbe útra térőket pedig juttassa az Úr a gonosztevők sorsára.” Ennyit mond csak, de ettől le is csendesül haragja. Kiöntötte szívét, megnyugodott. Az utolsó sor

már a békesség szava: „Békesség legyen Izráelben!”

Kedves gyerekek, ez a zsolotár a vándorlók, a zarándokok zsolotára volt. Talán azonban mi is magunkra ismerünk: az élet vándorai vagyunk, minden új nap, minden új pillanat egy megtett szakasz ezen az úton. E zsolotár a zarándokútnak oly szakaszán született, amikor a vándorok szívét félelem, gond, vagy keserűség szorította össze, a pontos okát nem tudjuk, de talán nem is kell tudnunk. Elég nekünk annyit tudni, hogy ez a zsolotár is – mint a többi –, olyan számunkra, mint az orvosság, ami segítségével a gyógyulás folyamatát mutatná be nekünk rajta keresztül az Úr. Nem mindig a körülményeket változtatja meg Isten. Ő tudja, hogy utunk során min kell keresztül mennünk. Ő nagyobb csodát fog megtenni: a szívünket változtatja meg, a hitünket növeli. Ez az igazi nagy csoda ám.

Ha most éppen nem vagy jól a bőrödben, s van ez így olykor velünk, felnőttekkel is, ne mondj le magadról! Ne ess kétségbe, s főként ne veszítsd el a hitedet! Isten soha semmilyen körülmény között nem mond le rólad, mert sokkal jobban szeret téged, mint azt elképzelni tudnád. Ezt mutatja a teljes Szentírás: az ószövetségi történetek, ígéretek, és legfőképpen az a Jézus Krisztus, akinek köszönhetjük, hogy ha Őt szeretjük és követjük, akkor zarándokutunk végén Isten országában örök életünk lehet.

Végül hadd mondjak el nektek egy történetet, ami nemrég esett meg velem, és talán tanulságul is, hogy épüljek általa. Nem olyan régen meghalt a két kiscicánkból az egyik. Amikor láttam, hogy a másik milyen magányos és szomorú, akkor elhatároztam, hogy keress hozzá egy társat, egy barátot. Az egyik ismerősünk mondta, hogy van egy cicája, aki mindennap bemegy a boltba, ahol dolgozik, de igazából jobb lenne, ha nem lenne ott, mert mégiscsak egy kis élelmiszerboltról van szó. Úgyhogy elhozták nekünk a bolti cicát. A találkozás azonban nem úgy alakult, ahogyan szeretnénk volna. A bolti cica ellenségesen viselkedett, csaknem rátámadt a mi cicánkra. Nem mertük őket egymás közelében hagyni. Mit volt mit tenni, fogtam a bolti cicát, hogy visszavigyem „otthonába”. Nem tetszett neki az autózás. Panaszosan nyávogva nézett ki az ablakon. Próbáltam nyugtatgatni. S ekkor érdekes dolog történt: ahogy közeledtem a boltához, elhallgatott. Csöndben nézett kifelé. Bizalommal tekintett rám is. Mintha megérezte volna, hogy jót akarok, vagy megismeremte volna a környéket. Amikor a bolt elé értünk, boldogan ugrott a boltos ismerős nyakába. Véget ért a zarándoklat. Néha még egy kicsi állat is többet tud a bizalomról, mint mi okos felnőttek.

Borulj hát le Isten előtt! Mondd el neki, amin keresztül mégis éppen, és kérd Tőle, hogy segítsen, és Ő a messzeségben is ott van jelen, hogy újra vidám legyen a szíved. A hited pedig erősödni fog a próbák által, meglásd. Vigyék meg magatokkal az Úr Igéjét, hogy segítsen vele nektek is, ha szükségetek van rá: „Akik az Úrban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, amely nem inog, hanem örökre megáll.” Ámen.

Sebestényné Jáger Orsolya lelképásztor ■

„És mikor az ütközethez készültök, álljon elő a pap, ... és szóljon a néphez!” (V.Móz. 20:2.)

MISSZIÓI VASÁRNAP 2019. március 31.

A Magyar Honvédség táborigazgatói lelkészi szolgálata missziói vasárnapján JÁKOB JÁNOS dandártábornok, protestáns táborigazgató püspök hirdette az igét és tartott beszámolót a 25 éves fennállását ünneplő misszió szolgálatáról.

GYERMEKEK SZOLGÁLATA - 2019. április 7.

TÜRMEZEI ERZSÉBET HÚSVÉT HAJNALÁN

Alig várták, hogy jöjjön a reggel, s most bánatosan, illatos kenetekkel, sírva sietnek a sír fele hárman, epesztő, emésztő, roskasztó gyászban. Ím ébred az élet és támad a nap már. A madarak kara csak egy fénylő sugarat vár és csattog az ének, száll által a légen fel, fel az ég felé ... Csak úgy, mint régen. Jaj, az a régen! Ne fájna az emlék? Mikor a Mester előttük ment még, és ajkán az élet igéi fakadtak a szomjazóknak, a fáradtagnak! Volt-e valaha riasztóbb álom, mint ez a három nap, ez a három: mikor, aki folyvást csak életet mentett, vad, gyilkos kezek fogják meg a Szentet, viszik diadallal a főpap elébe, rágalmat, gúnyt vágnak a tiszta szemébe és suhog a korbács és csattog az ostor, hol, aki megvédje, a hős, az apostol? És az Atya hallgat? – Mély csend ül az égen s most hajnalik újra: csak úgy ... úgy mint régen.

Hogy hurcolták! Mint egy gonosztevőt. S még volt, aki gúnyval nevette Őt, amint a tövistől a vére kicsordul, s úgy kell felemelni az utcai porbul. Köpdösve, gyalázva a fára szegeztek, de Ő ugyanaz volt, ott is szeretett még, ott fenn a kereszten, anyát és porozlót: könnyet hullajtót és gyilkos sebet osztót. Ó, jaj, a halálig, mindig szeretett! Viszik az illatozó kenetet, és sírva sietnek a sír fele hárman, nagypénteki gyászszal, húsvéti sugárban. Hogy látnák szemükben keserű könnyekkel, milyen csodálatos ez a reggel. A pálmafák két szegélyén az útnak sűgva-bűgva valami titkot tudnak. A virágok át harmatkönnyeken már látják felragyogni fényesen az élet napját, s azt hirdeti minden: A sírban nincsen! A sírban nincsen! Ők mégis mennek. Gyászolva, sírva. Betekinteni egy üres sírba, az angyal előtt döbbenve megállni: feltamadott, élő Mesterre találni. Húsvétkor ha nincs még húsvéti szíved, a nagypéntekit vedd, vedd és vigyed könnyesen, aggódón, búsan, amint van, s keresd a Krisztust, keresd a sírban! Nem, úgysem fogod megtalálni ottan. Eléd fog állani feltamadottan.

Gyermekeknek

A HÁROM ASSZONY

Az asszonyok közül hárman együtt maradtak a városban, ahol ezen az éjszakán mind megszállhattak. Név szerint Mária Magdaléna és Mária, a harmadik pedig Salóme volt. Megkezdődött a szombat, az ünnep, amikor nem szabadott semmit dolgozni. Ők is megtartották a nyugalom napját, de minden perc egy örökkévalóságnak tűnt a számukra. Nagy bánatukban szólanul ültek egymás mellett.

A nyugalom napja tulajdonképpen Isten ajándéka, hogy az emberek kipihenjék magukat, fellelgezzenek a munkájuk közben. Most azonban nagyon nehéz volt az asszonyoknak tétlenül ülni. Az idő mintha ólomlábakon járt volna, egész éjszaka nem tudtak aludni, a nyugalom napján nem volt nyugalomuk.

Máskor mindig örültek a szombatnak. Ahogy feljött az első csillag, meggyújtották a gyertyát, és örültek annak, hogy az egész heti munkájuk után most pihenhetnek. Azonban a gyász miatt nem tudtak örülni, a nyugalom ideje természetellenesnek tűnt a számukra. Nem tudtak szabadulni a látottaktól. A szörnyű képek újra és újra leperegtek előttük. „Ki tud most hinni abban, hogy a szelíd lelkűeké lesz az Isten országa? Ki fogja ezek után a szomorúakat megvigasztalni?”

Máskor túl hamar eltelik a szombat, most azonban minden perc egy évezednek tűnt. A tétlen várakozást alig tudták már elviselni. Csak arra vártak, hogy végre a csillag a szombat végét jelezze. Ahogy kihunyt a csillag és megpirkadt, azonnal útnak indultak, hogy Jézus testére illatos gyógykenőcsöt vigyenek, mirhát és aloét, amivel a sebeket be lehet gyógyítani. De vajon mit akartak még ezek után a sebgyógyító kenőcsökkel? És miért indultak olyan korán, szinte még sötétben? Vajon mitől féltek?

Nagyon jól tudták, hogy szigorúan tilos egy eltemetett halott testét újra megérinteni. De nem teheték meg, hogy sebeivel hagyják Jézus testét feküdni. Szerették volna tisztes-séggel rendbe tenni a testét. Vajon nem szükséges ilyenkor is a gondoskodás?

Gondolataikba mélyedve szólanul haladtak együtt a sír felé, míg egyikőjük meg nem szólalt: „Vajon ki segít nekünk azt a nagy követ a sír elől elgurítani?” Erre a gondolatra mindannyian megrettentek, mert abban biztosak voltak, hogy azt a hatalmas követ ők hárman együtt se bírják megmozdítani. Mégis továbbmentek. Éppen akkor értek a sírhoz, amikor feljött a Nap, és látták, hogy a kő nincs ott, valaki elgurította. A sír nyitva van! Vajon

mit találunk, ha bemennek?

Ahogy beléptek, megborzadva hőkölte vissza. Olyan sötét volt odabent, mint a tömlőcse. Aztán mégis összeszedték minden bátorságukat, és beljebb mentek. Újra csak elfogta őket a rémület, mert az a hely, ahová Jézus testét fektették, üres volt. „Még a holttestet is elvitték tőlünk” – gondolták szomorúan az asszonyok.

Ahogy megszokta a szemük a sötétséget, észrevették, hogy beljebb valami fénylik. Egy emberi alak állt ott. De nem Jézus volt az, úgy nézett ki, mint egy fiatalember, aki fénylő ruhát hord, és most olyan kedvesen szól hozzájuk, mint ahogy a gyermekek az anyjukkal beszélnek: „Ne féljete! A megfeszített Jézust keressétek? Ő nincs itt, Isten kivette a sírból, kivette a halálból, feltámasztotta! Nézzétek, ott a helye, ahol fekédt!”

Hát tényleg igaz, amit mondott, igaz, amit a régi írásokban olvastak? Forgószélként suhant át a fejükben ez a gondolat.

Mélységes félelmet kellett átéljünk, és most újra örülhetünk az életnek, felhozol bennünket a föld mélyéről, a halál sötétségéből.

Újra kiegyenesedhetünk, mert megvizsgaszalsz bennünket!

Vajon mindez csak álom? Minden idegszálukkal azt figyelték, hogy mit mond még az angyal, mert mindent hallani akartak: „Látni akartátok őt. Nincs már itt. Már elment előttek Galileába, ott fogtok vele újra találkozni! Mondjátok el mindezt a barátainak, és Péternek is mondjátok el mindent, amit hallottatok!”

Amikor kimentek a sírbarlangból, mind a hárman arra gondoltak és azt kérdezték egymástól: „Vajon ha elmondjuk, amit most láttunk és hallottunk, elhiszik nekünk?”

Fordította: Csoma Judit

(Részlet Ingo Baldermann: „Ne féljete! – A passió és a húsvéti történet gyerekeknek” című könyvéből) ■

Őrhelyemre állok

Református gyerektábor az Őrségben
2019. június 24-29.

Órimagyarósd Fenyves Tábor

- kirándulás
- játék
- bibliai foglalkozások

Jelentkezési lap
Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség nyári gyerektáborába

A gyermek tábor ideje: **2019. június 24-29.** (hétfőtől-szombatig);
helye: **Órimagyarósd, Fenyves-tábor**

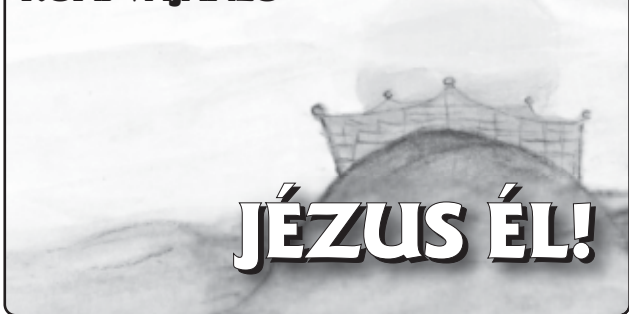
A gyerektáborba 6. életévét betöltött gyerekektől, a 6. osztályt befejezett gyerekekig mindenkit szeretettel várunk. (A nagyobbakat az ifjúsági táborba várjuk.)

A tábor költsége: **26.000 Ft**, mely tartalmazza az utazás költségeit is. Két gyerek esetén 45.000, három gyerek esetén 60.000 Ft. A részvételi díj folyamatosan a szervezőknél vagy a lelkészi hivatalban, de legkésőbb a szülői értekezleten fizethető.

Kérjük a jelentkezési lapokat legkésőbb 2019. június 2-ig juttassák vissza, 5.000 Ft előleg befizetése mellett.

A tábor előtt szülői értekezletet tartunk: **2019. június 3-án, hétfőn 19 órakor Pomázon, a gyülekezeti házban (Pomáz, Hősök tere 1.).** Erre várunk minden érintett szülőt. További információ:
Nyilas Zoltán református lelkipásztor: Tel: 06-26/325-297 v.
e-mail: pomaz-csobanka@reformatus.hu
Stift János református lelkipásztor: Tel: 06308305073 v.
e-mail: sjanosss@gmail.com

KÖNYVAJÁNLÓ

A gyermekek részére is szeretnék egy könyvet ajánlani: **Ingo Baldermann** „Ne féljetek! – A passió és a húsvéti történet gyerekeknek” című kiadványt. A mű bevezetőjéből idézek:

„Amikor álmodozol, bármi megtörténhet veled. Akár egy különleges utazást is tehetsz álmodban vagy képzeletedben. Mert álmodban bárhová eljuthatsz, és elképzeldhetsz egy különleges utazást is egy olyan helyre, amit már régen szeretnél meglátogatni, vagy ahol szívesen élnél. Hová mennél akkor? A hegyekre vagy a tengerpartra, vagy talán egy szép városba, ahová képzeletedben eddig is el-ellátogattál?

Én is ismerem egy olyan várost, amelyről nagyon sokan álmodoznak, és azt remélik, hogy egyszer eljuthatnak oda. Képzeletben többször elutaztak ide, hogy úgy érezhesék, mintha már ők is jártak volna ezen a helyen. Ez a város mind a mai napig sokak álma és vágya! Én is sokat álmodoztam erről a csodálatos városról,

amely egy magas hegy tetejére épült. Már messziről látszanak a városfal fénylő kövei. Van egy régi dal, sokan ismerik is, és ha gondolatban elutaznak ebbe a városba, akkor ezt a dalt dúdolják csendesen, vagy vágyakozva éneklük:

*Jeruzsálem, magas hegyre épített város,
milyen nagyon szeretnék ott lenni!
A szívem annyira vágyódik utánad,
szinte mindig ott van veled...*

Amikor mi Jeruzsálemről beszélünk, nekem először Jézus jut eszembe. Jézus, akit az ellen-ségei éppen Jeruzsálemben öltek meg.

Halála után a tanítványai teljesen kétségbeestek. És mégis, néhány nappal később mind azt mondták egymásnak: „Hiszen mi látuk Őt! Jézus él! Jézus feltámadt a halálból!”

Erről szeretnék most nektek beszélni!”

Ingo Baldermann: Ne féljetek! – A passió és a húsvéti történet gyerekeknek – Kálvin Kiadó, Budapest, 2005

Hamar Jánosné Enikő ■

✂

HITTANTÁBOR 2019. 06. 24-29. ÓRIMAGYARÓSD

A jelentkezéshez kérjük, a következő adatokat adják meg:
a jelentkező gyermek

Neve:

Születési ideje:

Befejezett osztálya

Címe:

Pólómérete: Tud-e úszni:

TAJ száma:

Szedett gyógyszerek:

Allergia, gyógyszerérzékenység:

A szülők telefonszáma:

Szülő aláírása:

*Gyülekezeti írságunk
következő száma
várhatóan 2019.
június 23-án
vasárnap
jelenik
meg.*

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2019. február 24. ■ Psalmus kórus szolgálata a Leányfalui Református Szeretothonban.
 2019. március 2. ■ „A házasság művészete” c. házaspári alkalom.
 2019. március 3. ■ Kisköri presbiteri továbbképzés Csobánkán. Közöttünk szolgált **Dr. Szűcs Ferenc** lelkipásztor, ny. teológiai professzor.
 2019. március 4-8. ■ Evangelizáció Pomázon **Sándor Levente** szadai református lelkipásztor szolgálataival.
 2019. március 14-16. ■ Egyházmegyei ifjúsági csendes-hétvége Parádfürdőn.
 2019. március 14. ■ Megemlékezés az 1848-1849-es szabadságharcosaink sírjainál a temetőkerben.
 2019. március 15. ■ A Kiránduló kör koszorúzása a kőhegyi Petőfi-emlékműnél.
 2019. március 24. ■ „Mire van időd” gyermekdelután és családososk alkalma. Presbiteri gyűlés.
 2019. március 31. ■ Társadalmi missziói vásárnap Pomázon **Jákob János** református táborigazgató szolgálataival.
 2019. április 5. ■ A Psalmus kórus szolgálata városunk kórustalálkozóján.
 2019. április 7. ■ Istentisztelet gyermekeink szolgálataival.
 2019. április 13. ■ „A házasság művészete” c. házaspári alkalom. Kiránduló körünk túrája Csobánkára, a Mackó barlangba.
 2019. április 14. ■ Húsvétváró kreatív gyermekdelután és szülők alkalma. Presbiteri gyűlés.
 2019. április 15., 16. és 18. ■ Bűnbánati alkalom.
 2019. április 17. ■ „Széder est” a pomázi gyülekezeti házban. Közöttünk szolgált **Kozma Ferenc** református lelkipásztor, a Zsidók Jézusért missziói munkatársa.
 2019. április 19. ■ Nagypénteki ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben.
 2019. április 20. ■ Nagyszombati ünnepi istentisztelet Pomázon. Közöttünk szolgált **Dr. Szűcs Ferenc** lelkipásztor, ny. teológiai professzor.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2019. április 22. ■ Húsvét hétfői ünnepi istentisztelet **Oszlács Endre** legátus szolgálataival, Pomázon úrvacsorai közösségben.
 2019. május 1. ■ Gyülekezeti nap Pomázon.
 2019. május 4. ■ Gyülekezeti nagytakarítás; „A házasság művészete” c. házaspári alkalom.
 2019. május 5. ■ Anyáknapja istentisztelet Pomázon és Csobánkán gyermekeink szolgálataival; egyházmegyei kórustalálkozó Szadán.
 2019. május 18. ■ Magyar Református Egység Napjának ünnepe Debrecenben.
 2019. május 21-24. ■ Evangelizáció Pomázon **Bódis Miklós** hátszegi református lelkipásztor szolgálataival.
 2019. május 30. ■ Ünnepi istentisztelet az Úr Jézus mennybemenetele napján.
 2019. június 1. ■ Konfirmációi vizsga a pomázi templomban; presbiteri gyűlés.

2019. június 2. ■ Konfirmációi fogadalomtétel a pomázi templomban.
 2019. június 9. ■ Pünkösd vasárnapi ünnepi istentiszteletek úrvacsorai közösségben Psalmus kórusunk szolgálataival.
 2019. június 10. ■ Pünkösd hétfői ünnepi istentisztelet legátus szolgálataival, Pomázon úrvacsorai közösségben.
 2019. június 16. ■ Psalmus kórusunk évdzáró szolgálata.
 2019. június 24-29. ■ Nyári gyermektábor az Őrségben, az őrimagyaródsi Fegyves Táborban.
 2019. július 29-augusztus 2. ■ Egyházmegyei nyári ifjúsági tábor, Sástó.
 2019. augusztus 12-23. ■ Nyári napközis gyermektábor Pomázon.
 2019. augusztus 25. ■ Újkenyérért való hálaadó istentisztelet úrvacsorai közösségben; IX. Papkeri koncert.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2019. január 28-án elhunyt **Lengyel Károly** (†52) testvérünk. Hamvainak szétszórása 2019. április 6-án volt az óbudai temetőben.
 2019. február 14-én elhunyt **Kiss Géza** (†67) testvérünk, temetése 2019. február 27-én volt a szentistvántelepi temetőben.
 2019. február 15-én elhunyt **Bédai Katalin** (†69) testvérünk, temetése 2019. március 1-jén volt a pomázi öregkatolikus temetőben.

2019. február 19-én elhunyt **Kenézi Sándorné** (†93) testvérünk, temetése 2019. március 11-én volt református temetőnkben.
 2019. február 21-én elhunyt **Fehér Sándorné** (†72) testvérünk, temetése 2019. március 7-én volt református temetőnkben.
 2019. február 27-én elhunyt **Péli István** (†82) testvérünk, temetése 2019. március 18-án volt a pomázi öregkatolikus temetőben.
 2019. március 5-én elhunyt **Tóthné Németh Irén** (†71) testvérünk, temetése 2019. március 18-án volt a budakalászi Csalogány utcai temetőben.
 2019. március 6-án elhunyt **Dr. Juhár Jánosné** (†74) testvérünk, a család kérésére 2019. március 22-én megemlékezést tartottunk pomázi templomunkban.
 2019. március 23-án elhunyt **Jónás Pál** (†70) testvérünk, temetése 2019. április 16-án volt Budapesten, a Budapest-Kelenföld Szent Gellért Plébánia urnatemetőjében.
 2019. március 25-én elhunyt **Borbás Sámuelné** (†92) testvérünk, temetése 2019. április 5-én volt református temetőnkben.
 Szeretetei kérésére 2019. március 29-én megszólaltak harangjaink a 2019. március 20-án elhunyt **Kurfis Jenő** (†83) testvérünk temetésékor.
 2019. március 28-án elhunyt **Nagy Gábor** (†77) testvérünk. Temetése 2019. április 12-én volt református temetőnkben.
 2019. április 2-án elhunyt **Katócs Ferenc** (†65) testvérünk. Temetése 2019. április 16-án volt református temetőnkben.

1 + 1 %

Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is a Magyarországi Református Egyház értékteremtő társadalmi szolgálatát!

Bővebb információ:

<http://www.reformatus.hu/egyszazalek/>

Technikai szám: 0066

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1%-áról is rendelkezni. Társegyszékhelyünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1%-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hiteletének, istentiszteletének otthont adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztése fordítunk. **KÖSZÖNJÜK.**

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány

Adószám: 18693829-1-13

Kérjük, hogy alapítványunkat adományaival is támogassa.

Az alapítvány számlaszáma:

B3 TAKARÉK Szövetkezet Pomázi Fiókjá

65700055-10140114

ÁLDÁS, BÉKESÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyszékhely lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadjunk.

IDEGENEK POMÁZON ÉS A POMÁZIAK IDEGENBEN! BÓDIS MIKLÓS EVANGÉLIZÁCIÓJA POMÁZON 2019. MÁJUS 21-24.

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség tisztelettel és szeretettel meghívja Önt és kedves családját **BÓDIS MIKLÓS** református lelképásztor (Hátszeg, Erdély) evangélizációs sorozatának alkalmaira.

A PROGRAM:

Kedd: A jebusziak Pomázon (Józs 15,63)
Szerda: A pomáziak Egyiptomban (Zsid 11,24-29)
Csütörtök: A nikolaiták Pomázon (Jel 2,14-16/a)
Péntek: Ha itt maradok, meghalok (Luk 15,17-24)

Az evangélizációs istentiszteletek helye és ideje:
Pomázi református templom
2019. május 21-24.; 18.00 óra.

Kérjük testvéreinket, hívogassunk az evangélizációra másokat is, hozzuk el az alkalmakra szeretteinket, barátainkat, ismerőseinket!

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

A Hiszekegy minden egyes mondata beteljesedett már, egyet kivéve. Egy mondata majd ezután fog beteljesedni, ami így hangzik: „*onnan jön el ítélni élőket és holtakat*”. Testvérem, ha az Úr Jézus ma visszajönne, mi derülne ki: élő vagy, vagy halott? Benned van a Fiú?

Az evangéliumban arról lehet olvasni, hogy amikor Jézus a Genezáret tavánál járt, „*látott két hajót állani a vizen*”. 2014-ben én is jártam ezen a parton, és tudjátok, mit láttam? Legalább ötvenkét hajót. De az az érdekes, hogy abból az ötvenkét hajóból, akárhány felekezettől és nemzetből vannak rajta – szerbek, szlovákok, horvátok, cigányok, zsidók, magyarok, románok –, Jézus mindig csak két hajót lát meg. Ami kétfajta embert jelent: az egyik, akiben Ő benne van, ott áldás van; és a másik, akiben nincs benne, ott üresség, átok van.

Amíg hitre nem jutottam, mindig csodálkoztam azon, miért kezdi Jézus több példázatát is ezzel: „*Egy embernek volt két fia*”. Uram, nincs egy történeted, amelyben egy embernek öt fia van, vagy három, esetleg hét? Miért mindig két fia van egy embernek? Az egyik a moslékos vályú mellett trógerként, a másik meg fenn a minisztériumban, lakcipőben, elismert vezető. De egy apának mindig két fia van: az egyik hazajön, leveti a piszkos cipőjét, a másik pedig azt mondja, hogy az enyém nem is olyan koszos, mint a testvéremé. Még el leszek vele.

Nézzétek meg, hogy Jézus keresztje mellett hány kereszt áll? Kettő. Miért nem hét? Miért nem tizenegy? Voltak ott még halálraítéltek, akiket ki lehetett volna végezni! Nézzétek meg, hogy a Krisztus keresztjének – és majd trónjának is – két oldala van: jobb oldala és bal oldala. Mind a két halálraítélte lator ugyanarról a pontról indul. Azt írja az evangélium: ahogy felfelé mentek Jézussal a Golgotára, hogy megfeszítsék őket, mind a kettő szidalmazta Jézust. Mind a kettő káromolta az Istent. Aztán amikor megfeszítet-

ték őket, akkor az egyik gonosztevő a jobb oldalon, elkezdett figyelni, s olyan dolgokat látott, amit életében soha. Azt látta, hogy ez a középső keresztben szenvedő valaki, imádkozik azokért, akik őt a kereszt alatt gúnyolják. Könyörög azokért, akik az előbb verték, ütötték, lekopták, meggyalázták, s keresztre, halálra adták. Imádkozik értük. És ez a középső minduntalan felnéz, és kommunikál valakivel: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit*

cselekszenek!” És azt mondja: „*Atyám, a Te kezébe teszem le az én lelkemet*”. A lator egyszer csak odafordul a középső kereszthez, ránéz az ott lévőre, és felismeri, hogy ki Ő. Azt mondja neki: „*Uram, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba*”. Jézus ránéz, és azt mondja: „*Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban*”.

Ha ma odafordulsz Jézushoz, ha ma kiáltasz Jézushoz, mint Bartimeus: „*Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!*” – akkor ma látni fogsz, akkor ma megnyílik a szemed, akkor ma megnyílik számodra az Isten országának az ajtaja, és bemehetsz, ma élő lehetsz, ma üdvösséged lehet Jézus Krisztusban, Jézus Krisztus által! Testvérem, benned van az Élet?

(Részlet az albertirsai evangélikus templomban 2019. február 15-én elhangzott igehirdetésből)

